

Flora Batava. Afbeelding en beschrijving der Nederlandsche Gewassen.

Twintigste Deel.

Jan Kops

F.W. van Eeden

1898

Dieses Buch wurde von www.BioLib.de produziert.

Es steht unter dem Schutz der GNU Free Document License. Weitergabe und Kopieren sind ausdrücklich erwünscht.

Bei Verwendung von Teilen und Abbildungen bitten wir um die Nennung von www.BioLib.de als Quelle.

Copyright (c) 2008 Kurt Stüber.

Permission is granted to copy, distribute and/or modify this document under the terms of the GNU Free Documentation License, Version 1.2 or any later version published by the Free Software Foundation; with no Invariant Sections, no Front-Cover Texts, and no Back-Cover Texts. A copy of the license is included in the section entitled "GNU Free Documentation License".

Het origineel word ter beschikking gesteld door
Wageningen UR Library. Scan en bewerking door
Sophia Baki, Januari 2009.

This book has been created using the program `make_book.pl`, version: 4.0, Date: 2009-May-6

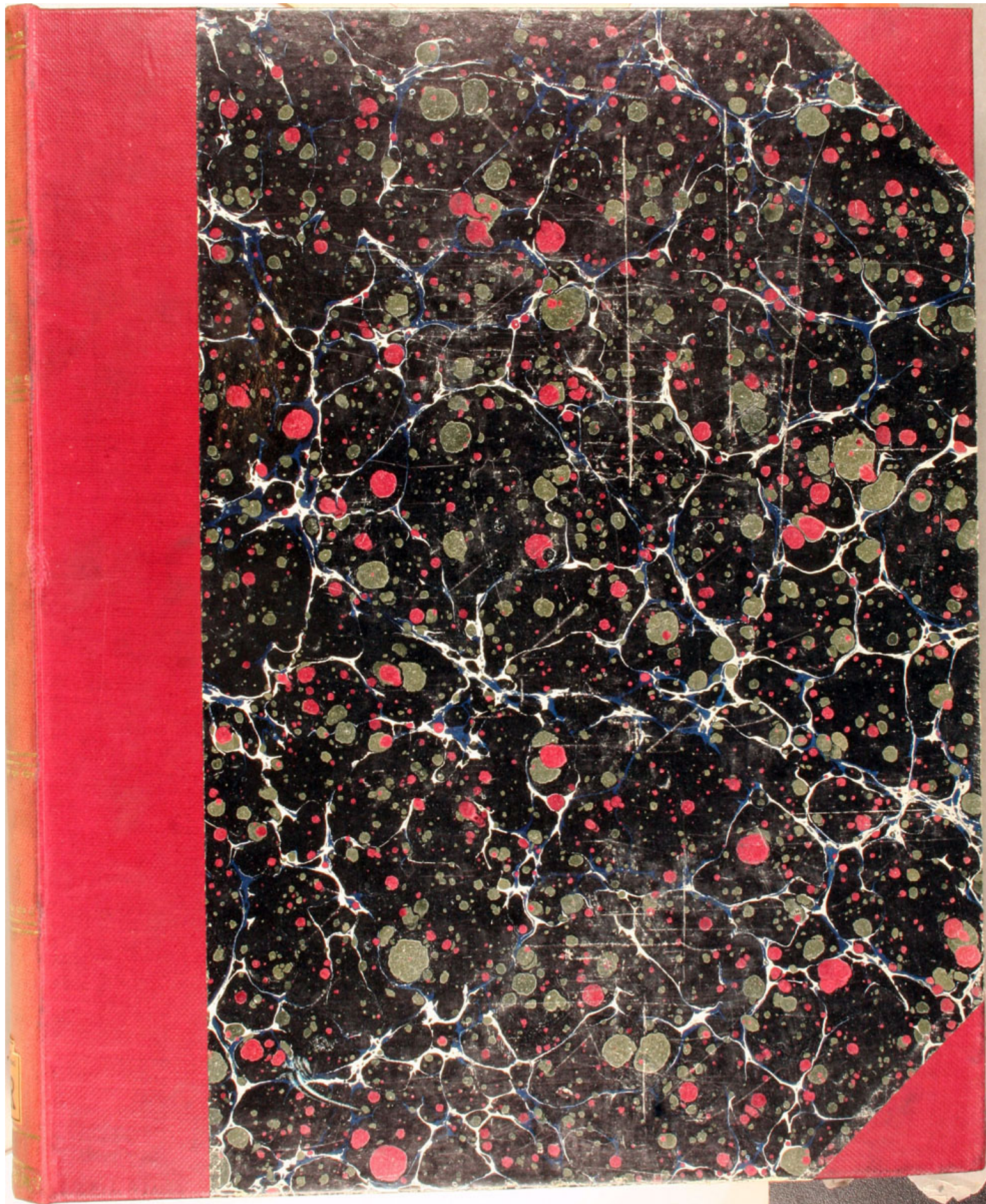
Index:

Aegilops cylindrica --> Seite 59
Agaricus acutesquamosus --> Seite 203
Agaricus amianthinus --> Seite 23
Agaricus cerussatus --> Seite 245
Agaricus fastibilis --> Seite 123
Agaricus geophyllus --> Seite 63
Agaricus humilis --> Seite 327
Agaricus laschii --> Seite 163
Agaricus mappa --> Seite 265
Agaricus polycephalus --> Seite 207
Agaricus portentosus --> Seite 43
Agaricus rugosus --> Seite 225
Agaricus terreus --> Seite 103
Ajuga reptans --> Seite 293
Allium carinatum --> Seite 323
Ambrosia artemisifolia --> Seite 135
Amsinckia lycopsioides --> Seite 55
Anthemis ruthenica --> Seite 171
Aquilegia vulgaris --> Seite 233
Bidens cernua --> Seite 241
Blitum rubrum --> Seite 221
Bromus erectus --> Seite 119
Bromus unioloides --> Seite 179
Calamintha officinalis --> Seite 31
Cantharellus infundibuliformis --> Seite 27
Carex maxima --> Seite 39
Chamagrostis minima --> Seite 79
Chenopodium vulvaria --> Seite 35
Chrorispora tenella --> Seite 95
Cirsium acaule --> Seite 19
Clavaria cristata --> Seite 289
Cortinarius albo-violaceus --> Seite 285
Cynanchum vincetoxicum --> Seite 151
Cynosurus echinatus --> Seite 99
Dianthus armeria --> Seite 11
Gastridium lendigerum --> Seite 301
Geaster schmidelii --> Seite 147
Glaucium corniculatum --> Seite 213
Gypsophila paniculata --> Seite 273
Hycrophorus eburneus --> Seite 331
Hydnum cinereum --> Seite 87
Hydnum ferrugineum --> Seite 47
Hygrophorus chlorophanus --> Seite 207
Hygrophorus niveus --> Seite 83
Juncus pygmaeus --> Seite 75
Koeleria phleoides --> Seite 297
Lachnea hirta --> Seite 249
Lactarius blennius --> Seite 127
Lactarius rufus --> Seite 167
Lappa intermedia --> Seite 281
Lappa minor --> Seite 277

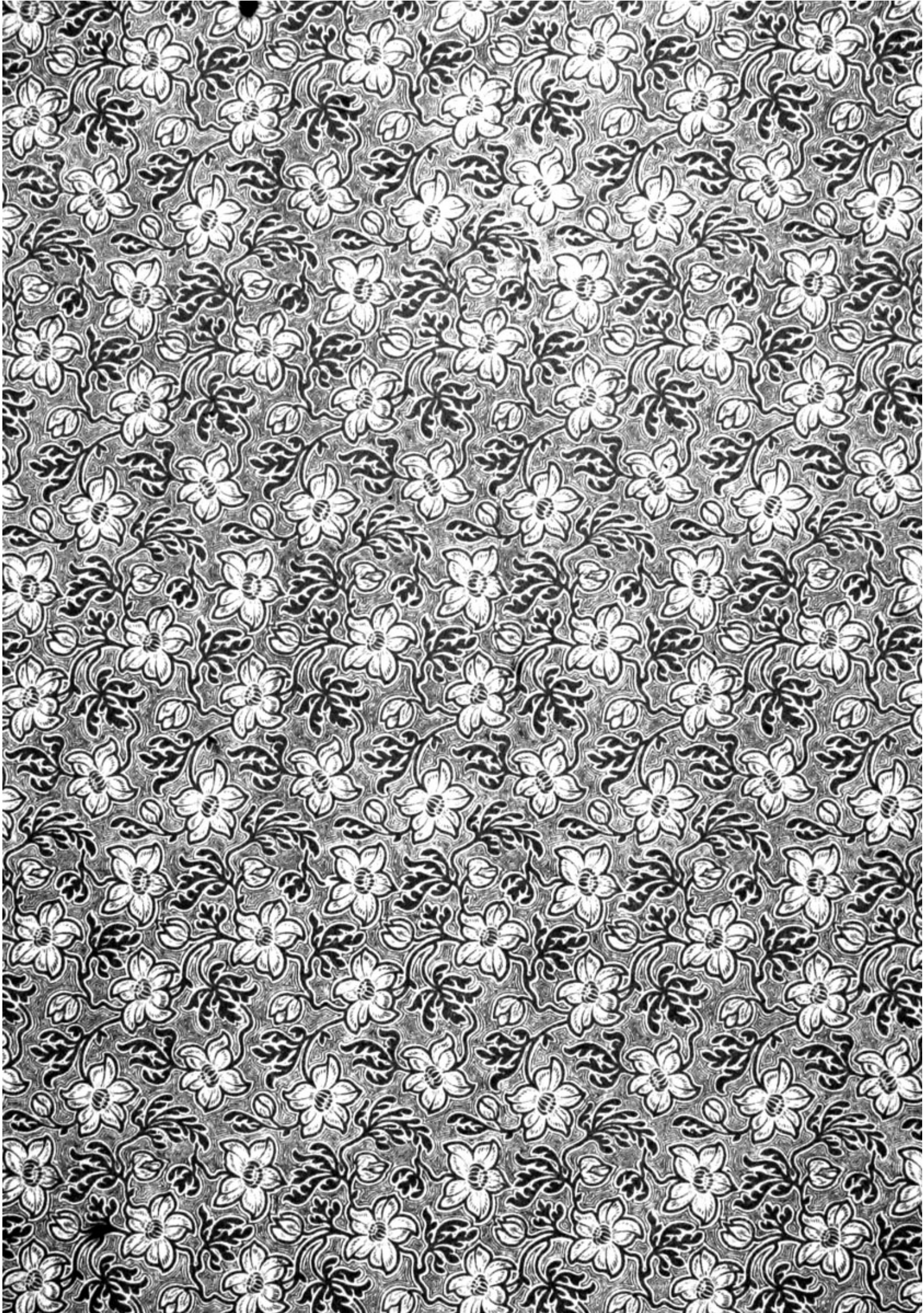
Index:

Lemna minor --> Seite 159
Lemna trisulca --> Seite 159
Lentinus lepideus --> Seite 187
Lentinus tigrinus --> Seite 183
Lotus tenuifolius --> Seite 257
Matricaria discoidea --> Seite 319
Omphalodes verna --> Seite 91
Onobrychis sativa --> Seite 131
Orobanche pallidiflora --> Seite 175
Paxillus giganteus --> Seite 143
Peziza hirta --> Seite 249
Peziza sepulcralis --> Seite 305
Peziza tectoria --> Seite 311
Peziza vesiculosa --> Seite 229
Platanthera chlorantha --> Seite 71
Poa sudetica --> Seite 139
Polygonum mite --> Seite 51
Polyporus betulinus --> Seite 269
Polyporus versicolor --> Seite 67
Potentilla recta --> Seite 191
Rapistrum perenne --> Seite 115
Salsola kali --> Seite 155
Salvia sylvestris --> Seite 217
Sedum cepaea --> Seite 15
Sinapis cheiranthus --> Seite 315
Sisymbrium irio --> Seite 253
Thalictrum flexuosum --> Seite 111
Trametes gibbosa --> Seite 107
Tremella mesenterica --> Seite 305
Trifolium incarnatum --> Seite 237
Verbascum phlomoides --> Seite 199
Verbrascum nigro-phoeniceum --> Seite 261
Vicia angustifolia --> Seite 195

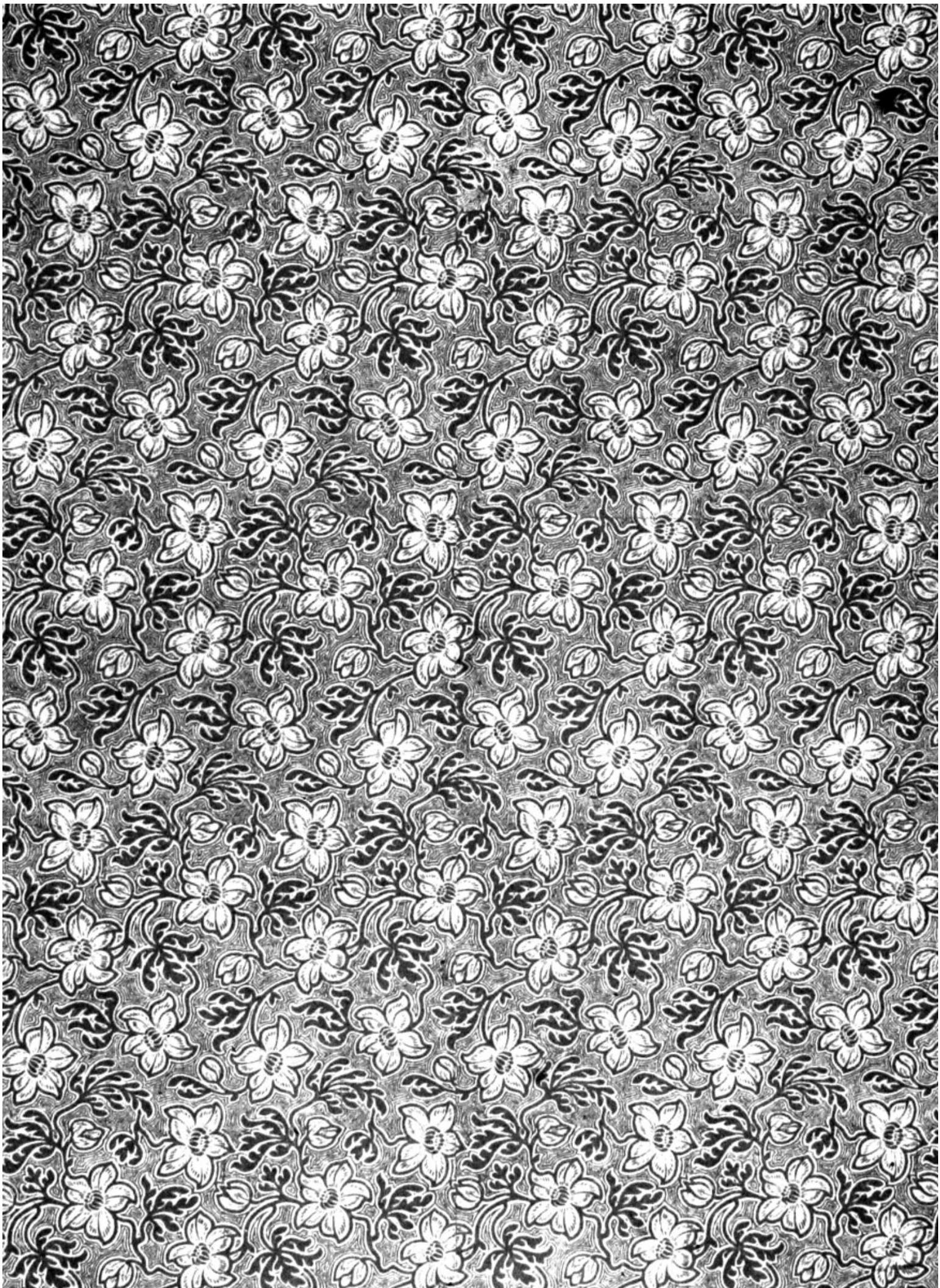

Leary III A R346 (1)

582.41.9 (492)

FLORA BATAVA.

AFBEELDING EN BESCHRIJVING

DER

NEDERLANDSCHE GEWASSEN.

AANGEVANGEN DOOR WIJLEN

JAN KOPS,

Hoogleeraar te Utrecht,

VOORTGEZET DOOR

F. W. VAN EEDEN,

te Haarlem,

Lid van de Hollandsche Maatschappij van Wetenschappen, de Nederlandsche Botanische Vereeniging, Corresp. lid van de Société des Sciences Naturelles te Cherbourg, van de Botanical Society te Edinburg enz.

TWINTIGSTE DEEL.

HAARLEM,
DE ERVEN LOOSJES.
1898.

ISN 152070-01

LIJST VAN DE PLANTEN,

die afgebeeld en beschreven zijn in deel XX der FLORA BATAVA, naar den tijd van uitgave gerangschikt.

DRIE HONDERD VIERDE AFLEVERING.

No.		
1521.	<i>Dianthus Armeria</i> L.	<i>Behaarde Anjelier.</i>
1522.	<i>Sedum Cepaea</i> L.	<i>Gepluimd Huislook.</i>
1523.	<i>Cirsium acaule</i> All.	<i>Stengellooze Vederdistel.</i>
1524.	<i>Agaricus amianthinus</i> Scop.	<i>Ongekleurde Plaatzwam.</i>
1525.	<i>Cantharellus infundibuliformis</i> Scop.	<i>Trechtersvormige Hanekam.</i>

DRIE HONDERD VIJFDE AFLEVERING.

1526.	<i>Calamintha officinalis</i> Moench.	<i>Calament.</i>
1527.	<i>Chenopodium Vulvaria</i> L.	<i>Stinkende Melde.</i>
1528.	<i>Carex maxima</i> Scop.	<i>Grootste Segge.</i>
1529.	<i>Agaricus portentosus</i> Fries.	<i>Ongemeene Paddenstoel.</i>
1530.	<i>Hydnum ferrugineum</i> Fries.	<i>Roestbruine Stekelzwam.</i>

DRIE HONDERD ZESDE AFLEVERING.

1531.	<i>Polygonum mite</i> Schrk.	<i>Niet-scherpsmakende Duizendknoop.</i>
1532.	<i>Amsinckia lycopsoides</i> Lehm.	
1533.	<i>Aegilops cylindrica</i> Host.	<i>Robrond Hardgras.</i>
1534.	<i>Agaricus geophyllus</i> Sow.	
1535.	<i>Polyporus versicolor</i> Fries.	<i>Veelkleurige Polyporus.</i>

DRIE HONDERD ZEVENDE AFLEVERING.

1536.	<i>Platanthera chlorantha</i> Cust.	<i>Groenachtig Standelkruid.</i>
1537.	<i>Juncus pygmaeus</i> Thuill.	<i>Dwerg Bloembies.</i>
1538.	<i>Chamagrostis minima</i> Borkh.	<i>Kleinst Dwerggras.</i>
1539.	<i>Hygrophorus niveus</i> Scop.	<i>Sneeuw witte Hygrophorus.</i>
1540.	<i>Hydnum cinereum</i> Bull.	<i>Aschkleurige Stekelzwam.</i>

DRIE HONDERD ACHTSTE AFLEVERING.

1541.	<i>Omphalodes verna</i> Moench.	<i>Voorjaars Vergeet-mij-niet.</i>
1542.	<i>Chorispota tenella</i> Pall.	<i>Kleine Chorispota.</i>
1543.	<i>Cynosurus echinatus</i> L.	<i>Stekelig Kamgras.</i>
1544.	<i>Agaricus terreus</i> Schaeff.	<i>Aardkleurige Plaatzwam.</i>
1545.	<i>Trametes gibbosa</i> Fries.	<i>Bultige Trametes.</i>

DRIE HONDERD NEGENDE AFLEVERING.

No		
1546.	<i>Thalictrum flexuosum</i> Bernh.	<i>Heen en weer gebogen Waterruit.</i>
1547.	<i>Rapistrum perenne</i> All.	<i>Overblijvende Raket.</i>
1548.	<i>Bromus erectus</i> Huds.	<i>Opgerichte Dravik.</i>
1549.	<i>Agaricus fastibilis</i> Fries.	<i>Vunzige Plaatzwam.</i>
1550.	<i>Lactarius blennius</i> .	<i>Glibberige Melkzwam.</i>

DRIE HONDERD TIENDE AFLEVERING.

1551.	<i>Onobrychis sativa</i> Lam.	<i>Esparsette Hanekammetjes.</i>
1552.	<i>Ambrosia artemisiaefolia</i> L.	<i>Alsebladige Ambrosia.</i>
1553.	<i>Poa sudetica</i> Haencke.	<i>Silezisch Beemdgras.</i>
1554.	<i>Paxillus giganteus</i> Sow.	<i>Reusachtige Paxillus.</i>
1555.	<i>Geaster Schmideli</i> Vitt.	<i>Schmidel's Aardster.</i>

DRIE HONDERD ELFDE AFLEVERING.

1556.	<i>Cynanchum Vincetoxicum</i> R.B	<i>Gifwerende Engbloem.</i>
1557.	<i>Salsola Kali</i> L. var. <i>tenuifolia</i> Moq.	<i>Smalbladig Prikkend Loog-kruid.</i>
1558.	<i>Lemna minor</i> L.	<i>Eendenkroos</i>
1559.	<i>Agaricus Laschii</i> Fries.	
1560.	<i>Lactarius rufus</i> Fries.	<i>Rosse Melkzwam.</i>

DRIE HONDERD TWAALFDE AFLEVERING.

1561.	<i>Anthemis ruthenica</i> M. B.	<i>Russische Kamille.</i>
1562.	<i>Orobanche pallidiflora</i> Wimm. et Grab.	<i>Bleekbloemige Bremraap.</i>
1563.	<i>Bromus unioloides</i> Humb et Kth.	<i>Quito-gras. Schrader's Dravik.</i>
1564.	<i>Lentinus tigrinus</i> Fries.	
1565.	<i>Lentinus lepideus</i> Fries.	

DRIE HONDERD DERTIENDE AFLEVERING.

1566.	<i>Vicia angustifolia</i> Roth.	<i>Smalbladige Wikke.</i>
1567.	<i>Potentilla recta</i> L.	<i>Opgerigte Ganzerik.</i>
1568.	<i>Verbascum phlomoïdes</i> L.	<i>Grootbloemige Toorts.</i>
1569.	<i>Agaricus acute-squamosus</i> Weinm.	<i>Spits-schubbig Plaatzwam.</i>
1570.	<i>Hygrophorus chlorophanus</i> Fr.	<i>Veelhoofdige Plaatzwam.</i>
	<i>Agaricus polycephalus</i> Paul.	

DRIE HONDERD VEERTIENDE AFLEVERING.

1571.	<i>Glaucium corniculatum</i> Curt.	<i>Roode Hoornpapaver.</i>
1572.	<i>Salvia sylvestris</i> L.	<i>Bosch-Salie.</i>
1573.	<i>Blitum rubrum</i> Rehb. var. <i>crassifolium</i> .	<i>Roode Sapkelk.</i>
1574.	<i>Agaricus rugosus</i> Fries.	<i>Rimpelige Plaatzwam.</i>
1575.	<i>Peziza vesiculosa</i> Bull	<i>Blaasachtige Schotelzwam.</i>

REGISTER.

v

DRIE HONDERD VIJFTIENDE AFLEVERING

No.		
1576.	<i>Aquilegia vulgaris</i> L.	<i>Akelei</i>
1577.	<i>Trifolium incarnatum</i> L.	<i>Inkarnaat Klaver.</i>
1578.	<i>Bidens cernua</i> L. β <i>radiata.</i>	<i>Knikkend Tandzaad met lintvormige straalbloemen.</i>
1579.	<i>Agaricus cerussatus</i> Fries.	<i>Loodwitkleurige Plaatzwam.</i>
1580.	<i>Lachnea</i> (<i>Peziza</i>) <i>hirta</i> Schum.	<i>Behaarde Schotelzwam.</i>

DRIE HONDERD ZESTIENDE AFLEVERING.

1581.	<i>Sisymbrium Irio</i> L	<i>Langbladige Raket</i>
1582.	<i>Lotus tenuifolius</i> Rchb.	<i>Smalbladige Rolklaver.</i>
1583.	<i>Verbascum nigro-phoeniceum</i> F. W. Schultz.	<i>Roodbruine Toortsplant.</i>
1584.	<i>Agaricus Mappa</i> Batsch.	<i>Landkaart Plaatzwam.</i>
1585.	<i>Polyporus betulinus</i> Fries.	<i>Berken-Polyporus.</i>

DRIE HONDERD ZEVENTIENDE AFLEVERING.

1586.	<i>Gypsophila paniculata</i> L.	<i>Pluimachtig Gipskruid.</i>
1587.	<i>Lappa minor</i> D. C.	<i>Kleine Klis.</i>
1588.	<i>Lappa intermedia</i> Rchb. fil.	<i>Middelste Klis.</i>
1589.	<i>Cortinarius albo-violaceus</i> Fries.	<i>Wit-violette Cortinarius.</i>
1590.	<i>Clavaria cristata</i> Pers.	<i>Kamvormige Knots-zwam.</i>

DRIE HONDERD ACHTTIENDE AFLEVERING.

1591.	<i>Ajuga reptans</i> L. fl. roseo.	<i>Rosekleurig Zenegroen.</i>
1592.	<i>Gastridium lendigerum</i> Gaud. v. <i>muticum.</i>	<i>Buikgras.</i>
1593.	<i>Koeleria phleoïdes</i> Pers.	
	<i>Tremella mesenterica</i> Retz.	<i>Darm-Trilzwam.</i>
1594.	<i>Peziza sepulcralis</i> Rehent.	<i>Graf-Schotelzwam.</i>
1595.	<i>Peziza tectoria</i> Cooke.	<i>Muur-Schotelzwam.</i>

DRIE HONDERD NEGENTIENDE AFLEVERING.

1596.	<i>Sinapis cheiranthus</i> Koch.	<i>Muurbloemachtige Mosterd.</i>
1597.	<i>Matricaria discoidea</i> D. C.	<i>Straalloos Moederkruid.</i>
1598.	<i>Allium carinatum</i> L.	<i>Kielbladige Ui.</i>
1599.	<i>Agaricus humilis</i> Fries.	<i>Lage Plaatzwam.</i>
1600.	<i>Hygrophorus eburneus</i> Fries.	<i>Ivoorkleurige Paddestoel.</i>

	No.
Polyporus betulinus Fries.	1585.
" versicolor Fries.	1535.
Poa sudetica Haencke.	1553.
Potentilla recta L.	1567.
Rapistrum perenne All.	1547.
Salsola Kali L. var. tenuifolia Moq.	1555.
Salvia sylvestris L.	1572.
Sedum Cepaea L.	1522.
Sinapis Cheiranthus Koch.	1596.
Sisymbrium Irio L.	1581.
Thalictrum flexuosum Bernh.	1546.
Trametes gibbosa Fries.	1545.
Tremella mesenterica Retz.	1594.
Trifolium incarnatum L.	1577.
Verbascum nigrophaeniceum F. W. Schultz.	1582.
" phlomoïdes L.	1568.
Vicia angustifolia Roth.	1566.

	No
Chenopodium Vulvaria L.	1527.
Chorispora tenella Pall.	1542.
Cirsium acaule All.	1523.
Cynanchum Vincetoxicum R.B.	1554.
Dianthus Armeria L.	1521.
Gastridium lendigerum Gaud. v. muticum.	1592.
Geaster Schmideli Vitt.	1555.
Glaucium corniculatum Curt.	1571.
Gypsophila paniculata L.	1586.
Hydnum cinereum Bull.	1540.
" ferrugineum Fries.	1530.
Hygrophorus chlorophanus Fries.	1570.
" eburneus Fries.	1600.
" niveus Scop.	1539.
Juncus pygmaeus Thuill.	1537.
Koeleria phleoïdes Pers.	1593.
Lachnea (Peziza) hirta Schum.	1580.
Lactarius blennius Fries.	1550.
" rufus Fries.	1558.
Lappa intermedia Rchb. fil.	1587.
" minor D. C.	1557.
Lemna minor L.	1556.
" trisolca L.	1565.
Lentinus lepideus Fr.	1597.
" tigrinus Fries.	
Omphalodes verna Moench.	1541.
Onobrychis sativa Lam.	1551.
Orobanche pallidiflora Wimm. et Grab.	1562.
Paxillus giganteus Sow.	1554.
Peziza sepulcralis Rebent.	1594.
" tectoria Cooke	1595.
Peziza vesiculosa Bull.	1575.
Platanthera chlorantha Cust.	1536.
Polygonum mite Schrk.	1531.
Stinkende Melde	1527.
Kleine Chorispora	1542.
Stengellooze Vederdistel	1523.
Gifwerende Engbloem	1554.
Behaarde Anjelier	1521.
Buikgras	1592.
Schmidel's Aardster	1555.
Rode Hoornpapaver	1571.
Pluimachtig Gipskruid	1586.
Aschkleurige Stekelzwam	1540.
Roestbruine "	1530.
Ivoorkleurige Hygrophorus	1600.
Sneeuwwitte "	1539.
Dwerg Bloembies	1537.
	1593.
	1580.
Glibberige Melkzwam	1550.
Rosse Melkzwam	1558.
Middelste Klis	1587.
Kleine Klis	1557.
Eigenlijk Kroos	1556.
Klein Waterveil	1565.
	1597.
Voorjaars Vergeet-mij-niet	1541.
Esparsette	1551.
Bleekbloemige Bremraap	1562.
Reusachtige Paxillus	1554.
Graf Schotelzwam	1594.
Muur "	1595.
Blaasachtige Schotelzwam	1575.
Groenachtig Standelkruid	1536.
Niet-scherpsmakende Duizendknoop	1531.

DIANTHUS ARMERIA L. 1521 .

DIANTHUS ARMERIA L.

Oeillet velu.

Fleurit Mai—Octobre ♂.

SYSTÈME DE LINNÉ. Cl. X. O. III. Decandria Trigynia.

SYSTÈME NATUREL. Vasculaires Dicotylédonées. O. Silénées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES. Voyez le No. 578, Vol. VIII.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES. Plante glabrescente ou pubescente. Feuilles linéaires roides, les radicales plus larges, obtuses; fleurs en fascicules; bractées et écailles herbacées, lancéolées, subulées-amincies, égalant le tube du calice en longueur; pétales crénelés rouges, oblongs.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* fleurs; *b.* id coupe; *c.* graine.

HABITAT. Bois, pelouses, paturages secs. Caucasic, Arménie, Europe, excepté le Nord de la Scandinavie et de la Russie. Amérique sept. Manque en Irlande.

PAYS-BAS. Pelouses sablonneuses. Prov. de Zélande, Gueldre, Brabant et Limbourg.

L'exemplaire représenté, trouvé près de Maëstricht, nous a été offert par M. E. DE HAAS, membre de la Soc. néerl. de Botanique, en Août 1893.

DIANTHUS ARMERIA L.

Behaarde Anjelier.

Hoogduitsch : Rauhe Nelke.

Engelsch : Deptford Pink.

Bloeit : Julij—Augustus. ♂.

STELSEL VAN LINNAEUS : Cl. X. O. III. Decandria Trigynia.

NATUURLIJK STELSEL : Vasculares Dicotyledoneae. O. Sileneae.

GESLACHTSKENMERKEN : Zie Deel VIII, No. 578.

SOORTELIJKE KENMERKEN : Glabrescens vel adpresse pilosus, caule ramoso, foliis linearibus strictis, radicalibus latioribus obtusis, floribus fasciculatis, squamis viridibus subulato-attenuatis tubum calycis aequantibus, petalis purpureis barbulatis oblongis.

Min of meer kaal of met aangedrukte haartjes bezet. Stengel vertakt; bladen lijnvormig, gestrekt; de wortelbladen breeder en stomp; bloemen in bundels; kelkschubben groen, in een priemvormige punt uitlopend, evenlang als de kelkbuis; kroonbladen purperrood, langwerpig, aan den top eenigzins getand.

VERKLARING DER AFBEELDING. *a.* Bloemen; *b.* bloem vergr.; *c.* zaad.

GROEIPLAATS. Open drooge plaatsen in bosschen. Kaukasië, Armenië, Europa, behalve het noorden van Scandinavië en Rusland. Noord-Amerika. Ontbreekt in Ierland.

NEDERLAND. Op grazigen zandgrond. Z. Beveland, Schouwen, Duiveland, bij Zutphen, Arnhem, Doetinchem, Heumen, Mook, tusschen Deuven en Zevenaar, bij Gassel (N. Brabant), bij Nijmegen en bij Maastricht.

Het op de afbeelding voorgestelde exemplaar, gevonden bij Maastricht, is ons aangeboden door den eerw. Heer E. DE HAAS, lid der Nederl. Botan. Vereeniging aldaar, in Aug. 1893.

SEDUM CEPAEA L. 1522 .

SEDUM CEPÆA L.

Orpin paniculé.

Fleurit : Juillet—Septembre ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ. Cl. X. O. V. Decandria Pentagynia.

SYSTÈME NATUREL. Vasculaires Dicotylédonées. O. Crassulacées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES. Voyez le No. 563, Vol. VIII.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES. Tiges ascendentes ou dressées, pubescentes, se divisant dans un panicule oblong et étroit; feuilles inférieures obovales, obtuses, amincies en pétiole, souvent opposées ou verticillées, les supérieures oblongues-linéaires éparses; pédicelles grêles, égalant en longueur les fleurs; lobes du calice triangulaires lancéolés aigus; pétales blancs ou plus ou moins roses, lancéolés acuminés, plus longs que le calice. *Sedum galioides* All. *S. spathulatum* W. K. *S. strictum* Koch.

HABITAT. Bois dans les montagnes. France, Belgique, Suisse, Nord de l'Espagne et de l'Italie, Dalmatie, Région du Danube. Rare en Allemagne; manque dans la Grande Bretagne, en Russie et dans l'Orient.

PAYS-BAS. Prov. de Limbourg. L'exemplaire représenté, trouvé près de Maëstricht, nous a été offert par M. E. DE HAAS, membre de la Soc. Néerl. de Botanique, en Août 1893.

SEDUM CEPÆA L.

Gepluimd Huislook.

Hoogduitsch : Rispige Fetthenne.

Engelsch : Panieled Stone-crop.

Bloeit : Junij—Julij. ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. X. O. V. Decandria Pentagynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Crassulaceae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel VIII, No. 553.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Caulibus ascendentibus vel erectis pubescentibus, in paniculam oblongam angustam cymis pedunculatis patentibus abeuntibus; foliis inferioribus obovatis obtusis in petiolum attenuatis saepius oppositis vel verticillatis, superioribus oblongo-linearibus sparsis, pedicellis tenuibus flori aequilongis, calycis laciniis triangulari-lanceolatis acutis, petalis albo-subroseis lanceolatis acuminatis calyce longioribus.

Stengels opstijgend of opgericht, zacht behaard, overgaande in een langwerpige smalle pluim met gesteelde uitgespreide bloeitoppen; onderste bladen omgekeerd-eirond, stomp, in bladsteelen versmald, dikwijls tegenoverstaand of kransvormend; de bovenste langwerpige-lijnvormig, verspreid; bloemsteeltjes dun, evenlang als de bloemen; kelkslippen driehoekig-lancetvormig, spits; kroonbladen wit of rose, lancetvormig, spits toeloopend, langer dan de kelk. *Sedum galioides* All. *S. spathulatum* W. K. *S. strictum* Koch.

GROEIPLAATS. Bosschen in gebergten. Frankrijk, België, Zwitserland, Noord-Spanje en Italië, Dalmatië, Donaugebied.

NEDERLAND. Op den St. Pietersberg bij Maastricht. Het exemplaar onzer afbeelding, aldaar gevonden in Aug. 1893, is ons aangeboden door den eerw. Heer E. DE HAAS, Lid der Ned. Botanische Vereeniging.

CIRSIUM ACAULE ALL. 1523 .

CIRSIUM ACAULE All.

Cirse nain.

Fleurit: Juillet-Septembre 21.

SYSTÈME DE LINNÉ. Cl. XIX. O. I. Syngenesia Aequalis.

SYSTÈME NATUREL. Vasculaires Dicotylédonées. O. Composées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES. Voyez le No. 438, Vol. VI.

CARACTÈRES SPECIFIQUES. Tige très courte ou nulle; feuilles non décurrentes, glabres sinuées pinnatifides, à segments larges ovales anguleux presque trifides; lobes épineux ciliés; capitule solitaire à pédoncule très court; involucre à écailles apprimées, glabres, les extérieures à base large triangulaires-lancéolées mucronées; tube de la corolle dépassant le limbe. *Carduus acaulis* L. *Cnicus acaulis* Willd. *Carduus Rosenii* Vill.

HABITAT. Pelouses, paturages calcaires secs. Russie, Sibérie, Scandinavie méridionale, Europe jusqu'en Italie et en Espagne (montagnes). Manque au midi de l'Europe et dans l'Asie occidentale. Pas mentionné dans le *Flora Orientalis* de BOISSIER.

PAYS-BAS. Terrains calcaires de la prov. de Limbourg.

L'exemplaire représenté, trouvé près de Maëstricht, nous a été offert par M. E. DE HAAS, membre de la Société Néerl. de Botanique, en Août 1893.

CIRSIUM ACAULE All.

Stengellooze Vederdistel.

Hoogduitsch : Stengellose Kratzdistel.

Engelsch · Dwarf Horse Thistle.

Bloeit : Julij—Sept. 4.

STELSEL VAN LINNAEUS : Cl. XIX. O. I. Syngenesia Aequalis.

NATUURLIJK STELSEL : Vasculares Dicotyledoneae. O. Compositae.

GESLACHTSKENMERKEN : Zie Deel VI, No. 438.

SOORTELIJKE KENMERKEN : Caule brevissimo subnullo, foliis non decurrentibus glabris sinuato-pinnatifidis, pinnis late ovatis angulato subtrifidis, lobis spinoso-ciliatis, capitulo solitario in pedunculo subradicali, involucri phyllis adpressis glabris, exterioribus e basi lata triangulari-lanceolatis breviter mucronatis, corollae tubo limbum superante.

Stengel zeer kort of ontbrekend; bladen niet aflopend, kaal, bogtig vinspletig; vinblaadjes breed eirond, min of meer hoekig-driespletig; lobben met stekelachtige wimpers; bloemhoofdje alleenstaand, met zeer korten steel; omwindselbladen aangedrukt, kaal, de buitenste uit breedten voet driehoekig-lancetvormig met een kort puntje; buis der bloemkroon langer dan de rand. *Carduus acaulis* L. *Cnicus acaulis* Willd. *Carduus Rosenii* Vill.

GROEIPLAATS. Drooge velden en heuvels. Rusland en Siberië, Zuid-Scandinavië, Midden-Europa tot Noord-Italië en Spanje, in de bergstreken. Ontbreekt in het Zuiden en in West-Azië. Niet vermeld in BOISSIER's *Flora Orientalis*.

NEDERLAND. In de prov. Limburg op kalkachtige drooge gronden. Ruïne van Oud-Valkenburg en bij Amrath. Het afgebeelde exemplaar, gevonden bij Maastricht, is ons aangeboden door den eerw. Heer E. DE HAAS, lid der Nederl. Botanische Vereeniging te Maastricht, in Aug. 1893.

AGARICUS AMIANTHINUS SCOP. 1524 .

AGARICUS AMIANTHINUS Scop.

Agaric immaculé.

Automne.

SYSTÈME DE LINNÉ. Cl. XXIV. O. V. Cryptogamia Champignons.

SYSTÈME NATUREL. Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES. Voyez le No. 725, Vol. X. Sous-genre Lepiota.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES. Chapeau plus ou moins charnu, d'abord convexe puis plan, légèrement mamelonné au milieu, poudreux-granuleux, ochracé à chair jaune; stipe égal, grêle, écailleux; lamelles adnées rapprochées, d'abord blanches puis jaunâtres. *Scop. Carn. II p. 434, A. flavofloccosus Batsch. f. 97. A. croceus Bolt t. 57. A. ochraceus Bull. t. 362, 530. A. muricatus Fl. Dan. t. 1015. A. fimbriatus Schum. p. 261. A. granulosis var. Alb. et Schwein., Grev. Scot. t. 104.*

HABITAT. Bois et champs.

PAYS-BAS. Provinces de Hollande et d'Utrecht.

Les exemplaires représentés ont été recueillis à Bloemendaal près de Harlem, en Octobre.

AGARICUS AMIANTHINUS Scop.

Ongevelekte Plaatzwam.

Hoogduitsch : Ungeflecker Blätterschwamm.

Engelsch : Immaculate Agaric.

Herfst.

STELSEL VAN LINNAEUS : Cl. XXIV. O. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL : Cellulares Mycetes. O. Hymenomycetes. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN : Zie Deel X, No. 725. Ondergeslacht Lepiota.

SOORTELIJKE KENMERKEN : Pileo subcarnoso e convexo plano subumbonato, furfuraceo granuloso ochraceo, carne lutea ; stipite aequali gracili squamuloso, lamellis adnatis confertis ex albo flaventibus.

Hoed min of meer vleezig, eerst bol, dan vlak, min of meer bultig in 't midden, met zemelachtige korreltjes bekleed, okergeel; hoedvleesch geel; steel overal even dik, tenger, schubbig; plaatjes aangehecht, dicht bijeen, eerst wit, dan geelachtig. *Scop. Carn. II. p. 434. A. flavofloccosum Batsch f. 97. A. croceus Bolt. t. 51. A. ochraceus Bull t. 362, 530. A. muricatus Fl. Dan. t. 1015. A. fimbriatus Schum. p. 261. A. granulosis var. Alb. et Schw. Grev., Scot. t. 104.*

GROEIPLAATS. In bosschen en velden. Europa.

NEDERLAND. Omstreken van Haarlem, Leiden, Naaldwijk, Monster, Rijzenburg (Utrecht), Baarn.

De exemplaren op onze afbeelding voorgesteld, zijn door mij verzameld op Duinendaal onder Bloemendaal, in October.

CANTHARELLUS . INFUNDIBULIFORMIS SCOP . 1525 .

CANTHARELLUS INFUNDIBULIFORMIS Scop.

Chanterelle en entonnoir.

Automne.

SYSTÈME DE LINNÉ. Cl. XXIV. O. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL. Cellulaires Mycètes. O, Hyménomycètes. Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES. Voyez le No. 660, Vol. IX. Sous-genre Mesopus.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES. Chapeau plus ou moins membraneux, d'abord ombiliqué, puis en entonnoir, floconneux ridé, d'un jaune fuligineux pâlissant; stipe fistuleux, lisse, glabre, jaune clair; lamelles épaisses, distantes, dichotomes, d'un jaune clair ou cendré, plus tard pruineuses.

Se distingue de *C. tubaeformis* Fries par le chapeau jaune cendré et les lamelles d'un jaune clair non orangé et couvertes plus tard d'une pruine cireuse.

HABITAT. Prairies, bois.

PAYS-BAS. Pas encore mentionné dans les Pays-Bas. J'ai trouvé les exemplaires représentés en Octobre 1892 dans un bois près d'Arnhem.

CANTHARELLUS INFUNDIBULIFORMIS Scop.

Trechtersvormige Hanekam.

Hoogduitsch : Trichterförmiger Faltenpilz.

Engelsch : Funnel shaped Chantarelle.

Herfst.

STELSEL VAN LINNAEUS : Cl. XXIV. O. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL : Cellulares Mycetes. O. Hymenomycetes. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN : Zie Deel IX, No. 660. Ondergeslacht Mesopus.

SOORTELIJKE KENMERKEN : Pileo submembranaceo, ex umbilicato infundibuliformi floccoso-rugoso fuligineo-flavido expallente, stipite fistuloso laevi glabro flavo, lamellis crassis distantibus dichotomis flavis cinereisve demum pruinatis. FRIES. *Hym. eur.* p. 458.

Hoed min of meer vliezig, eerst genaveld, dan trechtersvormig; vlokkig-gerimpeld, roetkleurig-geel verbleekend; steel pijpachtig, glad, kaal; plaatjes dik, wijdstaande, gevorkt, licht-geel of aschkleurig, later berijpt. *Merulius tubaeformis Pers. M. lutescens Fl. Dan.*

Onderscheidt zich van *C. tubaeformis* Fries door den grauwgelen hoed en de lichtgele en niet oranjegele, later met een wasachtig rijp bedekte plaatjes.

GROEIPLAATS. In weilanden en bosschen.

NEDERLAND. Tot dusver niet voor Nederland vermeld. De op onze afbeelding voorgestelde exemplaren, vond ik, in October 1892, op Heijenoord bij Arnhem.

CALAMINTHA OFFICINALIS MNCH. 1526 .

CALAMINTHA OFFICINALIS Moench.

Calament officinal.

Fleurit : Juillet—Août 21.

SYSTÈME DE LINNÉ : Cl. XIV. O. I. Didynamia Gymnospermia.

SYSTÈME NATUREL : Vasculaires Dicotylédonées. O. Labiées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES : Voyez le No. 698, Vol. IX.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES : Plante hérissée. Souche radicante, tiges dressées, simples ou peu rameuses; feuilles pétiolées, ovales, plus ou moins dentées en scie; inflorescence en petites cymes axillaires pédonculées, lâches, unilatérales; les inférieures aussi longues que les feuilles; bractées subulées petites; pédicelles égalant plus ou moins les calices; dents supérieures du calice lancéolées, un peu infléchies, les inférieures plus ou moins longues, droites, linéaires, subulées; gorge un peu poilue; corolle rose, 2—3 fois plus longue que le calice; fruits arrondis. *C. menthaefolia* Host. *C. umbrosa* Reich. *Thymus Calamintha* D. C. *Melissa Calamintha* L.

EXPLICATION DE LA PLANCHE : *a* fleur (gross.); *b*, *c* calice; *d*, *e* corolle; *f*, *g* étamines; *h* fruit.

HABITAT. Bois, lieux ombragés. Asie mineure. Trans-Caucasie, Perse, Europe mérid. et centrale, de la Grande Bretagne et de la Hollande jusque dans l'Espagne, l'Italie et la Grèce; Algérie, Iles Canaries.

PAYS-BAS. Environs de Maëstricht. L'exemplaire représenté trouvé dans cette localité, nous a été offert par le révérend M. E. DE HAAS S. J., membre de la *Soc. néerl. de Botanique* à Maëstricht, en Août 1893.

USAGE. Selon Lindley elle contient une substance aromatique et légèrement amère, et dans certaines localités la population campagnarde en Angleterre l'emploie comme tisane contre la fièvre.

CALAMINTHA OFFICINALIS Moench.

Calament.

Hoogduitsch : Gebräuchliche Calaminthe.

Engelsch : Calamint.

Bloeit : Julij—Aug. 4.

STELSEL VAN LINNAEUS : Cl. XIV. O. I. Didynamia Gymnospermia.

NATUURLIJK STELSEL : Vasculares Dicotyledoneae. O. Labiatae.

GESLACHTSKENMERKEN : Zie Deel IX, No. 698.

SOORTELIJKE KENMERKEN : Patule hirta, caulibus e rhizomate repente erectis simplicibus vel parce ramosis, foliis petiolatis ovatis dentato-sub serratis, cymis axillaribus pedunculatis laxifloris unilateralibus, inferioribus folia aequantibus, bracteis subulatis parvis, pedicellis calyces sub-aequantibus, calycis dentibus superioribus lanceolatis, inferioribus sublongioribus rectis lineari-subulatis, fauce parce pilosa, corolla rosea, calice 2—3 plo longiore, nuculis subrotundis.

De plant met uitgespreide haartjes bezet. Stengels uit een kruipenden wortelstok opgericht, onverdeeld of weinig vertakt; bladen gesteeld, eirond, min of meer zaagvormig getand; bloeitopjes in de oksels der bladen gesteeld, losbloemig, naar eene zijde gewend, de onderste even lang als de bladen; schutbladen priemvormig, klein; bloemsteeltjes ongeveer even lang als de kelken; bovenste kelktanden lancetvormig, de onderste iets langer, regt, lijn-priemvormig, met schraal behaarde keel; bloemkroon rooskleurig, 2—3 maal langer dan de kelk; nootjes min of meer rond. *C. menthaefolia* Host. *C. umbrosa* Reich. *Thymus Calamintha* D. *C. Melissa Calamintha* L.

VERKLARING DER AFBEELDING : *a* bloem (vergr.); *b*, *c* kelk id.; *d*, *e* bloemkroon; *f*, *g* meeldraden; *h* onrijp nootje.

GROEIPLAATS. In bosschen en op beschaduwde plaatsen. Klein-Azië, Trans-Kaukasië, Perzië, Zuid- en Midden-Europa, van Gr. Brittannië en Nederland tot Spanje, Italië en Griekenland. Algerie, Canarische eilanden.

NEDERLAND. Omstreken van Maastricht. Vroeger ook bij Nijmegen, maar daar niet meer teruggevonden. Het exemplaar op onze afbeelding voorgesteld, ontvingen wij in Aug. 1893 van den eerw. Heer E. DE HAAS S. J., lid der *Ned. Bot. Vereen.* te Maastricht.

GEBRUIK. Volgens LINDLEY bevat deze plant aromatische zacht bittere bestanddeelen en wordt zij in Engeland hier en daar nog door het landvolk als thee getrokken gebruikt tegen koorts.

CHENOPODIUM VULVARIA L. 1527 .

CHENOPODIUM VULVARIA L.

Ansérine fétide.

Fleurit : Juillet—Août ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ : Cl. V. O. II. Pentandria Digynia.

SYSTÈME NATUREL : Vasculaires Dicotylédonées. O. Chénopodées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES : Voyez le No. 1107, Vol. XIV.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES : Plante à odeur fétide, grisâtre pulvérulente. Tiges étalées ascendantes très rameuses; feuilles alternes, pétiolées, rhomboïdales ovales entières; fleurs agglomérées en petites grappes axillaires et terminales non feuillées; graines finement poncées. — *Ch. olidum Sm.*

EXPLICATION DE LA PLANCHE : *a* fleur; *b* fruit.

HABITAT. Décombres, bords des routes. Caucasic et Transcaucasie, Perse centrale, Asie mineure, Europe, en Danemark et depuis la Suède méridionale jusque dans la Russie centrale, la Grande Bretagne, l'Allemagne, la France, l'Italie et toute la partie méridionale. Afrique septentrionale.

PAYS-BAS. Assez rare. Prov. de Hollande, Gueldre, Zélande, Frise et Limbourg. Nous devons l'exemplaire représenté au révérend M. E. DE HAAS S. J., membre de la *Soc. Néerl. de Bot.* à Maëstricht, en Août 1893.

USAGE. Anciennement recommandée pour ses qualités antispasmodiques; on la vendait encore dans les pharmacies anglaises du temps de LINDLEY. Son odeur nauséabonde la rend insecticide. Selon CHEVALLIER la plante exhale de l'ammoniac pur. Elle contient égalementt une couleur jaune durable et propre à teindre les tissus.

CHENOPODIUM VULVARIA L.

Stinkende Melde.

Hoogduitsch : Stinkender Gänsefuss.

Engelsch : Stinking Goose foot.

Bloeit : Juni—Aug. ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS : Cl. V. O. II. Pentandria Digynia.

NATUURLIJK STELSEL : Vasculares Dicotyledoneae. O. Chenopodeae.

GESLACHTSKENMERKEN : Zie Deel XIV, No. 1107.

SOORTELIJKE KENMERKEN : Foetidissimum, incano-farinosum, caulibus patenti-ascendentibus ramosissimis, foliis alternis petiolatis rhombo-ovatis integris, florum glomerulis racemiformibus axillaribus et terminalibus aphyllis, seminibus punctulatis.

Eenjarig, zeer onaangenaam riekend, grijsachtig poederig; stengels uitgespreid-opstijgend, sterk vertakt; bladen afwisselend, gesteeld, ruitvormig-eirond, gaaf; bloemen in trosvormige, okselstandige en eindelingsche bladerlooze hoopjes; zaden met kleine puntjes. *Chenopodium olidum* Sm.

VERKLARING DER AFBEELDING : *a* bloempje; *b* vruchtje.

GROEIPLAATS. Op ruigten, langs de wegen. Kaukasië, Trans-Kaukasië, Midden-Perzië, Klein-Azië, Europa, van Denemarken en Z.-Zweden tot Midden-Rusland; Groot Brittannië, Duitschland, Frankrijk, Italië, Spanje, Oostenrijk, Turkije, Griekenland, Noord-Afrika.

NEDERLAND. Niet algemeen. Bij Leiden, Zwijndrecht, Hees (Nijm.), Zierikzee, Maastricht (*Prodr. Flor. Bat.*). Harlingen, Leeuwarden (*Fl. Fris.*) Het afgebeelde exemplaar is ons aangeboden door den eerw. Heer E. DE HAAS S. J., lid der *Ned. Bot. Vereen.* te Maastricht, in Aug. 1893.

GEBRUIK. Sinds ouden tijd is deze plant veel gebruikt als krampstillend middel. Volgens LINDLEY was zij als zoodanig in de Engelsche droogistwinkels verkrijgbaar. Door haren onaangenaamen reuk is zij als insectenverdrijvend aan te bevelen. Ook kan uit haar een duurzame gele verfstof worden verkregen voor geweven stoffen. Volgens CHEVALLIER wasemt de plant zuivere ammonia uit. PICKERING *Chronology of Plants.*

CAREX MAXIMA SCOP. 1528 .

CAREX MAXIMA Scop.

Carex géant.

Fleurit : Mai—Juin 2.

SYSTÈME DE LINNÉ : Cl. XXI. O. III. Monoecia Triandria.

SYSTÈME NATUREL : Vasculaires Monocotylédonées. O. Cypéracées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES : Voyez le No. 946, Vol. XII.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES : Plante gazonnante, à racine fibreuse ; tiges élancées fermes, triquètres, lisses, feuillées ; feuilles largement linéaires planes, scabres sur les bords ; épis très longs à fleurs denses ; un épi mâle, rarement deux épis terminaux ; 3—4 épis femelles, distants, arqués, à la fin pendants, pédonculés ; feuilles florales engainantes ; écailles ovales lancéolées mucronées ; 3 stigmates ; capsules elliptiques triquètres, lisses, à bec très court. Une des plus belles espèces du genre, facile à reconnaître à ses feuilles larges et ses épis allongés et pendants. *C. pendula* Huds *C. agastachys* Ehrh.

EXPLICATION DE LA PLANCHE : *a* ovaire ; *b* écaille ; *c*, *d* fruits.

HABITAT. Lieux humides ; bords des fossés dans les bois. Asie occidentale, Perse, Tauride, Caucasic, Asie-mineure ; Europe centrale et méridionale, depuis la Grande Bretagne et les Pays-Bas jusqu'en Espagne, en Italie et en Grèce. Iles Açores, Madère.

PAYS-BAS. Découvert près de Bunde (prov. du Limbourg) par M. H.-W. GROLL, membre de la *Société Néerland. de Botanique*, en Juillet 1887. L'exemplaire trouvé par lui-même et représenté sur notre planche, a été déposé dans l'herbier de la Société.

CAREX MAXIMA Scop.

↳ *Grootste Segge.*

Hoogduitsch : Grösseste Segge.

Engelsch : Largest Carex.

Bloeit : Mei—Juni ۲.

STELSEL VAN LINNAEUS : Cl. XXI. O. III. Monoecia Triandria.

NATUURLIJK STELSEL : Vasculares Monocotyledoneae. O. Cyperaceae.

GESLACHTSKENMERKEN : Zie Deel XII, No. 946.

SOORTELIJKE KENMERKEN : Cespitosa, radice fibrosa, culmis elatis validis triquetris laevibus foliosis, foliis late linearibus planis margine scabridis, spicis elongatis densifloris, mascula unica rarius binis terminalibus, femineis 3—4 distantibus arcuatis denique pendulis, pedunculatis, bracteis foliaceis vaginantibus, glumis ovato lanceolatis mucronatis, stigmatibus 3, fructibus ellipticis triquetris breviter rostratis laevibus.

Zodevormend. Wortel vezelachtig, stengels hoog, stevig, driekantig, glad, bebladerd; bladen breed lijnvormig, vlak met ruwachtigen rand; bloemaren lang, digtbloemig; een mannelijke, zelden twee mannelijke eindelingsche aren; 3—4 vrouwelijke aren, wijd uiteen, boogvormig, eindelijk hangend, gesteeld; schutbladen bladachtig scheedevormend; schubjes eirond lancetvormig, met een korte spits; stempels 3; vruchtjes elliptisch, driekantig, kort gesnaveld, glad. *C. pendula* Huds. *C. agastachys* Ehrh.

VERKLARING DER AFBEELDING : *a* vruchtbeginsel; *b* schubje; *c* vruchtjes.

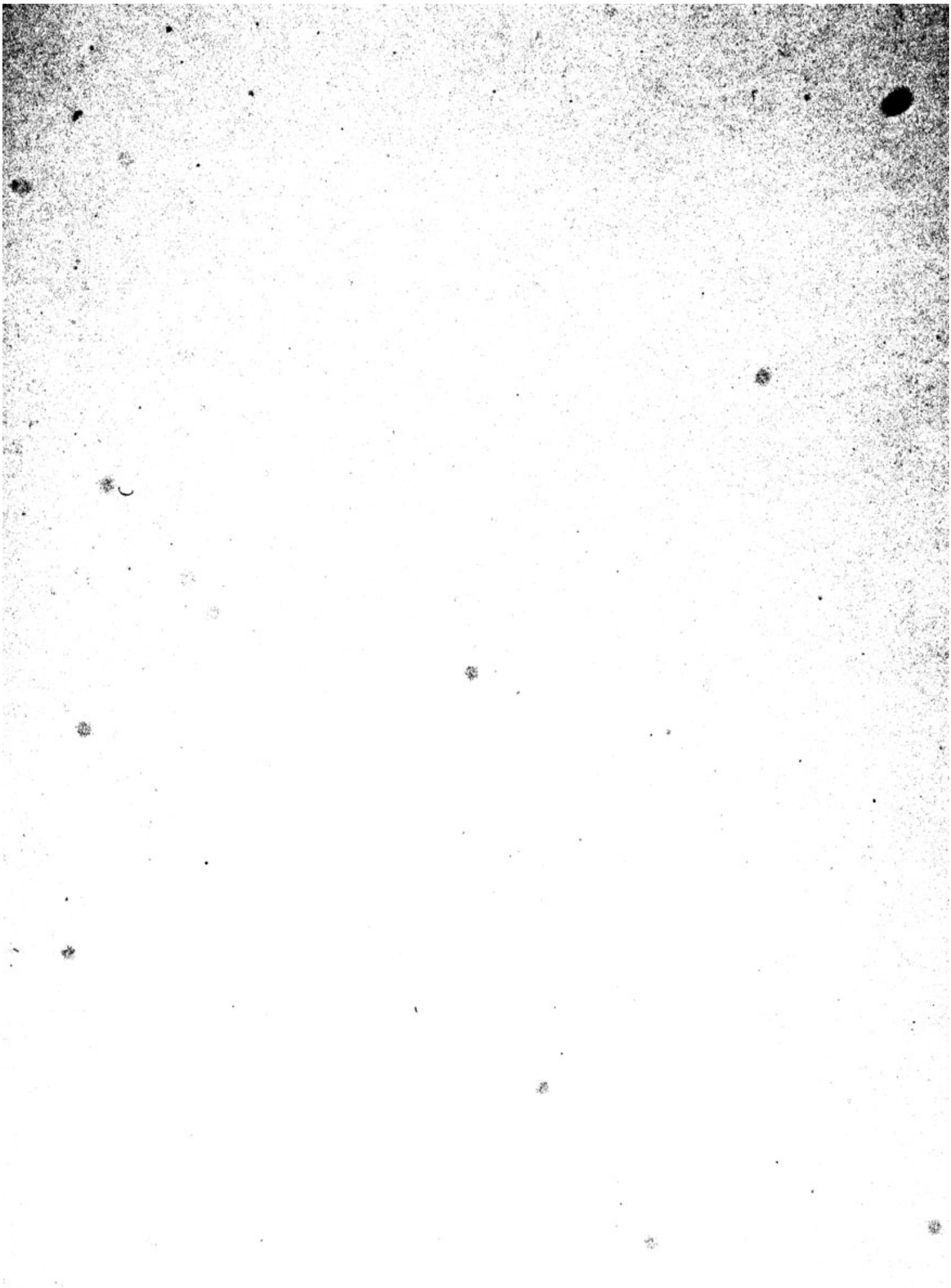
GROEIPLAATS. In bosschen, op vochtige plaatsen. Noord-Perzië, Taurië, Kaukasië, Klein-Azië, Griekenland, Zuid- en Midden-Europa, van Groot Brittannië en Nederland tot het Donaugebied; België, Frankrijk, Spanje, Italië, Azoren, Madeira.

NEDERLAND. Voor het eerst gevonden in Limburg, bij Bunde, in Juli 1887, door den Heer H. W. GROLL, lid der *Nederl. Botanische Vereeniging*. Het door hem gevonden exemplaar, waarnaar onze afbeelding is genomen, berust in het Herbarium der Vereeniging.

AGARICUS PORTENTOSUS FRIES. 1529.

AGARICUS PORTENTOSUS Fries.
Agaric prodigieux.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. O. V. Cryptogamia. Champignons.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 725, Vol. X. Sous-genre Tricholoma.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau charnu, d'abord convexe, puis plan, inégal, visqueux, couleur de suie strié de raies noires, à bord scabre; stipe solide, ferme, plus ou moins égal, glabre, strié, blanc; lamelles arrondies, très larges, à la fin distantes blanchâtres. *Fr. El.* p. 5. *Icon.* t. 24 f. 1. *Hym. eur.* p. 48. *A. fumosus* Harz. *A. luridus* Lasch.

Ce beau champignon est inodore et d'une saveur douce. La couleur des lamelles, d'abord blanche, devient grise ou jaunâtre.

HABITAT. Bois de pins. Plus fréquent dans les pays du nord.

PAYS-BAS. Plusieurs endroits dans le centre. Les exemplaires représentés, trouvés à Bussum (Hollande), ont été offerts par mon fils le Dr. F. VAN EEDEN, en Octobre 1893.

AGARICUS PORTENTOSUS Fries.

Ongemeene Paddestoel.

Hoogduitsch : Ausgezeichneter Blätterschwamm.

Engelsch : Extraordinary Agaric.

STELSEL VAN LINNAEUS : Cl. XXIV. O. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL : Cellulares Mycetes. O. Hymenomyces. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN : Zie Deel X No. 725. Ondergeslacht Tricholoma.

SOORTELIJKE KENMERKEN : Pileo carnoso, e convexo explanato, inaequali viscido fuligineo lineolis nigris virgato, margine tenui; stipite solido valido subaequali glabro striato albo, lamellis rotundatis perlatis demum distantibus pallidis.

Hoed vleezig, eerst bol dan vlak, ongelijk, kleverig, roetkleurig, met zwarte streepjes en met dunnen rand; steel vol, stevig, nagenoeg gelijk, kaal, gestreept, wit; plaatjes afgerond, zeer breed, later wijduitstaand, witachtig. *Fr. El.* p. 5. *Icon.* t. 24 f. 1. *Hym. eur.* p. 48. *A. fumosus Harz.* *A. luridus Lasch.*

De fraaie paddestoel is reukeloos en heeft weinig smaak. De kleur der plantjes is eerst wit en gaat later in geel of grijs over.

GROEIPLAATS. In dennebosschen, vooral in het noorden veelvuldig.

NEDERLAND. Bij Lochem, Baarn en Wassenaar. OUDEMANS. De exemplaren onzer afbeelding, gevonden onder dennen bij Bussum, zijn mij aangeboden door mijn zoon Dr. F. VAN EEDEN te Bussum.

HYDNUM FERRUGINEUM FRIES . 1530 .

HYDNUM FERRUGINEUM Fries.

Hydne ferrugineux.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. O. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Hydnées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 1170, Vol XV.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau spongieux-subéreux, mou, d'abord couvert d'un duvet blanchâtre, dont suintent des gouttes d'un rouge de sang, devenant ensuite plus lisse, ferrugineux au dedans; stipe inégal; aiguillons d'un brun ferrugineux. *Fries Syst. Myc.* 1 p. 403. *El.* p. 131. *Icon.* t. 4. *Hym. eur.* p. 603. *H. carbunculus* *Secr.* n°. 9. Souvent pérennant et revivant en couches nouvelles.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a* aiguillons grossis.

HABITAT. Bois de pins.

PAYS-BAS. Dans plusieurs endroits des provinces de Gueldre, d'Utrecht et de Hollande. L'exemplaire représenté a été trouvé près de Harlem en Oct. 1893. Mlle C.-E. DESTREE a trouvé cette espèce près de La Haye.

HYDNUM FERRUGINEUM Fries.

Roestbruine Stekelzwam.

Hoogduitsch : Rostbrauner Stachelschwamm.

Engelsch : Ferruginous Hydnum.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. O. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomyces. Trib. Hydnei.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XV, No. 1170.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo spongioso-suberoso, molli, primum tomento albido in scrobibus guttas sanguineas sudante obtecto, dein laeviore intus ferrugineo, stipite inaequali aculeisque fusco-ferrugineis.

Hoed sponzig-kurkachtig, zacht, eerst bedekt met een witachtig vilt, dat in de holligheden bloedroode droppels uitzweet, daarna gladder, inwendig roestkleurig; steel ongelijk, evenals de stekels bruin-roestkleurig. *Fries Syst. Myc.* 1 p. 403. *El.* p. 131 c. *syn.* *Icon.* t. 4. *Hym. eur.* p. 603. *H. carbunculus* *Secr.* n°. 9. Soms overblijvend en in nieuwe lagen voortlevend.

AFBEELDING. *a* stekels vergroot.

GROEIPLAATS. In dennebosschen. Baarn, Rijzenburg, Driebergen, Enghuizen, Lochem, Apeldoorn. Door mij gevonden onder Elswout, Bloemendaal; door Mej. C. E. DESTRÉE in de omstreken van 's-Gravenhage. Het afgebeelde exemplaar is gevonden bij Bloemendaal in Oct. 1893.

POLYGONUM MITE SCHRK. 1531.

POLYGONUM MITE Schrk.

Renouée insipide.

Fleurit: Juillet—Oct. ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. VIII, Ord. III. Octandria Trigynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Polygonées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 422, Vol VI.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Annuel, insipide. Tiges dressées ou ascendantes rameuses; gaines ciliées au sommet; feuilles lancéolées et oblongues lancéolées, un peu scabres en dessous; épis filiformes cylindriques interrompus, plus ou moins penchés; fleurs pentandres; périgone vert à bords rouges, sans glandes, à gaines en entonnoir ciliées.

Se distingue du *P. Hydropiper* L. (*Fl. Bat.*, Vol. VI, No. 422) par le périgone non glanduleux, les feuilles plus larges et la saveur herbacée et non poivrée. Les fruits sont un peu luisants, finement ponctués au sommet. *P. laxiflorum* Weih. *P. dubium* Stein.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a* Fragment de la tige avec la gaine (gross.); *b* fleur avec la gaine, id.; *c* id. ouverte; *d* fruits.

HABITAT. Lieux humides, fossés. Trans-Caucasie, Russie centrale, Europe centrale, Espagne, Dalmatie.

PAYS-BAS. Assez commun partout. J'ai trouvé l'exemplaire représenté près de Vught (Brabant Sept.) en Août 1893.

POLYGONUM MITE Schrk.
Niet-scherpsmakende Duizendknoop.

Hoogduitsch: Milder Knöterich.

Engelsch: Insipid Persicaria.

Bloeit: Julij—Oct. ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. VIII. O. III. Octandria Trigynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Polygoneae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel VI, No. 422.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Annuum insipidum. Caulibus erectis vel ascendentibus ramosis, ochreis apice ciliatis, foliis oblongo-lanceolatis lanceolatisque subtus scabridis, spicis filiformi-cylindricis interruptis plus minusve cernuis, floribus pentandris, perigonio viridi purpurascente eglanduloso, ochreolis ciliatis.

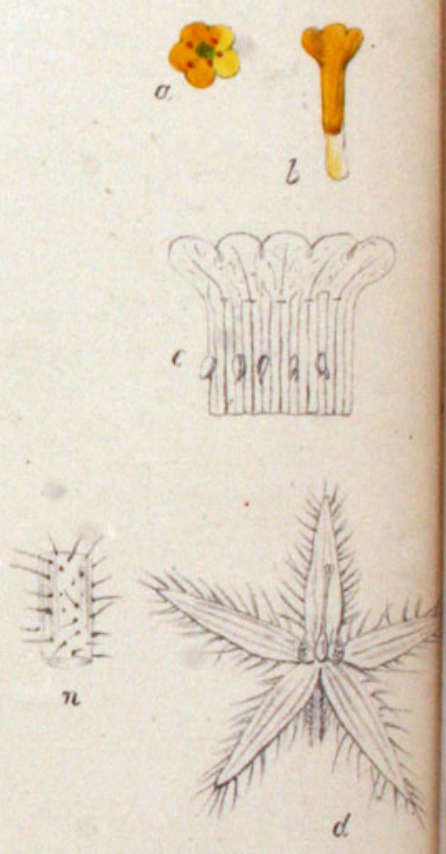
Eenjarig, niet scherp van smaak. Stengels opgericht of opstijgend, vertakt; bladkokertjes aan den top gewimperd; bladen langwerpig-lancetvormig en lancetvormig, van onder ruwachtig; bloemaartjes draad-cilindervormig, afgebroken, min of meer knikkend; bloemen met 5 meeldraden; bloemdek groen met roode randjes, zonder klieren; kokertjes gewimperd.

Deze soort verschilt van *P. Hydropiper* L. (*Flor. Bat.* Deel VI No. 422) door het niet voorkomen van kliertjes op het bloemdek, hare bredere bladen en het ontbreken van den scherpsten smaak. De vruchtjes zijn een weinig glanzend, bovenaan zeer fijn rubbelig. *P. laxiflorum* Weihe. *P. dubium* Stein.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a* Fragment van den stengel met het kokertje vergroot; *b* bloempje met kokertje; *c* id. geopend; *d* vruchtjes.

GROEIPLAATS. In slooten en stilstaande wateren. Trans-Kaukasië, Midden-Rusland, Midden-Europa van Z. Zweden tot Italië, Spanje en Dalmatië.

NEDERLAND. Op verschillende plaatsen. Bij 's Gravenhage, Kampen, Deventer, Delft, Arnhem, Haarlem enz. Het afgebeelde exemplaar vond ik in Aug. 1893 bij Vught.

AMSINCKIA LYCOPSIoidES LEHM . 1532 .

AMSINCKIA LYCOPSOIDES Lehm.

Fleurit: Juin—Juillet ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. V. O. I. Pentandria Monogynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. Ord. Boraginées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Calice à 5 divisions. Corolle en entonnoir, à tube étroit, à lobes ordinairement beaucoup plus courts que le tube. Etamines insérées dans la partie inférieure de la corolle, à filaments très courts filiformes; anthères linéaires, oblongues, insérées au milieu du côté dorsal, obtuses, plus longues que les filaments. Ovaire à 4 lobes. Style allongé, inclus. Stigmate capité, plus ou moins bilobé. Carpelles 4, ovales-atténuées, plus ou moins triangulaires, attachées par le ventre à la base et jusqu'au dessus du milieu du style. Graine attachée au milieu du côté ventral. Radicule supère. Cotylédons obovales, beaucoup plus longs que le radicule, bipartites.

Herbes annuelles hérissées, à feuilles alternes entières. Fleurs en épis racémiformes; corolles jaunes, le plus souvent plus longues que le calice.

Ce genre se distingue du g. *Lithospermum* par l'axe charnu portant les carpelles et par les cotylédons plus gros et bipartites.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Tige lâchement rameuse; feuilles de la tige ovales-lancéolées; corolle à gorge barbue, à limbe trois fois plus court que le tube.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a*, *b* fleur; *c* tube de la corolle avec les étamines (gross.); *d* calice (gross.); *k* ovaire; *e* axe charnu avec les carpelles; *f*, *i*, *j* carpelles; *g* embryon; *h* poils des feuilles (gross.); *l*, *m* superficie des carpelles (gross.).

HABITAT. Le genre est endémique en Californie, au Mexique et Chili. Quelques espèces se sont dispersées sporadiquement en Europe, à savoir *A. angustifolia* Lehm. et *A. intermedia* Lehm.

PAYS-BAS. Trouvée la première fois par M. H. J. KOK ANKERSMIT, membre de la Société Néerl. de Botanique, près de Deventer (Overysel) et mentionnée comme *Lithospermum Apulum*. En 1893 par Mlle MICHELSEN à Soeterwoude (Hollande). Notre plante, provenant de cette dernière localité, m'a été présentée sous le nom de *Lithospermum Apulum* par M. VUYCK, membre de la même Société.

Un examen réitéré m'a fait douter de l'exactitude de cette détermination, et c'est à M. le Dr. J. G. BOERLAGE, sous-Directeur de l'Herbier de l'Etat à Leyde, que je dois la détermination exacte, publiée par lui dans le *Nederl. Kruidkundig Archief* 2e Sér., vol. 6, p. 439. Les figures des détails de notre planche nous ont été communiquées par M. BOERLAGE.

AMSINCKIA LYCOPSIDES Lehm.

Bloeit: Junij—Julij ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. V. O. I. Pentandria Monogynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Boragineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Calyx 5 partitus. Corolla hypocraterimorpha, tubo angusto, lobis plerumque tubo multo brevioribus. Stamina in inferiore parte corollae inserta, filamentis brevissimis filiformibus, antheris lineari-oblongis medio dorso insertis obtusis filamentis longioribus. Ovarium 4 lobum. Stylus elongatus inclusus. Stigma capitatum subbilobum. Nuculae 4 ovoideo-attenuatae plus minus triangulares ventre a basi usque ad mediam partem et supra stylo adnatae. Semen ventre media parte nuculae adfixum. Radicula supera. Cotyledones obovatae radicula multo longiores bipartitae.

Kelk 5deelig. Bloemkroon trompetvormig, met naauwe buis; lobben meestal veel korter dan de buis. Meeldraden in het onderste gedeelte der buis ingeplant; helmdraden zeer kort, draadvormig; helmknoppen lijnvormig-langwerpig, in het midden der achterzijde bevestigd, stomp en langer dan de helmdraden. Eierstok 4lobbig; stijl lang, binnen de bloem besloten. Stempel knopvormig, min of meer 2lobbig. Nootjes 4, eivormig-versmald, min of meer driekantig, aan de buikzijde van de basis tot voorbij het midden en boven den stijl vastgehecht. Zaad in het midden van de buikzijde bevestigd. Kiemworteltjes naar boven gericht. Zaadlobben omgekeerd-eivormig, veel langer dan het kiemworteltje, tweedeelig.

Eenjarige stijfharige kruiden met afwisselende gave bladen. Bloemen in trosvormige aren. Bloemkroon geel, meestal langer dan de kelk.

Dit geslacht onderscheidt zich van *Lithospermum* door de vleezige as, waarin de nootjes zijn vastgehecht en door de zaadlobben, die dikker, eivormig en diep tweespletig zijn.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Caule laxo ramoso, foliis caulinis ovato-lanceolatis, corollae fauce barbata, limbo tubo triplo brevior.

Stengel los vertakt; stengelbladen eirond-lancetvormig; bloemkroon met behaarde keel; rand der bloemkroon driemaal korter dan de buis.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a*, *b* bloem; *c* buis der bloemkroon met de meeldraden (vergroot); *d* kelk (vergroot); *e* vleezige as met de nootjes; *f*, *i*, *j* nootje; *g* kiem; *h* bladhaartjes (vergr.); *k* eierstok; *l*, *m* oppervlakte der nootjes (vergroot).

GROEIPLAATS. Dit geslacht is oorspronkelijk in Noord- en West-Amerika, Californië, Mexico, Chili. — Ook eenige andere soorten hebben zich sporadisch in Europa vertoond, als: *A. angustifolia* Lehm. en *A. intermedia* Lehm.

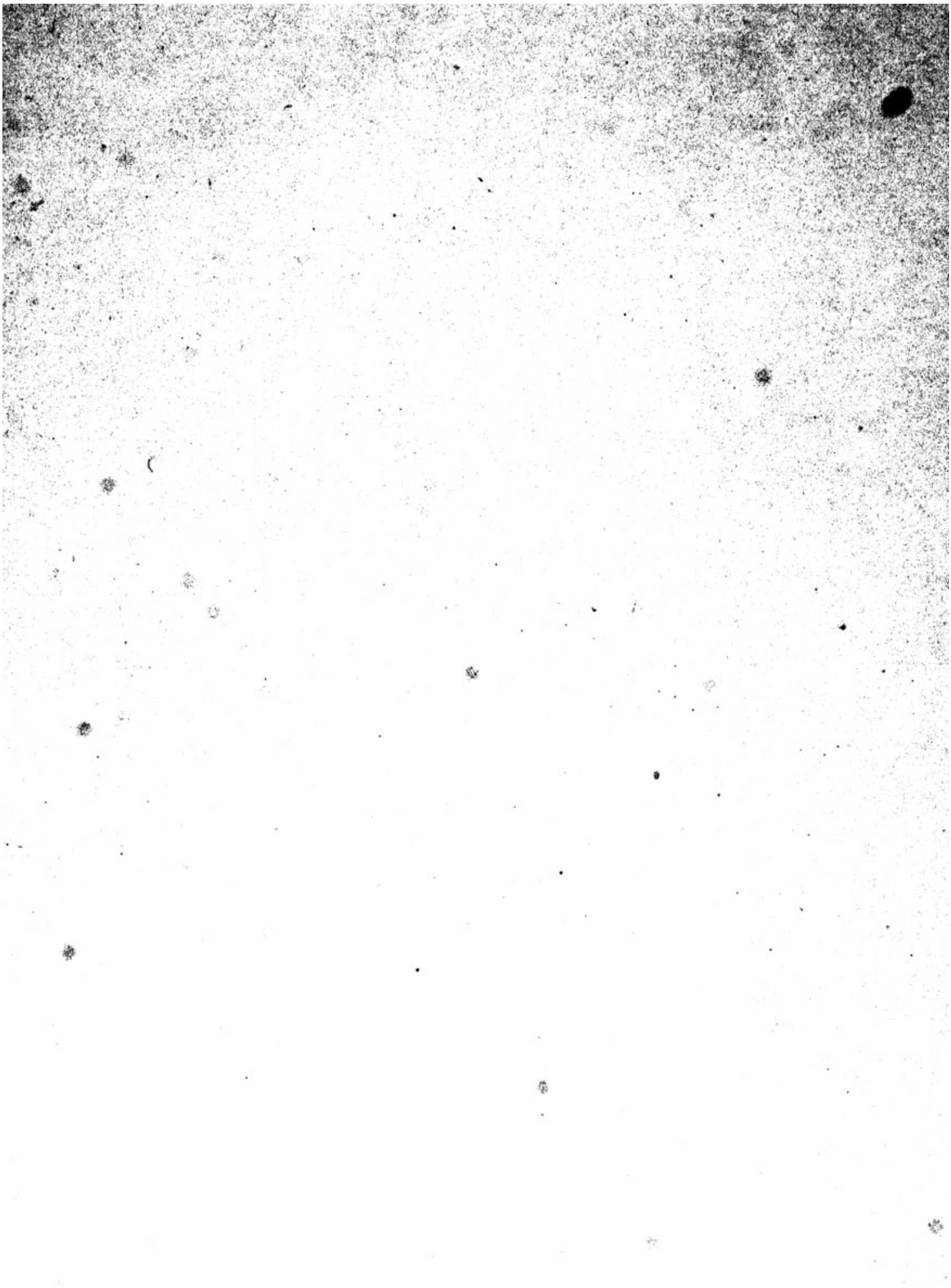
NEDERLAND. Deze aankomeling is reeds in 1879 door den Heer H. J. KOK ANKERSMIT op het stations terrein bij Deventer gevonden en als *Lithospermum Apulum* vermeld. In 1893 werd hij ook gevonden bij Soeterwoude, door Mej. MICHELSEN. Van deze groeiplaats ontving ik een exemplaar van den Heer L. VUYCK te Leiden, hetwelk op onze afbeelding is voorgesteld. Bij nader onderzoek bleek mij dat dit niet *Lithospermum Apulum* kon zijn, en deelde ik mijn twijfel mede aan Dr. J. G. BOERLAGE, onder-Directeur van 's Rijks Herbarium te Leiden. Aan hem komt de eer der rigtige determinatie toe, en aan zijne welwillendheid hebben wij de détail-figuren onzer afbeelding te danken. Zie *Ned. Kruidkundig Archief*, 2e serie, deel 6, bl. 439.

AEGILOPS CYLINDRICA HOST. 1533 .

AEGILOPS CYLINDRICA Host.

Egilope cylindrique.

Fleurit: Juin—Juillet ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. III. O. II. Triandria Digynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Monocotylédonées. O. Graminées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Epillets solitaires sessiles dans une échancrure de l'axe et parallèles à l'axe. Glume bivalve contenant 3—4 fleurs; spathelles arrondies convexes non carénées, terminées par 2—4 dents lancéolées subulées, allongées en arêtes ou mutiques; spathellule inférieure portant au sommet 3—4 arêtes.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Annuelle. Tiges nombreuses ascendentes-dressées, minces; feuilles linéaires planes velues ou glabres; épi long cylindrique à plusieurs épillets, à axe fragile; épillets oblongs-cylindriques, à 3—4 fleurs sessiles dans les échancrures de l'axe et égalant environ ses articulations. Spathelles des épillets latéraux oblongues multinerviées, scabres, sans nervures, tronquées au sommet, à deux dents dont l'une est triangulaire et l'autre se termine par une arête un peu plus longue que la spathelle; spathellules émarginées à arête courte; spathelles et spathellules terminales prolongées dans des arêtes très longues et dressées. *Ae. caudata* Griseb. *Spec. et Ledeb. Fl. Rossica.*

EXPLICATION DE LA PLANCHE: Epillet latéral: *a* spathellule extérieure; *b* sp. inférieure; *c* fleur inf.; *d* fleur sup. Epillet terminal: *e* spathelle inf.; *f* id. supér.; *g* fleur infér.; *h* spathellule sup.; *i* id. infér.

HABITAT. Italie, Région du Danube, Servie, Russie mérid. BOISSIER.

PAYS-BAS. Cette espèce du Sud-est de l'Europe a été importée probablement avec des marchandises. L'exemplaire représenté, trouvé le long du chemin de fer d'Oostzaan en Juin 1891, nous a été offert par M. P. VAN DER LYN.

AEGILOPS CYLINDRICA Host.

Rolrond Hardgras.

Hoogduitsch: Cylindrisches Hart-Gras.

Engelsch: Cylindrical Hard-Grass.

Bloeit: Junij—Julij ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. III. O. II. Triandria Digynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Monocotyledoneae. O. Gramineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Spiculae solitariae, in racheos excisuris sessiles, rachi parallelae. Gluma bivalvis, 3—4 flora, valvae dorso rotundato-convexae ecarinatae apice 2—4 dentatae, dentibus lanceolato-subulatis aristatis muticisve. Glumella bipaleacea, apice 1—3 dentata dentibus aristatis saepius muticis.

Bloem-aartjes alleenstaand, ongesteeld in uithollingen van de spil en evenwijdig aan deze. Kelk tweekleppig, 3—4bloemig; kelkkafjes lederachtig, op den rug bolrond, niet gekield, aan den top 2—4tandig; tanden lancet-priemvormig, genaald of ongenaald. Kroonkafjes twee, aan den top met 1—3 tanden, of meestal zonder naald.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Annua, culmis numerosis ascendentibus erectis tenuibus, foliis linearibus planis pilosis vel glabris, spica longa cylindrica multispiculata, rachide fragili, spiculis oblongo-cylindricis 3—4 floris in racheos sinibus nidulantibus ejusque articulis vix brevioribus, spicularum lateralium glumis oblongis multinerviis ad nervos scabris apice truncatis bidentatis dente altero triangulari altero in aristam gluma sublongioram abeunte, glumella emarginata inter lobos brevissime aristata, spiculae terminalis glumis et glumella in aristas longissimas strictas abeuntibus.

Eenjarig; stengels talrijk, opstijgend-opgericht, dun; bladen lijnvormig vlak, behaard of kaal; aar lang, cilindervormig met vele bloempakjes en breekbare spil; bloempakjes langwerpige-cylindervormig, 3—4bloemig, in de hoeken der spil, en naauwelijks korter dan de geledingen; kelkkafjes der zijdelingsche bloempakjes langwerpig, veelnervig, op de nerven ruw, aan den top afgeknot tweetandig; de eene tand driehoekig, de andere uitlopende in een naald, die iets langer is dan het kafje; kroonkafje uitgerand, tusschen de lobben kort genaald. Kelkkafjes en kroonkafje van het eindelingsche aartje in zeer lange stijve naalden uitlopend. *Ae. caudata* Griseb. *Spec. et Ledeb. Fl. Rossica.*

VERKLARING DER AFBEELDING: Zijdelingsch bloempakje: *a* buitenst kroonkafje; *b* binnenst kroonk.; *c* onderst bloempje; *d* bovenst id. Eindelingsch bloempakje: *e* ond. kelkkafje; *f* bovenst id.; *g* onderst bloempje; *h* bovenst kroonk.; *i* onderst id.

GROEIPLAATS. Italië, Donaugebied, Servië, Zuid-Rusland. BOISSIER.

NEDERLAND. Deze Zuid-Europeesche plant is waarschijnlijk met ballast in Noord-Europa aangevoerd. Het exemplaar op onze afbeelding voorgesteld, is door den Heer P. VAN DER LIJN gevonden langs den Spoorweg bij Oostzaan, den 28sten Juni 1891.

AGARICUS GEOPHYLLUS SOW. 1534.

AGARICUS GEOPHYLLUS Sow.

Automne.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 725, Vol X. Sous-genre *Inocybe*.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau plus ou moins charnu, conique, plus tard étalé, ombiliqué au milieu, lisse, fibrilleux-soyeux; stipe plein, égal, ferme, blanc, farineux au sommet, à cortine fibrilleuse; lamelles adnexes, serrées, d'abord blanches, puis d'un blanc sale, à la fin grisâtres.

La couleur du chapeau est ordinairement blanche, ou d'un blanc lilas, brunâtre, jaunâtre ou roux. *Sowerby T. 124, Fries S. M. 1 p. 258, Secretan, 322—324.*

HABITAT. Bois, en groupes sur les gazons. Provinces occidentales. Les exemplaires représentés nous ont été offerts en Oct. 1893 par Mlle C. E. DESTREE à La Haye.

AGARICUS GEOPHYLLUS Sow.

Herfst.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares. Mycetes. O. Hymenomycetes. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie deel X, No. 725. Ondergeslacht Inocybe.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo subcarnoso conico dein expanso umbonato laevi fibrilloso-sericeo, stipite farcto aequali firmulo albo apice albo-farinaceo, cortina fibrillosa, lamellis adnaxis confertis ex albo sordidis demum terreis.

Hoed min of meer vleezig, kegelvormig, later uitgespreid, met een bult in 't midden, glad, met zijdeachtige vezeltjes dicht bekleed. Steel gevuld, gelijk, vrij stevig, wit, aan den top meelig wit; sluiervezelachtig; plaatjes aangehecht, dicht bijeen, eerst vuil wit, dan aardkleurig. De kleur van den hoed is meestal wit lila, later witachtig, bruinachtig, geelachtig of rosrood. *Sowerby T. 124. Fries S. M. 1 p. 258, Secretan, 322, 323, 324.*

GROEIPLAATS. In bosschen, in groepen in het gras. Leiden, Baarn, Driebergen, Zuid-Beveland. De exemplaren onzer afbeelding, gevonden bij 's-Gravenhage, zijn ons in Oct. 1893 aangeboden door Mej. C. E. DESTRÉE, lid der Nederl. Botan. Vereeniging.

POLYPORUS VERSICOLOR FRIES. 1535.

POLYPORUS VERSICOLOR Fries.

Polypore versicolore.

Avril—Novembre.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl XXIV. O. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Polyporées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le Vol. X, No. 730.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau coriace, mince, rigide, aplani, plus tard déprimé, lisse, velouté, luisant, orné de zones de couleurs variées; pores très petits, arrondis-aigus et lacérés blancs, plus tard plus ou moins jaunâtres.

Se distingue particulièrement par les zones très distinctes à couleurs variées et par le reflet luisant, velouté. *Fries S. M.* 1 p. 368. *Boletus variegatus Schaeff.*, *Polystictus versicolor Saccardo Syll.* VI, 253.

HABITAT. Sur de vieux troncs d'arbres, des pieux et des vieilles charpentes partout; le plus souvent en touffes d'individus agrégés. Un des plus communs et des plus jolis champignons parmi les espèces durables.

PAYS-BAS. Partout. L'exemplaire de notre planche, trouvé près de La Haye en 1893, nous a été offert par Mlle C. E. DESTREE, membre de la Société Néerl. de Botanique.

POLYPORUS VERSICOLOR Fries.

Veelkleurige Polyporus.

Hoogduitsch: Bunter Löcherpilz.

Engelsch: Various coloured Polyporus.

April—November.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Ord. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares, Mycetes. O. Hymenomyces Trib. Polyporei.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie deel X, No. 730.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo coriaceo tenui rigido applanato, postice depresso laevigato velutino nitido, zonis discoloribus variegato, poris minutis rotundis acutis lacerisque albis dein sublutescentibus.

Hoed leerachtig, dun, stijf, vlak uitgespreid, later ingedrukt, glad, fluweelachtig glanzend, met verschillend gekleurde banden geteekend; poriën klein, rond, spits en ingescheurd, wit, later geelachtig.

Onderscheidt zich vooral door de scherp afgescheiden, verschillend gekleurde banden en den satijn-achtigen glans. *Fries S. M.* 1 p 368. *Boletus variegatus Schaeff.* *Polystictus versicolor Saccardo Syll.* VI. 253.

GROEIPLAATS. Op oude boomtronken, op palen en scheringen, overal; meestal in talrijke saamgewassen exemplaren. Een der algemeenste en tevens fraaiste van onze overblijvende zwamsorten.

NEDERLAND. Algemeen. Het exemplaar op onze afbeelding voorgesteld, gevonden bij 's-Gravenhage in 1893, is ons aangeboden door Mej. C. E. DESTRÉE, Lid der Nederl. Botan. Vereeniging.

PLATANTERA CHLORANTHA CUST. 1536 .

PLATANThERA CHLORANTHA Cust.

Platanthère verdâtre.

Fleurit: Mai—Juin 2].

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XX. O. I. Gynandria Monandria.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Monocotylédonées. O. Orchidées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 225, Vol. III.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Tubercules oblongs-obtus amincis au sommet; deux feuilles radicales opposées, grandes, pétiolées, obovales-oblongues obtuses; feuilles de la tige en petit nombre, bractéiformes, lancéolées; tige élevée; épi lâche multiflore; bractées oblongueslancéolées obtuses, égalant l'ovaire; fleurs d'un blanc verdâtre inodores; lobe supérieur du périanthe cordé-ovale, formant une voûte avec les deux intérieurs; les lobes latéraux externes ovales lancéolés, étalés; labelle indivis lancéolé obtus; éperon filiforme, un peu en massue, 2 fois plus long que l'ovaire; loges de l'anthere écartées et divergentes à la base.

Se distingue du *P. bifolia* Rich. (*Flor. Bat.* Vol III, No. 225) par les loges de l'anthere divergentes à la base, par l'éperon plus court, les rétinacles ovales et la couleur verdâtre des fleurs. — *P. montana* Schm. *Orchis virescens* Zoll. *O. montana* Schm. *Habenaria chlorantha* Bab.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a* Fleur avec l'ovaire et l'éperon; *b* fleur grossie; *c*, *d* rétinacles.

HABITAT. Europe, de la Scandinavie et la Russie jusqu'au Sud. Sibérie occid., Trans-Caucasie, Afrique septentrionale.

PAYS-BAS. Prov. de Limbourg, de Gueldre et du Brabant sept. L'exemplaire représenté, trouvé près de Maëstricht, nous a été présenté en 1894 par le rév. E. J. M. DE HAAS S. J., membre de la Société de Botanique des Pays-Bas.

PLATANThERA CHLORANTHA CusT.

Groenachtig Standelkruid.

Hoogduitsch : Grünblütige Kuckucksblume.

Engelsch : Frog Habenaria.

Bloeit : Mei—Junij 4.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XX. O. I. Gynandria Monandria.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Monocotyledoneae. O. Orchideae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel III, N°. 225.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Tuberibus oblongis apice attenuatis obtusis, foliis radicalibus binis suboppositis magnis petiolatis obovato-oblongis obtusis, caulinis paucis bracteiformibus lanceolatis, caule elato, spica laxa multiflora, bracteis oblongo-lanceolatis obtusis ovario aequilongis, floribus albo virentibus inodoris, perigonii phyllo superiore cordato-ovato cum binis interioribus fornicato, lateralibus externis binis ovato-lanceolatis patentibus, labello indiviso lanceolato obtuso, calcare filiformi subelato ovario duplo longiore, loculis versus basin divergentibus.

Wortelknollen langwerpig, aan den top versmald, stomp; wortelbladen tweetallig, min of meer tegenoverstaand, groot, gesteeld, omgekeerd eirond-langwerpig stomp; stengelbladen schaarsch, schutbladachtig, lancetvormig; stengel hoog; bloemaar los, veelbloemig; schutbladen langwerpig-lancetvormig stomp, even lang als het vruchtbeginsel; bloemen wit-groenachtig, reukeloos; bovenbloemdekblad hartvormig-eirond, met de twee binnenbladen gewelfd; de twee buitenste zijbladen eirond-lancetvormig uitgespreid; lipje onverdeeld, lancetvormig stomp; spoor draadvormig, min of meer knotsvormig, ongeveer twee maal langer dan het vruchtbeginsel; hokjes van den helmknop aan den voet uiteenwijkend.

P. montana Schm. *Orchis virescens* Zoll. *O. montana* Schm. *Habenaria chlorantha* Bab.

Onderscheidt zich van de *Platanthera bifolia* Rich. (*Flor. Bat. Deel III N° 225*) voornamelijk door de aan den voet wijd uiteengeplaatste helmhokjes, de kortere spoor, en de elliptische en niet ronde hechtklieren. De bloemen zijn bij gene wit, bij onze plant lichtgroen.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a* Bloem met vruchtbeginsel en spoor; *b* bloem vergroot; *c* en *d* stuifmeelklompjes.

GROEIPLAATS. In loofbosschen, van Scandinavië en Noordelijk Rusland, Siberië tot den Altaï; Transcaucasië, over geheel Europa en in Noord-Afrika.

NEDERLAND. Zeldzaam. Op sommige plaatsen in Limburg, aan het Jagthuis bij Zutphen, in 't Oosterhoutsche bosch bij Nijmegen en bij Meppel.

Het op onze afbeelding voorgestelde exemplaar, uit de omstreken van Maastricht, is ons in Mei 1894 aangeboden door den eerw. Heer E. J. M. DE HAAS S. J., lid der Ned. Botanische Vereeniging.

JUNCUS PYGMÆUS THUILL. 1537 .

JUNCUS PYGMAEUS Thuill.

Jonc pygmée.

Fleurit: Juin—Aôut ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. VI. O. I. Hexandria Monogynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Monocotylédonées. Ord. Joncées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 1009, Vol. XIII.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Racine fibreuse; tiges naines filiformes, cylindriques rameuses, garnies à la base de quelques feuilles; feuilles sétacées cylindriques, très légèrement noueuses; fleurs agrégées en capitules axillaires et terminaux, souvent prolifères; l'inférieur sessile, les autres pédonculés; capitules à 2—5 fleurs, munis à la base de petites bractées scarieuses; lobes du périanthé connivents, égaux; capsule oblongue, trigone, uniloculaire, plus courte que le péricône.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a* inflorescence; *b* fleur ouverte; *c* id. fermée; *d*, *e* capsule et graines.

HABITAT. Terres sablonneuses, humides. — Europe occidentale, Espagne, Portugal, France occid., Belgique occ.; Pays-Bas, Danemark, Suède mérid., Italie occid., Corse, Sardaigne, Sicile. — Afrique septentr.

Manque dans la Gde Bretagne, dans l'Allemagne (excepté Sleswig-Holstein), en Russie et dans l'Orient.

PAYS-BAS. Prov. du Brabant sept. et de Gueldre. Iles de la Mer du Nord.

L'exemplaire représenté a été trouvé à l'île de Terschelling, en 1869, par feu M. F. HOLKEMA.

JUNCUS PYGMAEUS Thuill.

Dwerg Bloembies.

Hoogduitsch: Kleine Binse.

Engelsch: Dwarf Rush.

Bloeit: Julij—Aug. ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. VI. O. I. Hexandria Monogynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Monocotyledoneae. O. Juncaceae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie deel XIII, No. 1009.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Caulibus nanis filiformibus teretibus ramosis inferne paucifoliis, foliis setaceis teretibus remote et obsolete septatis, anthela terminali, capitulo unico vel 2—4 corymbosis, inferiore sessili, reliquis pedunculatis, capitulis 2—5 floris, bracteolis scariosis brevibus suffultis, perigonii tubulosi phyllis conniventibus subaequalibus lanceolatis sensim acutatis, capsula oblonga trigona perigonio longe superata uniloculare.

Stengels laag, draadvormig rolrond, vertakt; aan den voet schraal bebladerd; bladen borstelvormig, rolrond, verwijderd en zwak geled; een eindelingsch bloemhoofdje of 2—4 bloemhoofdjes in een tros; het onderste ongesteeld, de overige gesteeld; bloemhoofdjes 2—5-bloemig met schilferachtige, korte schutbladen; bloemdek buisvormig met tot elkander neigende, min of meer gelijke, lancetvormige, spits toeloopende blaadjes; zaaddoos langwerpig driehoekig, veel korter dan het bloemdek, eenhokkig.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a* bloemtros; *b* bloempje geopend; *c* id. gesloten; *d, e* vruchtje; *f* zaden.

GROEIPLAATS: Vochtige zandgronden. Westelijk Europa, Spanje, Portugal, West-Frankrijk, West-België, Nederland, Denemarken, Z Zweden, West-Italië, Corsica, Sardinië, Sicilië. In Noord-Duitschland alleen in Sleeswijk-Holstein; Noord-Afrika in Oran.

Ontbreekt in Groot-Brittannië en Ierland, in Duitschland, Rusland en verder oostwaarts.

NEDERLAND. In 1835 gevonden op de Vughtsche heide, later in 1853, in wagensporen in de heide bij St. Jansbeek (N. Brabant) en op den zandigen heide-weg bij Son (N. Brabant). Bij Varsseveld (Gelderland), op Vlieland en Terschelling. HOLKEMA. OUDEMANS.

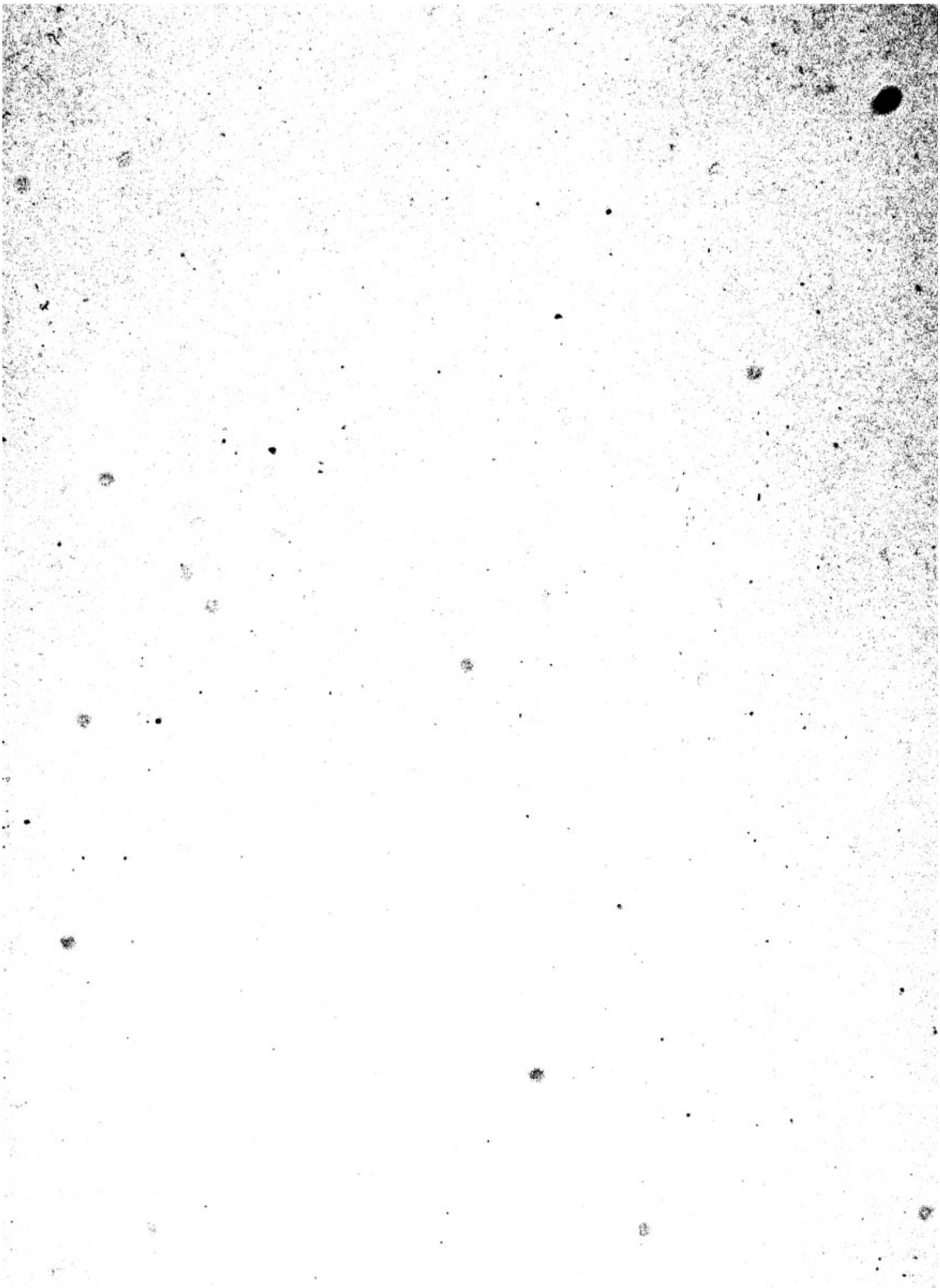
De afgebeelde exemplaren zijn gevonden op overstroemde plaatsen in de duinen van Terschelling, in Aug. 1869, door wijlen F. HOLKEMA.

CHAMAGROSTIS MINIMA. BORKH. 1538.

CHAMAGROSTIS MINIMA Borkh.

Chamagrostis naine.

Fleurit : Mars—Mai. ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. III. O. II. Triandria Digynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Monocotylédonées. O. Graminées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Épillets uniflores mutiques, disposés en une grappe spiciforme presque unilatérale. Spathelles égales oblongues obtuses, tronquées, à dos arrondi; spathellules un peu plus courtes, membraneuses, poilues, ciliées; 2 styles cohérents à la base. Stigmates allongés filiformes, poilus.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Racine fibreuse; tiges gazonnantes feuillées à la base; feuilles linéaires, canaliculées obtuses; ligule oblongue; épillets alternes; glumes d'un rouge violet. *Agrostis minima* L. *Sturmia minima* Hpp. *Mibora minima* Adans. *Knappia agrostidea* Smith.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a* Epi; *b* épillet avec les spathelles; *c* spathellules avec l'ovaire; *d, d* spathellules séparées.

HABITAT. Lieux sablonneux dans les montagnes. — Europe occidentale, centrale et méridionale; Gde Bretagne, Belgique, France, Allemagne occ., Transsylvanie, Italie sept., Afrique sept. — Manque à l'Allemagne septentr. et méridion., en Russie et dans l'Orient.

PAYS-BAS. Très rare; trouvée à deux ou trois endroits. Les plantes représentées, trouvées près d'Oudenbosch (Prov. de Brabant sept.) en Août 1894, nous ont été présentées par le rév. J. JORNA S. J. à Oudenbosch.

CHAMAGROSTIS MINIMA Borkh.

Kleinst Dwerggras.

Hoogduitsch: Rötliches Zwerggras.

Engelsch: Smallest Dwarf Grass.

Bloeit: Maart—Mei ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. III. O. II. Triandria Digynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Monocotyledoneae. O. Gramineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Spiculae uniflorae muticae, in racemum simplicem spiciformem sub-unilateraliter dispositae. Gluma bivalvis, valvae aequales glabrae obtusae truncatae dorso rotundatae, glumella bipaleacea, glumis subbrevior, paleae membranaceae villosae ciliatae. Styli 2 basi cohaerentes. Stigmata elongata filiformia pilosa.

Bloemaartjes eenbloemig, ongenaald, in een enkelvoudige, aarvormige, min of meer eenzijdige tros geplaatst. — Kelk tweekleppig; kelkkafjes gelijk, kaal, stomp afgeknot, op den rug afgerond; twee kroonkafjes, korter dan de kelkkafjes, vliezig, harig en gewimperd. Twee stijltjes, aan den voet samenhangend; stempels lang, draadvormig, behaard.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Radice fibrosa, culmis caespitosis setaceis basi foliosis, foliis linearibus canaliculatis obtusis, ligula oblonga, spiculis alternis, glumis rubellis.

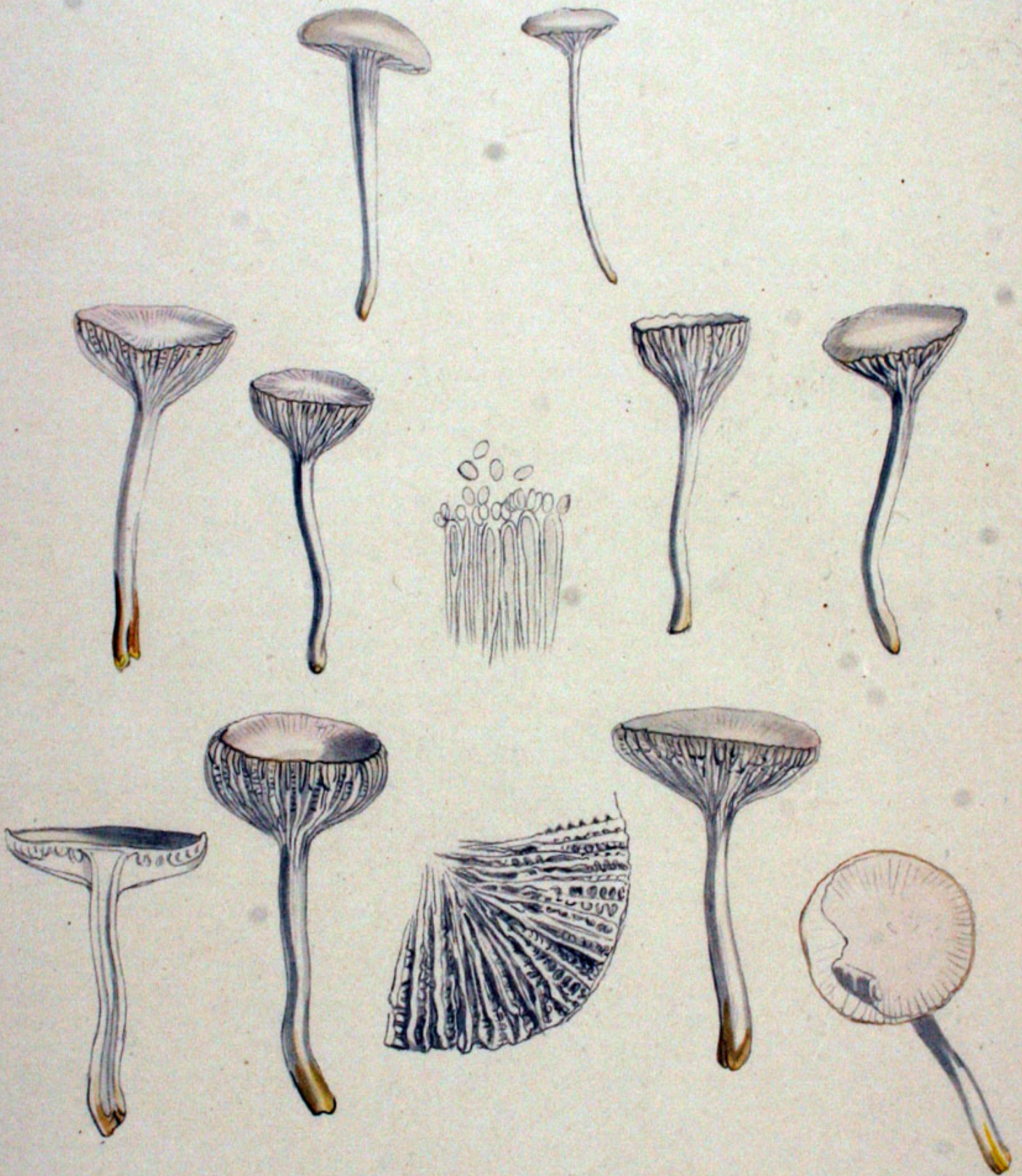
Wortel vezelachtig; stengels zodevormend, borstelachtig, aan den voet bebladerd; bladen lijnvormig, gevoerd, stomp; bindsel langwerpig; bloemaartjes afwisselend geplaatst; kelkkafjes roodachtig. *Agrostis minima* L., *Sturmia minima* Hpp., *Mibora minima* Adans. *Knappia agrostidea* Smith.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a* bloemaar; *b* bloempakje met de kelkkafjes; *c* kroonkafjes met vruchtbeginsel; *d, d* kroonkafjes afzonderlijk.

GROEIPLAATS. Zandige gronden in de bergstreken. West-, Midden- en Zuid-Europa; Groot-Brittannië, België, Frankrijk, West-Duitschland, Transsylvanië, Noord-Italië, Noord-Afrika. Ontbreekt in Noord- en Zuid-Duitschland, Rusland en geheel het Oosten.

NEDERLAND. Zeer zeldzaam. Vroeger in een vochtig weiland bij Zorgvlied ('s Gravenhage) gevonden, doch aldaar later niet teruggevonden. In Mei 1883 gevonden door Mevr. SCHRÖTTER-MIDDELBERG bij Bussum, in April 1894 door den eerw. Heer J. JORNA S. J. bij Oudenbosch. De afgebeelde exemplaren zijn ons aangeboden door den Heer JORNA.

HYGROPHORUS NIVEUS SCOP. 1539 .

HYGROPHORUS NIVEUS Scop.

Hygrophore blanc de neige.

Automne.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamie. Champignons.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 810, Vol. XI.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau membraneux, d'abord convexe, puis plan, déprimé, glabre, blanc, strié, légèrement visqueux à l'état humide; stipe cylindrique, égal, glabre, mince, fistuleux; lamelles décurrentes, minces, arquées, distantes, anastomosantes.

Le chapeau n'a pas de bosse charnue au milieu. Par ce caractère, par le stipe égal et plus long et par les dimensions plus petites, notre espèce se distingue de *H. virgineus* Fries. — *Fries Hym. eur. ed. 2 p. 414, Saccardo Syll. v. 403, Berkeley Outl. p. 199. Kickx p. 197, Agaricus niveus Scop. Carn. II. 430, Schaeff. t. 232. A. Virginei var. Krombh. t. 25 f 1—3. Cooke Ill. No. 900.*

HABITAT. Lieux herbus, aux bords des chemins; pâturages, gazons.

PAYS-BAS. Trouvé dans les prov. de Hollande et en Zélande. — Les exemplaires représentés ont été trouvés au Naaldenveld près de Harlem, en Octobre 1883.

HYGROPHORUS NIVEUS Scop.

Sneeuw witte Hygrophorus.

Hoogduitsch: Schneeweisser Saftblätterpilz.

Engelsch: Snow-white Hygrophorus.

Herfst.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia, Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomycetes. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XI, No. 810.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo submembranaceo, convexo plano demum depresso glabro albo, udo striato viscoso, stipite cylindrico glabro fistuloso tenui aequali, lamellis decurrentibus tenuibus distantibus arcuatis anastomosantibus.

Hoed min of meer vleezig, bol, daarna vlak, eindelijk ingedrukt, kaal, wit, in vochtigen toestand gestreept en kleverig; steel rolrond, kaal, pijpachtig, dun, gelijk; plaatjes aflopend, dun, wijd uitstaand, boogswijs, in elkander loopend.

De hoed heeft geen vleezigen bult in het midden. Hierdoor, door den gelijken langeren steel en de kleinere afmetingen onderscheidt onze soort zich van *H. virgineus* Fries. — *Fries Hym. eur. ed. 2* p. 414; *Saccardo Syll. V.* 403; *Berkeley Outl.* p. 199; *Kickx* p. 197; *Agaricus niveus Scop. Carn.* 11, 430; *Schaeff. t.* 232; *A. Virginei var. Krombh.* 25 f. 1—3. *Cooke Ill.* No. 900.

GROEIPLAATS. Op grazige plaatsen, langs de wegen; in weilanden en gazons.

NEDERLAND. Westland, Zuid-Beveland; OUDEMANS. Bij Haarlem en Bussum. V. E.

De afgebeelde exemplaren vond ik in het Naaldenveld bij Haarlem, in October 1883.

HYDNUM CINEREUM BULL. 1540.

HYDNUM CINEREUM Bull.

Hydne cendré.

Automne.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Hydnées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 1170, Vol. XVI.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau subéreux-coriacé, sinueux au bord, velu, bosselé, puis infundibuliforme ferrugineux pâle, à bord aminci, d'un blanc grisâtre; pied épais ventru grisâtre, ferrugineux en dedans. Alènes d'un blanc grisâtre.

Cette espèce est bien reconnaissable à la couleur de ses alènes.

HABITAT. Bois de pins. Trouvé en Gueldre et près de La Haye. Les exemplaires représentés nous ont été offerts en Oct. 1893 par Mlle C. E. DESTRÉE, membre de la Soc. Néerl. de Botanique, à La Haye.

HYDNUM CINEREUM Bull.

Aschkleurige Stekelzwam.

Hoogduitsch : Aschgrauer Stachelschwamm.

Engelsch : Grey Hydnum.

Herfst.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia, Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomycetes. Trib. Hydnei.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XVI, No. 1170.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo suberoso-coriaceo, repando, villosocolliculoso, demum infundibuliformi, ferruginascente, margine tenui aculeisque aequalibus albo-cinerascentibus, stipite crasso ventricosointus ferrugineo.

Hoed kurkachtig-lederachtig, golfachtig gerand, harig en bobbelig, ten laatste trechtvormig, roestkleurig met dunnen witgrijzen rand en witgrijze stekels; steel dik, buikig, van binnen roestkleurig.

Deze soort is aan de later aschgrauw gekleurde stekels goed te herkennen.

GROEIPLAATS. In dennebosschen bij Lochem en Apeldoorn. OUDEMANS. De op onze afbeelding voorgestelde exemplaren, uit de omstreken van 's Gravenhage, zijn ons aangeboden den 11den Oct 1893 door Mej. C. E. DESTRÉE, lid der Ned. Botanische Vereeniging.

OMPHALODES VERNA MNCH . 1541 .

OMPHALODES VERNA MOENCH.

Omphalode printanière.

Fleurit: Avril – Mai 24.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. V. O. 1. Pentandria Monogynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Boraginées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Calice à 5 divisions; corolle largement en entonnoir ou en roue à tube très court, à gorge fermée par des écailles obtuses. Etamines incluses; style cylindrique à stigmaté émarginé capité. Carpelles 4, déprimés, à bord membraneux, contracté et infléchi au sommet.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Racine rampante; tige droite; feuilles légèrement pubescentes, aiguës, les radicales longuement pétiolées, cordiformes, ovales, les supérieures à pétiole court, ovales lancéolées; grappes géminées, pauciflores. *Omphalodes repens* Schrank, *Cynoglossum Omphalodes* L. *Picotia verna* R.

HABITAT: Bois montagneux. Endémique en Carinthie, Salzbourg et Styrie, et dans le Sud-est de la France. Selon LEDEBOUR aussi en Caucasic et Tauride. Naturalisée en Espagne, Italie, Allemagne, Belgique et autres pays de l'Europe. Cultivée fréquemment dans les jardins.

PAYS-BAS. Rare. Trouvée en quelques endroits des prov. d'Overyssel et de Limbourg. Les exemplaires représentés, trouvés près de Twello (Overijssel), nous ont été offerts par Mlle la Baronne W. BENTINCK.

OMPHALODES VERNA MOENCH.

Voorjaars-Vergeet-mij-niet.

Hoogduitsch: Frühlings Vergiss mein nicht.

Engelsch: Comfrey leaved Hound's Tongue.

Bloeit: April—Mei 2.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. V. O. 1. Pentandria Monogynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Boragineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Calyx 5-partitus. Corolla late infundibuliformis aut tubo brevissimo fere rotata, fauce clausa fornicibus obtusis. Stamina inclusa, stylus cylindricus stigmatē emarginato capitato. Nuculae 4 depressae, margine membranaceo apice inflexo cinctae, dorso stylo adnatae.

Kelk vijfdeelig. Bloemkroon breed trechtervormig, of met een zeer korte buis, bijna radvormig, met een door omgebogen schubjes gesloten keel. Meeldraden ingesloten; stijl cilindervormig; stempel zonder rand, kopvormig. Vier ingedrukte nootjes, in een vliezigen aan den top naar binnen gebogen zoom gevat, ruggelings met den stijl verbonden.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Stolonifera, caule erecto, foliis sparse puberulis, radicalibus longe petiolatis ovatis aut subcordatis, caulinis breviter petiolatis sublanceolatis, omnibus acuminatis apice callosis, racemis conjugatis paucifloris.

Uitloopers vormend. Stengel opgerigt; bladen schaars behaard, de onderste lang gesteeld, eirond of min of meer hartvormig, de hoogere kort gesteeld, min of meer lancetvormig; allen spits toeloopend, aan den top eeltig; bloemtrossen gepaard, met weinig bloemen. *Omphalodes repens* Schrank, *Cynoglossum Omphalodes* L. *Picotia verna* R.

GROEIPLAATS: In boschachtige bergstreken. Oorspronkelijk in de wouden van Krain, Karinthië, Stiermarken en Salzburg en in Zuid-Oostelijk Frankrijk. Volgens LEDEBOUR ook in Caucasië en Taurië. Verwilderd in Spanje, Duitschland, België, Nederland en andere landen van Europa. In tuinen overal gekweekt.

NEDERLAND. Zeldzaam. Bij Wijhe en Heino, bij Maastricht, in het Monferland en het Twikkelsche Bosch. Dus alleen in het zuid-oostelijk gedeelte.

De afgebeelde exemplaren zijn gevonden bij Twello door Jonkvrouw W. Baronesse BENTINCK, in April 1883, en door haar welwillend aangeboden.

CHORISPORA TENELLA PALL . 1542 .

CHORISPORA TENELLA PALL.

Fleurit: Juin—Juillet ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XV, O. II, Tetradynamia Siliquosa.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Crucifères.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Calice droit, à deux bosses à la base. Pétales à onglet. Etamines libres, sans dents. Silique allongée cylindrique, déhiscente en articles séparables, prolongée en long bec, à plusieurs loges monospermes placées sur deux rangs, alternant souvent avec des loges vides. Stigmate indéhiscent à deux lobes. Cotylédons accombants. Plantes présentant le port de *Raphanus*.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Plante un peu glanduleuse; feuilles inférieures pinnatifides, les autres lancéolées dentées; fleurs petites; siliques étroitement cylindriques, faiblement contractées en articles courts, terminées par un bec un peu plus court qu'elles. Fleurs d'un violet terne. Ce genre diffère de *Raphanus* par les cotylédons accombants et non condupliques. *Chorispermum tenellum* Brown.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a* fragment de la tige (gross.); *b* fleur; *c* étamines; *d* silique; *e* graine.

HABITAT: Champs cultivés, décombres. Asie-mineure, Caucasic, Perse sept., Turkestan, Bouchara, Afghanistan et Beloutchistan, Russie méridionale, Désert Caspien, bords du Wolga, Turquie d'Europe.

PAYS-BAS. Cette petite plante a été récemment observée çà et là; d'abord par M. H. W. GROLL, membre de la Société Néerl. de Botan., en 1890 dans les dunes de Harlem, par Mess. GOETHART, HEINSIUS et LOTZY près d'Amsterdam, et par M. P. VAN DER LYN, près d'Amsterdam en 1892. Nous devons l'exemplaire représenté à la bienveillance de M. VAN DER LYN.

CHORISPORA TENELLA PALL.

Kleine Chorispora.

Hoogduitsch: Kleine Chorispora.

Engelsch: Purple Chorispermum.

Bloeit: Junij—Julij ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XV. O. II Tetradynamia Siliquosa.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledonae. O. Cruciferae.

GESLACHTSKENMERKEN: Calyx erectus basi bisaccatus. Petala unguiculata. Stamina libera edentula. Siliqua elongata cylindrica, in lomenta ruptilis, apice longe rostrata biseriatim plurilocellata, locellis monospermis cum aliis vacuis saepissime alternantibus. Stigma indistinctum subbilobum. Cotyledones accumbentes. Herbae habitu Raphani.

Kelk opgericht, aan den voet met twee bultjes. Kroonbladen genageld. Meeldraden vrij, zonder tandjes. Hauw lang, rolrond, op de insnoeringen breekbaar, aan den top met een langen snavel, met vele in twee rijen geplaatste hokjes, die eenzadig zijn, en dikwijls afwisselend met ledige hokjes. Stempel onduidelijk tweelobbig. Zaadlobben aanliggend. — Kruiden die in houding op *Raphanus* gelijken.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Sparsim glandulosa, foliis inferioribus pinnatifidis, caeteris lanceolatis dentatis, floribus parvis, siliquis tenuiter cylindricis in articulos obscure contractis breviusculis, in rostrum eis paulo brevius abeuntibus.

Met verspreide kliertjes bekleed; onderste bladen vinspletig, de overige lancetvormig, getand; bloemen klein; hauwen smal, rolrond, in korte leden saamgetrokken, uitlopend in een snavel, weinig korter dan de hauw. Bloemen dof violetkleurig.

Het geslacht onderscheidt zich van *Raphanus* vooral door de aanliggende en niet dubbelgevouwen zaadlobben. *Chorispermum tenellum* Brown.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a* fragment van den stengel, vergroot; *b* bloem; *c* meeldraden; *d* hauw; *e* zaad.

GROEIPLAATS: In bouwlanden en ruigten. Klein-Azië, Caucasië, Noord-Perzië, Turkestan, Boekhara, Afghanistan en Beloetchistan, Zuid-Rusland, Kaspische woestijn, Wolga-oëvers, Europeesch Turkije.

NEDERLAND. Eerst sedert kort is dit plantje in Nederland hier en daar sporadisch gevonden. Het eerst door den Heer H. W. GROLL, lid der Ned. Botanische Vereeniging, in het duin bij Overveen in 1890, en in 1892 aan de Houthaven te Amsterdam, door den Heer P. VAN DER LYN, die zijn exemplaar welwillend ter afbeelding heeft beschikbaar gesteld. — Ook de Heeren GOETHART, HEINSIUS en LOTZY hebben de plant in dat jaar aldaar gevonden.

CYNOSURUS ECHINATUS L. 1543 .

CYNOSURUS ECHINATUS L.

Cynosure hérissé.

Fleurit: Mai—Juin ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. III. O. II. Triandria Digynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Monocotylédonées. O. Graminées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 531, Vol. VII.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Tiges droites, nues au sommet; feuilles glabres largement linéaires, acuminées, à bords scabres; ligule oblongue; panicule dense, ovale oblongue, unilatérale, à rameaux très courts, dichotomes; épillets, les uns fertiles biflores, les autres stériles, distiques pectinés fasciculés; glumes lanceolées subulées-atténuées, dépassant les fleurs oblongues-lancéolées; glumelle supérieure lancéolée, scabre au sommet, bidentée, terminée entre les dents par une arête plus longue qu'elles; glumelles de l'épillet stérile plus ou moins à distance égale, lancéolées; aristées; arêtes des glumelles supérieures longues, celles des inférieures plus courtes. *Chrysurus echinatus* P. B. *Phalona echinata* Dum.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a* épillet stérile; *b* fleur; *c* glume; *d* glumelle supérieure; *e* glumelle inférieure.

HABITAT: Champs cultivés, taillis, bords des chemins. Asie-mineure, Caucasia, autour de la Mer Noire. Toute l'Europe méridionale, Afrique sept., Iles Canaries, Madère. Sporadique en Belgique et en Angleterre; manque à l'Allemagne septentr.

PAYS-BAS. Découvert par M.M. OUDEMANS et VAN DER SANDE LACOSTE près d'Amsterdam en 1867 et par M. H. J. KOK ANKERSMIT dans un champ de trèfle près d'Apeldoorn en 1877. L'exemplaire représenté, trouvé par M. KOK ANKERSMIT, est conservé dans l'herbier de la Société Néerl. de Botanique.

CYNOSURUS ECHINATUS L.

Stekelig Kamgras.

Hoogduitsch: Stachliches Kammgras.

Engelsch: Rough Dog's Tail Grass.

Bloeit: Mei—Junij ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. III. O. II. Triandria Digynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Monocotyledoneae. O. Gramineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel VII, No. 531.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Culmis erectis superne nudis, foliis glabris late linearibus acuminatis margine scabris, ligula oblonga, paniculae densae ovato-oblongae unilateralis ramis brevissimis breviter dichotomis, spiculas alias fertiles bifloras alias steriles distiche pectiniformes fasciculatas edentibus, glumis lanceolatis subulato-attenuatis flosculos oblongo-lanceolatos subsuperantibus, glumella lanceolata superne scabra bidentata inter dentes arista ea longiore aucta, glumellis spiculae sterilis subaequaliter distantibus lanceolatis, inferioribus longe superioribus brevius aristatis.

Halmen opgerigt, van boven naakt; bladen kaal, breed lijnvormig, spits toeloopend, met ruwen rand; bindseltje langwerpig; bloempluim gevuld, eirond-langwerpig, eenzijdig, met zeer korte, kort gevorkte takjes; eenige aartjes vruchtbaar, tweebloemig, andere onvruchtbaar, tweerijig-kamvormig, in bundels bijeen. Kelkkafjes lancetvormig, priemvormig versmald, min of meer boven de langwerpig-lancetvormige bloempjes uitkomend; bovenst kroonkafje lancetvormig, van boven ruw, dubbel getand, met een naald in 't midden, die langer is dan de tandjes; kafjes van het onvruchtbare aartje op min of meer gelijken afstand, lancetvormig; de onderste lang, de bovenste korter genaald. *Chrysurus echinatus* P. B. *Phalona echinata* Dum.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a* onvruchtbaar aartje; *b* bloem; *c* kelkkafje; *d* bovenst kroonkafje; *e* onderst kroonkafje.

GROEIPLAATS: In bouwlanden, in kreupelhout en langs wegen. Klein-Azië, Caucasië, langs de Zwarte Zee, geheel Zuid-Europa, Noord-Afrika, Canarische eilanden, Madera. Sporadisch in België en Engeland. Ontbreekt in Noord-Duitschland.

NEDERLAND. In 1867 gevonden door Prof. OUDEMANS en Dr. VAN DER SANDE LACOSTE bij Amsterdam, in 1877 door den Heer H. J. KOK ANKERSMIT, in een klaverveld bij Apeldoorn.

Het afgebeelde exemplaar, van laatstgenoemde groeiplaats afkomstig, berust in het Herbarium der Ned. Botanische Vereeniging.

AGARICUS TERREUS SCHAEF 1544 .

AGARICUS TERREUS Schaeff.

Agaric couleur de terre.

Juillet—Octobre.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 725, Vol X. — Sous-genre Tricholoma.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau charnu, mince, mou, d'abord en cloche, puis étalé, ombonné, couvert d'écailles innées, floconneuses-squameuses de couleur gris souris; stipe plein, plus ou moins égal, blanc, couvert de fibrilles apprimées; feuillets blancs, puis grisâtres, décurrents par une dent, crénelés.

Ce champignon est très abondant dans nos bois en automne, et bien reconnaissable par la couleur ordinairement grise ou terreuse de son chapeau. Quelquefois le chapeau est blanchâtre et plus glabre (*A. argyraceus* Bull). Les feuillets sont d'un blanc de cire dans leur jeunesse. *A. myomyces* Alb. et Schw. *A. nigro-marginatus* Lasch.

HABITAT: Bois.

PAYS-BAS. Prov. de Hollande, de Zélande et ailleurs.

Les exemplaires représentés ont été trouvés à Belvédère près d'Overveen (Harlem), en Octobre 1893.

AGARICUS TERREUS Schaeff.

Aardkleurige Plaatzwam.

Hoogduitsch: Erdfarbiger Blätterschwamm.

Engelsch: Earth coloured Tricholoma.

Julij—October.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomycetes. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel X, No. 725. Ondergeslacht Tricholoma.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo carnosio, tenui, molli, e campanulato expanso umbonato, villo innato-floccoso-squamoso tecto, murino, stipite farcto sub-aequali, adpresse fibrilloso albido, lamellis denticulo decurrente adnexus crenulatis albo-griseis.

Hoed vleezig, dun, zacht, eerst klokvormig, dan uitgespreid, met een bult in het midden, bekleed met ingewassen vlokkig-schubbig vilt, muisvaal; steel gevuld, min of meer gelijk, met aangedrukte vezeltjes, witachtig; plaatjes met een tandje aflopend, aangehecht, gekarteld, witgrijs.

Deze paddestoel is in 't begin van het najaar in onze bosschen zeer algemeen en kennelijk aan zijn gewoonlijk muis-valen of aardkleurig-grijzen hoed. Soms is deze witachtig en kaler (*A. argyraceus* Bull.). De plaatjes zijn in de jeugd wasachtig-wit. *A. myomyces* Alb. et Schw. *A. nigro-marginatus* Lasch.

GROEIPLAATS: In bosschen.

NEDERLAND. Bij Bloemendaal en Overveen, Leiden, in het Gooi, Westland, Driebergen, Zuid-Beveland, en zeker op vele andere plaatsen.

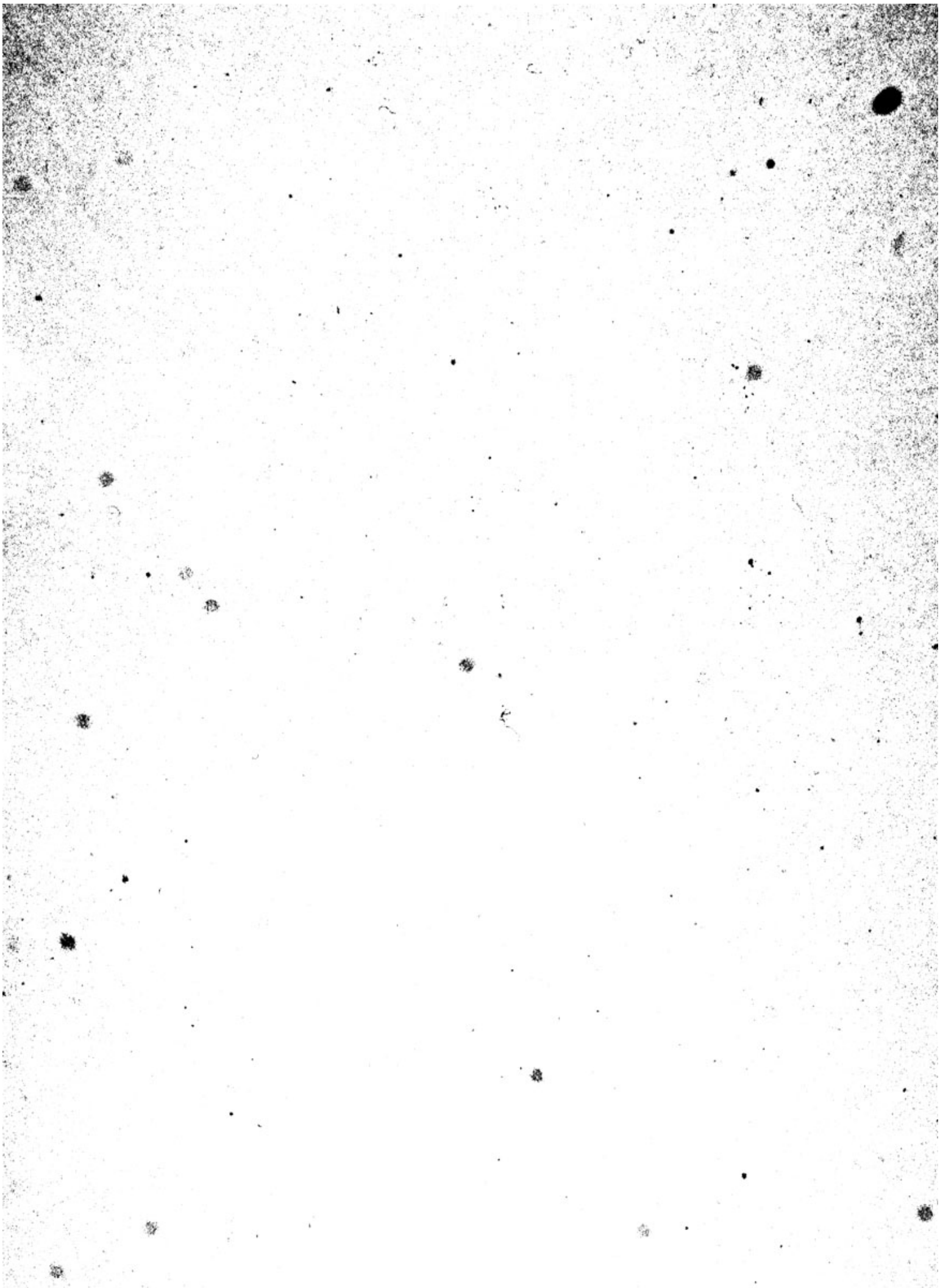
De afgebeelde exemplaren zijn door mij gevonden op Belvédère bij Overveen, onder dennen, den 24 October 1893.

TRAMETES GIBBOSA FRIES . 1545 .

TRAMETES GIBBOSA Fries.

Trametes bosselé.

Sept. et Oct.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Polyporées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 800, Vol. X.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Blanc. Chapeau subéreux compacte, velu, faiblement zôné, plus tard étendu, bosselé; pores linéaires, droits, égaux.

La couleur blanche du chapeau présente souvent une teinte verdâtre causée par une algue parasite. *Boletus sinuosus* Sow.

HABITAT: Vieux troncs de différents arbres, surtout de hêtres.

PAYS-BAS: Prov. de Hollande et de Gueldre. Les exemplaires représentés, trouvés près de La Haye, nous ont été offerts par Mlle C. E. DESTRÉE, membre de la Société Néerlandaise de Botanique.

TRAMETES GIBBOSA Fries.

Bultige Trametes.

Hoogduitsch: Buckelige Tramete.

Engelsch: Gibbous Trametes.

Sept.—Oct. Overblijvend.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia, Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomyces. Trib Polyporei.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel X, No. 800.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Ubique albida, pileo suberoso compacto villosa, obsolete zonata, postice porrecto gibbosa, poris linearibus rectis aequalibus.

Wit. Hoed kurkachtig, gedrongen, viltig, flauw met banden geteekend, later uitgespreid, bobbelig; poriën lijnvormig, regt, gelijk.

De witte hoed is meestal hier en daar met een groenachtig laagje wier bedekt. *Boletus simosus* Sow.

GROEIPLAATS: Op boomstammen, vooral op beuken.

NEDERLAND. Bij Leiden en Putten (Veluwe) OUDEMANS.

De afgebeelde exemplaren, gevonden bij 's Gravenhage, zijn ons in Nov. 1893 aangeboden door Mej. C. E. DESTRÉE, lid der Nederl. Botanische Vereeniging te 's Gravenhage

THALICTRUM FLEXUOSUM BERNH. 15

THALICTRUM FLEXUOSUM Bernh.

Pigamon flexueux.

Fleurit: Mai—Juin 2.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XIII. O. V. Polyandria Polygynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Ranunculacées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 923, Vol. XII.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Rhizôme rampant; tige droite un peu flexueuse, garnie de feuilles de la base jusqu'à la panicule; pétioles partiels striés, bordés de lignes proéminentes aiguës; folioles en coin obovales, trifides, à 5 dents, glanduleuses en dessous, oreillets des gaines courts arrondis étalés; stipules nulles; rameaux de la panicule plus ou moins horizontaux divergents; fleurs éparses, plus ou moins en ombelles, pendantes comme les étamines; carpelles courtes ovales, régulières, à nervures aiguës proéminentes.

Diffère du *T. sylvaticum* KOCH (*Fl. Bat.* Vol. XII, No. 955) par les pétioles partiels anguleux et par le fruit régulier à 10 côtes égales. — Le fruit du premier est renflé au côté intérieur. D'autres caractères cités sont la tige feuillée dès la base et plus ou moins flexueuse; mais je n'y attache pas une grande valeur.

La foliaison dépend de circonstances, ce qui est suffisamment démontré par M. CRÉPIN, *Fl. Belg. étud. par fragm.*, fasc. 4 p. 8. Aussi la présence ou l'absence de stipules n'est pas un caractère. Voyez KOCH, *Syn. Fl. Germ. ed.* 2 p. 1016.

Les feuilles de notre plante sont couvertes en dessous de glandes, qui répandent une odeur forte et désagréable (*T. minus v. glandulosum* Koch *Syn. ed.* 2 p. 4).

Je considère cette forme et le *T. sylvaticum* KOCH, décrit par mon prédécesseur, *Fl. Bat.* Vol. XII. No. 955, comme deux variétés du *T. minus* L. — *Syn. T. pubescens* Schleich, *D. C. Syst.* 176, *T. montanum glandulosum* Wallr., *T. saxatile* D. C. pro parte, *T. Collinum* Wallr. *T. flexuosum* Reich, *T. Jacquineanum* Koch.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a* Foliole; *b* id. en dessous, avec les glandes; *c* fleur; *d* fruit.

HABITAT. Collines boisées. Europe centrale, du Danemark et de la Suède mérid. jusqu'en Espagne et en Italie.

PAYS-BAS. Provinces de Gueldre, d'Overijsel et de Hollande. L'exemplaire représenté, trouvé près de la Haye en Juin 1894, nous a été offert par Mlle C. E. DESTRÉE, membre de la Soc. néerl. de Botanique.

THALICTRUM FLEXUOSUM Bernh.

Heen en weer gebogen Waterruit.

Hoogduitsch: Hin und hergebogene Wiesenraute.

Engelsch: Flexuous Meadow Rue.

Bloeit: Mei—Juni 4.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XIII. O. V. Polyandria Polygynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Ranunculaceae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XII, No. 923.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Radice repente, caule erecto-flexuoso a basi ad paniculam usque foliato, petiolis partialibus striatis lineis prominentibus angulatis, foliolis cuneato-obovatis trifidis et quinque-dentatis subtus glandulosis, auriculis vaginalium brevibus rotundatis patulis, stipulis nullis, ramis paniculae subhorizontalibus divergentibus, floribus sparsis subumbellatis staminibusque pendulis, carpellis brevioribus ovatis aequalibus, circa circum argute costatis.

Wortel kruipend; stengel opgericht, eenigszins heen en weer gebogen, van den voet tot de bloempluim bebladerd; zijtakken der bladstelen gestreept met scherp uitkomende kanten; blaadjes wigvormig of omgekeerd eivormig, driespletig en vijftandig, van onder met kliertjes bezet; oortjes der scheeden kort, rond, uitgespreid; geen steunblaadjes; bloempluim met min of meer horizontale en afwijkende takken; bloemen verspreid, min of meer in schermen hangend, evenals de meeldraden; vruchtjes kort, eirond, gelijk, in de rondte scherp geribd.

Onderscheidt zich van *T. sylvaticum* (Fl. Bat., deel XII No. 955) voornamelijk door de scherp-kantige zijtakken der bladstelen, door de vrucht, die met 10 gelijke ribben aan alle zijden gelijk is, terwijl die van *T. sylvaticum* aan de binnenzijde gezwollen, aan de buitenzijde regt is. Als overige kenmerken zijn opgegeven het bebladerd zijn van den stengel van onder op en de meer of min heen en weer gebogen stengels; doch ik acht deze niet standvastig. Het eerste verschijnsel hangt van omstandigheden af, gelijk genoegzaam is aangetoond door CRÉPIN, *Flore Belge étud. par fragm. fasc. 4, 8.* — Ook het al of niet ontbreken der steunblaadjes is geen kenmerk. Zie KOCH, *Syn. Fl. Germ. ed. 2. p. 1016.*

De bladen van onze plant zijn aan de onderzijde bedekt met kliertjes, die een sterken, onaangename reuk verspreiden (*T. minus v. glandulosum*, Koch *Syn. ed. 2 p. 4*).

Ik houd dezen vorm en die van *T. sylvaticum* KOCH, beschreven door mijn voorganger in deel XII, No. 955, voor twee verscheidenheden van *T. minus* L. — *Thalictrum pubescens* Schleich. *D. C. Syst. 1, 176*, *T. montanum glandulosum* Wallr. *T. saxatile* D. C. *pro parte*, *T. collinum* Wallr. *T. flexuosum* Reich. *T. Jacquineanum* KOCH.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a* blaadje; *b* id. onderzijde met de kliertjes; *c* bloem; *d* vrucht.

GROEIPLAATS. Heuvelachtige streken. Midden-Europa, van Denemarken en Zuid-Zweden tot noordelijk Italië en Spanje.

NEDERLAND. Lek-oever bij Vianen, de Wilpsche dijk en de Platvoet bij Deventer, Oosterhoutsche bosch bij Nijmegen. Het hier afgebeelde exemplaar, gevonden op de duinen bij Monster in Juni 1894, is ons aangeboden door Mej. C. E. DESTRÉE, die haar op deze groeiplaats ook reeds in 1887 heeft aangetroffen.

RAPISTRUM PERENNE ALL. 1547.

R A P I S T R U M P E R E N N E A L L.

Rapistre vivace.

Fleurit: Juin—Juillet 4.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XV. O. I. Tétradynamia Siliculosa.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Crucifères.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Silicule formée de deux articles monospermes indéhiscentes, l'inférieur oblong en forme de pédicelle, le supérieur subglobuleux, surmonté par le style; cotylédons con-dupliqués. — Fleurs jaunes.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Style court, conique, plus court que l'article supérieur de la silicule; feuilles pinnatifides, à lobes oblongs, anguleux dentés.

Racine grosse en fuseau; tige munie à la base de poils raides, sétacés, glabre au sommet. — *Rapistrum diffusum* Crantz. *Myagrum perenne* L. *Cakile perennis* l'Hér. *Bunias perennis* Sm.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: ($\frac{1}{3}$ grandeur naturelle); *a* fleur; *b* fruit; *c* id. coupe; *d* graine.

HABITAT. Lieux cultivés. Russie et Sibérie, jusqu'au Baïcal, Allemagne, Autriche, Transsylvanie, France orientale, Suisse, Piémont, Suède mérid., Danemark; probablement importé avec le blé. Manque à la Grande Bretagne, à la France occidentale et dans tout l'Orient.

PAYS-BAS. Selon les auteurs du 18me siècle cette plante a été trouvée dans la région maritime en Hollande et en Gueldre. Cependant elle n'a été retrouvée qu'en 1893 par Mr. H. J. KOK ANKER-SMIT, membre de la Soc. de Bot., près de Deventer et en 1894 par Mlle H. P. LA CHAPELLE, membre de la Soc. de Bot., près de la Haye, qui a eu la bienveillance de nous en offrir le dessin.

RAPISTRUM PERENNE All.

Overblijvende Raket.

Hoogduitsch: Repsdotter. Windbock.

Engelsch: Perennial Gold-of-pleasure.

Bloeit: Juny—July 2.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XV. O. I. Tetradynamia Siliculosa.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Cruciferae.

GESLACHTSKENMERKEN: Silicula biarticulata, articuli monospermi indehiscentes, inferiore pedicelliforme, superiore subgloboso in stylo acuminato. Cotyledones conduplicatae. Flores flavi.

Hauwtje met twee leden; leden eenzadig, niet openspringend; het onderste lid steelvormig; het bovenste min of meer bolvormig, in een spitsen stijl uitlopend. Zaadlobben dubbelgevouwen. Bloemen geel.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Stylo breviter conico, brevior quam articulus siliculae superior, foliis pinnatifidis laciniis oblongis angulato-dentatis.

Stijl kort kegelvormig, korter dan het bovenste lid van het hauwtje; bladen vinspletig met langwerpige, hoekig getande slippen.

De wortel is dik, spoelvormig; de stengel onderaan met stijve witte borstelharen bezet, boven kaal. *Rapistrum diffusum* Crantz. *Myagrum perenne* L. *Cakile perennis* l'Hér. *Bunias perennis* Sm.

VERKLARING DER AFBEELDING: ($\frac{1}{3}$ der natuurl. grootte) *a* bloem; *b* vrucht; *c* id. doorsnede; *d* zaad.

GROEIPLAATS. Rusland, Siberië tot den Baïkal. Duitschland, Oostenrijk, Transsylvanië, Oostelijk Frankrijk, Zwitserland, Piëmont, Z. Zweden, Denemarken, hier en daar wellicht met granen ingesleept. Ontbreekt in Groot-Brittannië, in West-Frankrijk en in geheel het Oosten.

NEDERLAND. Reeds in de vorige eeuw vermeld als hier te lande gevonden door DE GORTER en VAN GEUNS, aan den zee-kant bij Harderwijk en het strand van Holland. Later niet weder teruggevonden vóór 1893, door den Heer H. J. KOK ANKERSMIT, op het Pothoofd bij Deventer en in 1894 langs den Scheveningschen weg door Mej. H. P. LA CHAPELLE, lid der Ned. Botan. Vereeniging, aan wie wij onze afbeelding te danken hebben.

BROMUS ERECTUS HUDS. 1548.

BROMUS ERECTUS Huds.

Brome droit.

Fleurit: Mai—Juin 2.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. III. O. II. Triandria Digynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Monocotylédonées. O. Graminées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 41, Vol. I.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Racine fibreuse, gazonnante. Tiges droites rigides; feuilles linéaires, souvent un peu poilues comme les gaines, carénées, pliées; ligule court; panicule droite à rameaux minces, rudes, demi-verticillés, épillets à 4—8 fleurs, comprimés; glumes étroitement lancéolées, aigues, inégales; glumelles lancéolées à 5—7 nerfs, bidentées et aristées au sommet, arête droite plus courte que la glumelle.

Ressemble dans le port, au *Bromus inermis* Leyss. *Flor. Bat.* XIX. No. 1472; mais diffère de celui-ci par la racine fibreuse et non rampante, les feuilles poilues et l'arête assez longue de la glumelle inférieure. *Bromus angustifolius* M. B. *Bromus glaberrimus*. C. Koch.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a* Epillet; *b* glume inférieure, *c* glume supérieure; *d* glumelle inférieure; *e* glumelle supérieure; *f* ovaire.

HABITAT. Prés secs, coteaux, bords des champs. Caucasic, Arménie, Anatolie, Russie centr. et Sept., Allemagne, et toute l'Europe. Aussi en Algérie.

PAYS-BAS. Lieux secs et non cultivés. Près de Maëstricht, Groningen et Zutphen.

L'exemplaire représenté a été trouvé dans la dernière localité par Mr. A. J. DE BRUYN, membre de la Soc. Néerl. de Botanique, en Juin 1863, et est déposé dans l'herbier de la dite société.

BROMUS ERECTUS Huds.

Opgerigte Dravik.

Hoogduitsch: Aufrechte Trespe.

Engelsch: Upright Brome Grass.

Bloeit: Mei—Junij 2.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. III. O. II. Triandria Digynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Monocotyledoneae. O. Gramineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel I, No. 41.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Perennis cespitosus, rhizomate fibroso, culmis erectis rigidis, foliis linearibus vaginisque saepius sparsim pilosis carinatis plicatis, ligula brevi, paniculae erectae ramis tenuibus asperis semi-verticillatis, spiculis 4—8 floris compressis, glumis anguste lanceolatis acutissimis inaequalibus, glumellis lanceolatis 5—7 nerviis ex apice bidentato aristatis, arista recta glumella duplo brevior.

Overblijvend, zodevormend. Wortel vezelig; stengels opgericht, stijf; bladen lijnvormig, met de bladscheeden meestal schaars behaard, kielvormig gevouwen; bindseltje kort; bloempluim opgericht, met dunne, ruwe, in halve kransen geplaatste takken; bloempakjes 4—8 bloemig, saamgedrukt; kelkkafjes smal lancetvormig, spits toeloopend, ongelijk; kroonkafje lancetvormig, 5—7 nervig, aan den top met twee tandjes en een rechte naald, die de helft korter is als het kafje.

Komt in houding overeen met *Bromus inermis* LEYSS. *Flor. Bat.* XIX. No. 1472; doch verschilt van deze door den vezeligen en niet kruipenden wortel, de behaarde bladen en de vrij lange naald van het onderst kroonkafje. — *Bromus angustifolius* M. B. *Bromus glaberrimus* C. Koch.

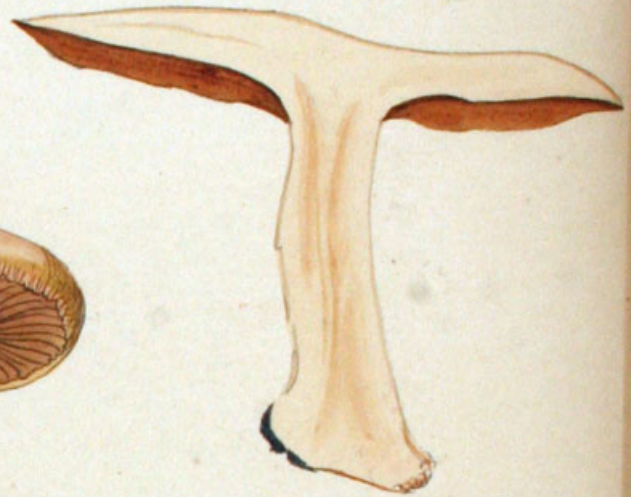
VERKLARING DER AFBEELDING: *a* bloempakje; *b* onderst kelkkafje; *c* bovenst kelk.; *d* onderst kroonkafje; *e* bovenst kroonk.; *f* vruchtbeginsel.

GROEIPLAATS. Zonnige heuvels, onbebouwde plaatsen. Kaukasië, Armenië, Anatolië, Midden- en Noord-Rusland, Duitschland en verder geheel Europa, Algerië.

NEDERLAND. Op drooge, onbebouwde plaatsen. St. Pietersberg bij Maastricht, Reitdijk bij Groningen, hoog weiland bij Zutphen.

Het afgebeelde exemplaar is gevonden op de laatstgenoemde groeiplaats door den Heer A. J. DE BRUYN, lid der Ned. Botanische Vereeniging, in Juny 1863. Het berust in het Herbarium van genoemde Vereeniging.

AGARICUS FASTIBILIS FRIES. 1549 .

AGARICUS FASTIBILIS Fries.

Agaric. dégoûtant.

Septembre—Novembre.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XIV. Sect. V., Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 725, Vol. X. Sous-genre Hebeloma.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau compacte d'abord convexe, puis aplani, recourbé, obtus, visqueux, glabre; stipe solide ferme, subbulbeux, blanc, fibreux, écailleux, à cortine manifeste; lamelles émarginées plus ou moins distantes, d'abord blanchâtres, puis d'un brun cannelle grisâtre; spores ovoïdes. Le chapeau est d'un brun jaunâtre clair ou blanchâtre, large de 2½ à 8 cM., le stipe, ordinairement d'une couleur plus claire, est long de 6—12 cM. et d'une épaisseur de 4 mM. jusqu'à 2½ cM. Les lamelles sécrètent souvent des gouttelettes d'eau. Le champignon a l'odeur du radis — et est décidément vénéneux. *Agaricus gilvus* Schaeff. *A. obesus* Schum. Fries *Epier.* p. 175, *Hym. eur.* p. 237; *Ic. t. III f 2*; *Cooke, Handb.* p. 113, *Ill. t. 406*, *Pat. t. 1348*; *Berk. et Br.* No. 905, *Kieckx* p. 168.

HABITAT. Lieux boisés. Europe, Sibérie, Spitzberg, Amérique Sept.

PAYS-BAYS. Très fréquent dans les environs de Harlem et dans les bois de la Hollande sept. et mér. Les exemplaires représentés ont été recueillis dans les dunes près de Velsen en Sept. 1893.

LACTARIUS BLENNIUS FRIES . 1550 .

AGARICUS FASTIBILIS Fries.

Vunzige Plaatzwam.

Hoogduitsch: Widriger Blätterschwamm.

Engelsch: Fastidious Agaric.

September—November.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XIV. Sect. v. Cryptogamia, Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomycetes. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel X No. 725. Ondergeslacht Hebeloma.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo compacto convexo-plano repando obtuso viscido glabro, stipite solido firmo subbulboso albo fibroso-squamoso, cortina manifesta, lamellis emarginatis subdistantibus e pallescenti-albo argillaceo-cinnamomeis, sporis ovoideis.

Hoed gedrongen, eerst bol, daarna vlak, omgebogen, stomp, kleverig, kaal; steel vol, stevig, aan den voet iets gezwollen, wit, vezelachtig-schubbig, met een duidelijk gordijn; plaatjes uitgerand, min of meer uit elkander, eerst witachtig, daarna grijsachtig bruin. Sporen eirond. De hoed is licht, geelbruin of witachtig, van $2\frac{1}{2}$ —8 cM. breed, de steel van 6—12 cM. lang en van 4 mM. tot $2\frac{1}{2}$ cM. dik. De plantjes zweeten vaak druppels water uit. De zwam riekt naar radijs en is bepaald vergiftig. *Agaricus gilvus* Schaeff. *A. obesus* Schum. *Fries Epicr.* p. 175, *Hym. eur.* p. 237, *Ic. t.* 111 f. 2, *Cooke, Handb.* p. 103, *It. t.* 406. *Pat. t.* 342, *Berk. et. Br.* N°. 905, *Kickx* p. 168.

GROEIPLAATS. In boschrijke streken. Europa, Siberië, Spitsbergen, N. Amerika.

NEDERLAND. Bloemendaal, Leiden, Naaldwijk, Baarn. OUDEMANS. Zeer algemeen in de omstreken van Haarlem. De afgebeelde exemplaren zijn uit de Velserveduinen, 26 Sept. 1893.

LACTARIUS BLENNIUS Fries.

Lactaire glutineux.

Lactaire gris-verdâtre.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamie. Champignons.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O Hyménomycètes. Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 825, Vol. XI.

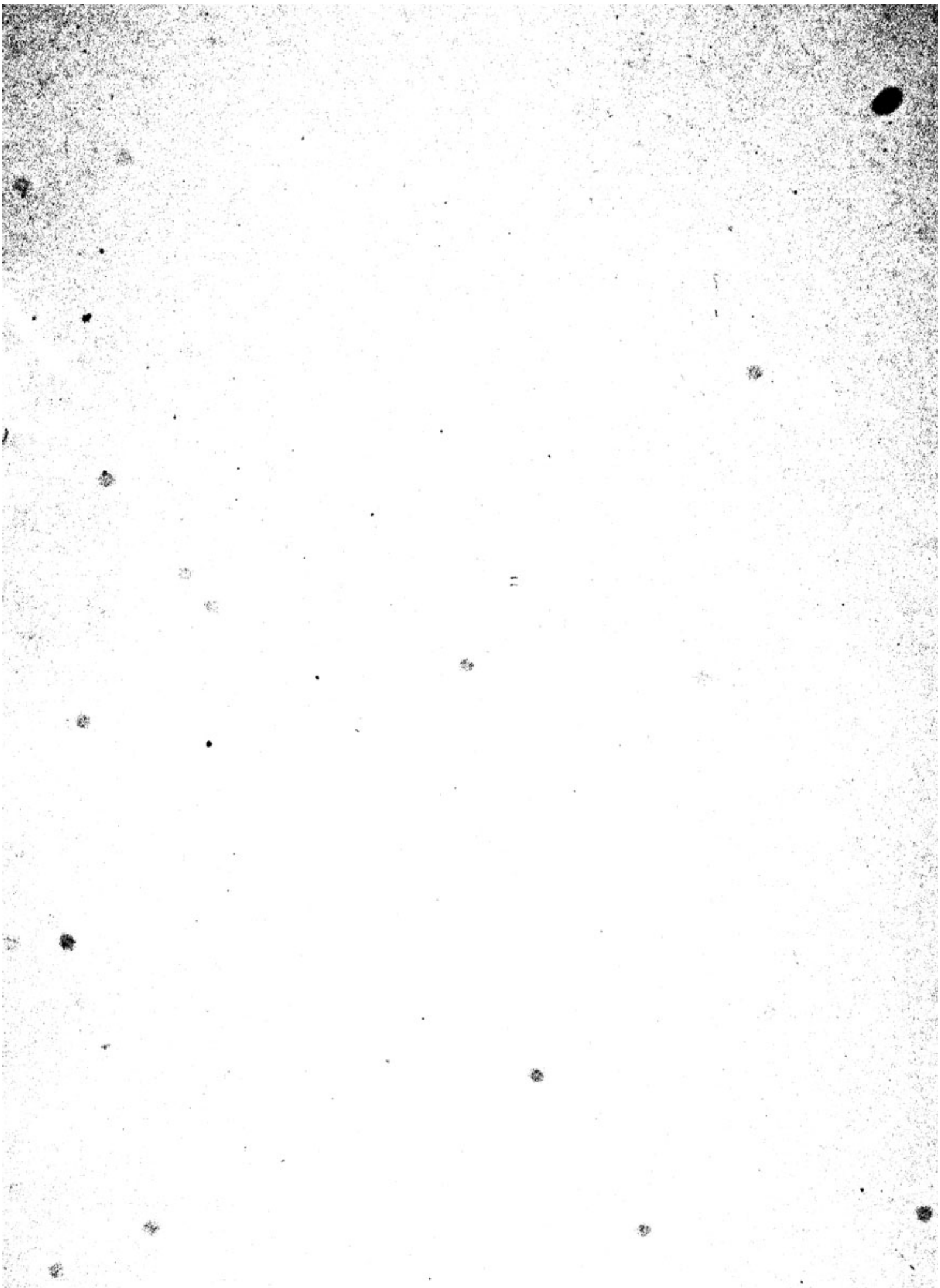
CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau charnu déprimé, glutineux, d'un gris verdâtre, marqué de taches plus foncées disposées concentriquement, à bord enroulé un peu pubescent à l'état jeune; stipe d'abord plein, puis creux, visqueux, concolore; lamelles rapprochées, minces, blanches comme le suc laiteux âcre qui en découle; spores ellipsoïdes, un peu épineuses.

Le chapeau, mesurant de 5—11 c. m. de largeur, est sec quand l'air est serein. Le stipe est de 2½ c.m. en longueur, et de 6—12 m.m. de diamètre. Les lamelles prennent une couleur cendrée par la pression. *Fries. Ep.* p. 337. *S. M. I.* 67. *Hym. eur.* p. 425.

HABITAT. Europe. Bois de hêtres, très fréquent; rarement dans les bois de conifères ou sur des troncs d'arbre. Vénéneux.

PAYS-BAS. Environs de Harlem, de la Haye et en Gueldre. Probablement aussi ailleurs.

Les exemplaires représentés, recueillis près de la Haye en Octobre 1892, nous ont été offerts par Mlle C. E. DESTREE.

ONOBRYCHIS SATIVA. 1551 .

LACTARIUS BLENNIUS Fries.

Glibberige Melkzwam.

Hoogduitsch: Graugrüner Milchblätterschwamm.

Engelsch: Greyish Green Lactarius.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomyces. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XI, No. 825.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo carnoso depresso glutinoso saepe concentrice guttato griseo-aerugineo, margine primitus infracto puberilo, stipite e farcto cavo viscido concolore, lamellis confertis lacteque acri albo, sporis ellipsoideis parce echinulatis.

Hoed vleezig, ingedrukt, glibberig, dikwijls met concentrische vlekken-kringen, grijs-groen; rand in de jeugd omgerold en een weinig donzig; steel eerst gevuld, daarna hol, kleverig, van kleur als de hoed; plaatjes dicht opeen, wit, met scherpsmakende melk; sporen ellipsvormig, weinig gestekeld. *Fries, Ep. p. 337, S. M. I. p. 17. Hym. eur. p. 425, Gill. C. F. Dub. Syn. p. 842, Weissm. p. 42, Secretan No. 439, Krombh. t. 69, f. 7-9. Kickx p. 200, Berk. Outl. p. 204, Fl. Dan. t. 1961, f. 2. Krapf t. 4, f. 11-13, Sterb. t. 5.*

GROEIPLAATS. Europa. In beukenwouden zeer algemeen; zeldzaam in dennenbosch. De hoed is van 5—11 c. m. breed en bij heldere lucht droog. De steel is $2\frac{1}{2}$ c. m. lang en van 6—12 m. m. dik. De plaatjes worden door drukking aschkleurig. Zelden groeit zij op boomstronken. De zwam heeft een bijzonderen smaak en is stellig vergiftig.

NEDERLAND. Omstreken van Haarlem, den Haag, Noordwijkerhout, de Bildt, Baarn, Driebergen, Apeldoorn, Putten. OUDEMANS, *Révision des Champignons.*

De op onze afbeelding voorgestelde exemplaren zijn gevonden bij 's Gravenhage door Mej. C. E. DESTRÉE, in October 1892.

ONOBRYCHIS SATIVA Lam.

Esparcette cultivée.

Fleurit: Mai-Juillet 24

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XVII. O. N. Diadelphia, Decandria.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées, O. Papilionacées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Calice à 5 divisions presque égales; carène obliquement tronquée, plus grande que les ailes; étamines diadelphes à filaments subulés. Gousse comprimée uniloculaire monosperme indéhiscente, ridée en fossettes, à bord supérieur plus gros et droit, à bord inférieur plus mince, courbé, hérissé de pointes ou surmonté d'une crête dentée.

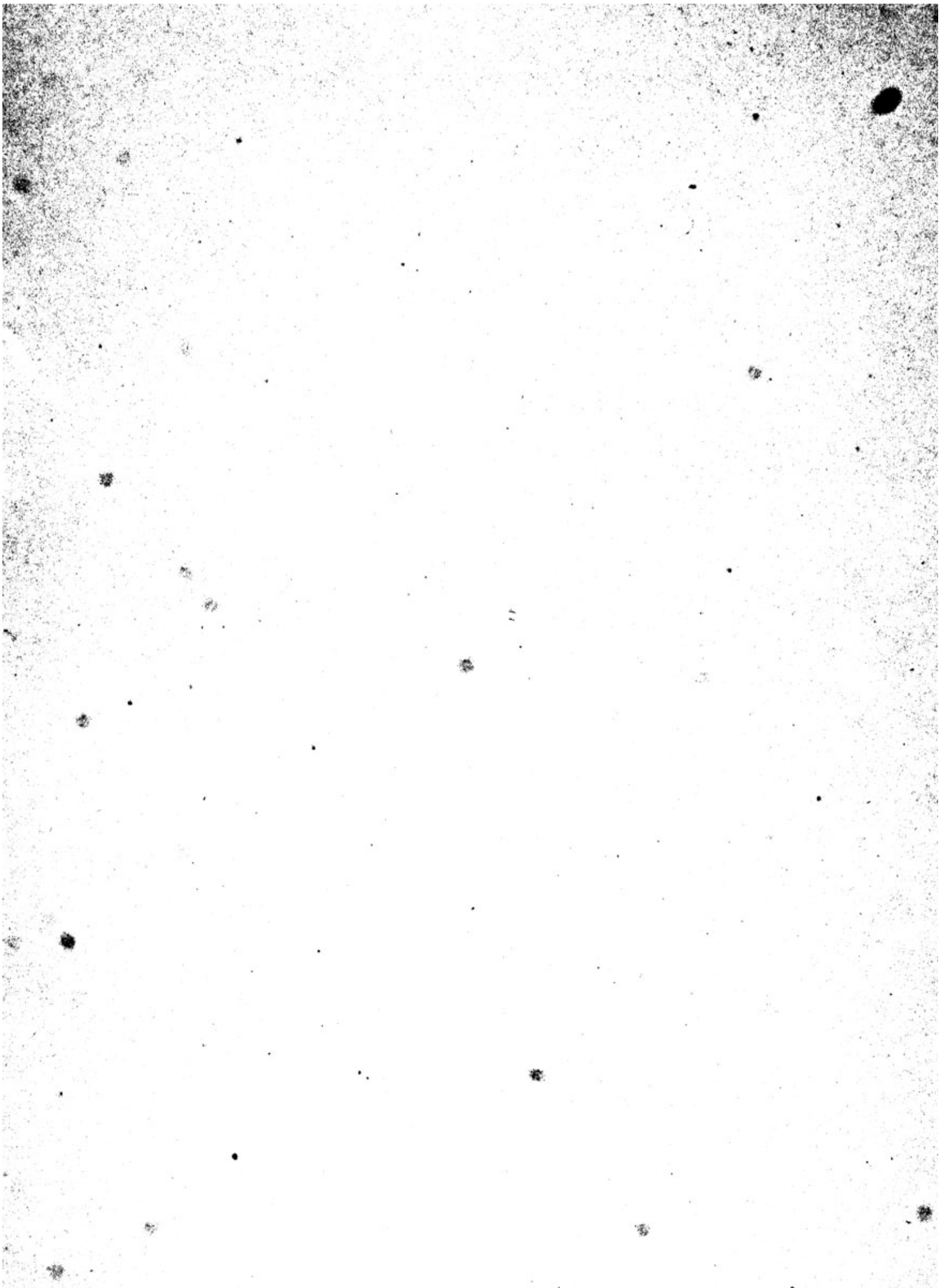
CARACTÈRES SPÉCIFIQUES. Tiges de 4 à 6 décim., anguleuses, un peu rameuses, couchées à la base, puis redressées; 6 à 12 paires de folioles elliptiques ou elliptiques linéaires; pédoncules à la fin beaucoup plus longs que la feuille; épis oblongs; calice à dents linéaires subulées, une fois plus longues que le tube; ailes plus courtes que le calice; étendard oblong, égalant la carène, courbé en angle arrondi; gousse pubescente, semi-orbiculée, plus longue que le calice, à disque réticulé rugueux, épineux, bordé d'une crête large à épines plus courtes qu'elle. *Hedysarum Onobrychis* L. *Onobrychis procumbens* Stev. *O. glabra* Desv.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a* fleur; *b* id. ouverte; *c* calice; *d* carène; *e* gousse; *f* id. coupe en longueur; *g* id. coupe transversale; *h* graine.

HABITAT. Pelouses des coteaux calcaires. Cultivé abondamment dans les régions calcaires. Arménie, Turquie, Caucasic, Sibérie, Europe centrale; pas endémique en Espagne et en Sardaigne.

PAYS-BAS: Cultivée çà et là et échappée souvent des cultures. L'exemplaire représenté nous a été offert en 1894 par Mlle P. C. LINDO, membre de la Société Néerl. de Botanique.

USAGE: L'Esparcette donne un excellent fourrage, mais il lui faut un terrain calcaire. Sa culture en Europe date du 16me siècle.

AMBROSIA ARTEMISIFOLIA L. 1552.

ONOBRYCHIS SATIVA Lam

Esparsette. Hanekammetjes.

Hoogduitsch: Esparsette.

Engelsch: Saintfoin.

Bloeit: Mei—Julij 2.

STELSEL VAN LINNAËUS: Cl. XVII O. IV. Diadelphia Decandria.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Papilionaceae.

GESLACHTSKENMERKEN: Calyx 5 fidus, laciniis subaequalibus. Carina oblique truncata alas superante. Stamina diadelpa, filamenta subulata. Legumen uniarticulatum compressum, indehiscens, monospermum, lacunoso-reticulatum, margine superiore seminifero crassiore recto, inferiore tenuiore curvato, cristato, saepe dentato, spinoso vel lobato.

Kelk vijfspetig, met min of meer gelijke slippen. Kieltje schuin afgeknot, langer dan de vleugels; meeldraden tweebroederig met priemvormige helmraden. Peul uit een enkel lid bestaande, saamgedrukt, niet openspringend, eenzadig, netvormig gerimpeld; bovenste zaaddragende rand dikker en regt; de onderste smaller, gebogen, kamvormig, dikwijls getand, stekelig of gelobd.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Caule adscendente, foliis 6—12 jugis, foliolis ellipticis vel elliptico-linearibus, pedunculis folio demum multo longioribus, spicis oblongis, calycis laciniis lanceolato-subulatis tubo subduplo longioribus, alis calyce brevioribus, vexillo carinae sub-aequilongo, legumine adpresse hirtulo semi-orbiculato calyce longiore ad discum inaequaliter foveolato inermi vel tuberculato-spinuloso, crista breviter denticulato spinulosa.

Stengel opstijgend; bladen 6—12-jukkig. Vinblaadjes elliptisch of elliptisch-lijnvormig; bloemstelen ten laatste veel langer dan het blad; bloem-aren langwerpig; kelk slippen lancet-priemvormig, ongeveer tweemaal langer dan de buis; vleugels der bloemkroon korter dan de kelk; vlag ongeveer even lang als het kieltje; peultje aangedrukt behaard, half cirkelrond, langer dan de kelk, op de schijf onregelmatig hokkig, ongestekeld of met stekelachtige knobbeltjes; rugkam met korte, stekelige tandjes. *Hedysarum Onobrychis* L. *Onobrychis procumbens*. *Stev. O. glabra* Desv.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a* bloem; *b* id. geopend; *c* kelk; *d* kieltje; *e* peultje, *f* id. doorsnede overlangs, *g* id. dwars; *h* zaad.

GROEIPLAATS. Heuvels en grasvelden. Armenië, Turkije, Caucasië, Siberië, geheel Midden-Europa, ook overal gekweekt; doch niet oorspronkelijk in Spanje en Sardinië. Sedert de 16de eeuw als voederplant met de klaver in Europa gekweekt.

NEDERLAND. Hier en daar aangebouwd en verwilderd. In den *Prod. Fl. Bat.* vermeld voor Zuid-Beveland. Het exemplaar onzer afbeelding, gevonden in 1894 bij Gronsveld (Limburg), doch in geen nabijheid van verbouwde planten, is door Mej. P. C. LINDO, lid der Ned. Botan. Vereen., in 1894 voor de Flora aangeboden.

GEBRUIK. De Esparsette is een uitstekend voedergewas voor drooge kalkgronden, doch daarom voor een groot deel van ons land minder geschikt. De Esparsette-cultuur in Europa dagteekent van de 16de eeuw.

AMBROSIA ARTEMISIAEFOLIA L.

Ambrosie à feuilles d'Armoise.

Fleurit: Août-Oct. ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXI. O. V. Monoecia, Pentandria.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Composées. Sub-ord. Hélianthées-Ambrosinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Fleurs monoïques, les mâles supérieures à involucre à folioles unisériées; réceptacle sans paillettes; corolle tubuleuse courte; étamines non adhérentes à la corolle. Fleurs femelles placées au dessous des mâles; plusieurs capitules uniflores agrégés, entourés d'un involucre commun; corolle nulle. Fruit ovale persistant dans l'involucre et souvent excroissant en dents ou épines. Herbes ou sous-arbrisseaux.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES. Tige cylindrique pubescente; feuilles bipinnatifides, plus ou moins grisâtres, à sommet pinnatifide; grappes terminales; fruits couverts d'épines courtes, aigues.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a, b* capitules mâles; *c* fleur mâle; *d* calice; *e* étamines; *f, g* capit. femelles; *h, i* fleur fem.; *k* calice.

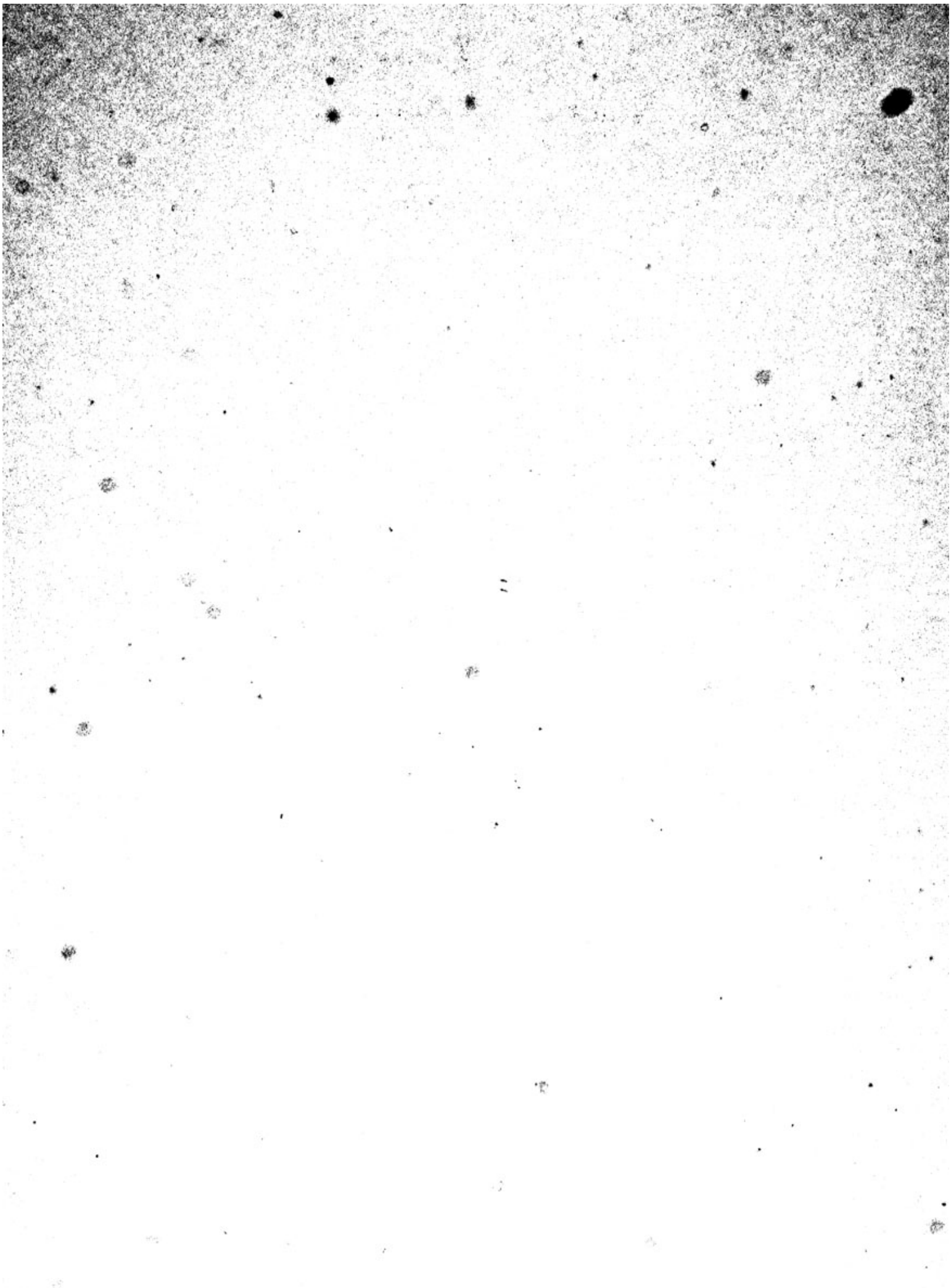
HABITAT. Originaire de l'Amérique, où son aréal s'étend du Canada jusqu' au Brésil, cette plante parut sporadiquement en diverses parties de l'Europe, importée avec la graine du trèfle américain.

PAYS-BAS. Découverte dans une prairie près d'Apeldoorn (prov. de Gueldre) en 1875—'77 par M. H. J. KOK ANKERSMIT, et trouvée plus tard, en 1894, par M.M. KOK ANKERSMIT et LAKO près de Deventer (Overijssel), et par le Rév. Père J. P. VAN LUIJCK S. J. près d'Oudenbosch (Brabant sept.). L'exemplaire représenté nous a été offert par M. VAN LUIJCK.

Les genres *Ambrosia* et *Xanthium* (*Fl. Bat. Vol. XVII No. 1358* et *Vol. XVIII No. 1428*) présentent un caractère spécial, bien différent des autres genres de la famille des Composées, et ce n'est pas à tort que LINK les a groupés dans une famille séparée, les Ambrosiacées. Cependant la plupart des auteurs les ont replacés dans les Composées.

USAGE. Cette plante a été employée déjà depuis des siècles par les nègres et les médecins de l'Amérique comme médicament stomachique et vermifuge, dans les fièvres intermittentes et les affections goutteuses et enfin comme anthelminthique. *Descourtilz Fl. Méd. des Antilles t. I.* Peut-être mérite-t-elle l'attention par la facilité de sa culture.

POA 'SUDETICA HAENKE. 1553 .

AMBROSIA ARTEMISIAEFOLIA L.

Alsebladige Ambrosia.

Hoogduitsch: Beyfussblättrige Ambrosia.

Engelsch: Mugwortleaved Ambrosia.

Bloeit: Aug.—Oct. ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXI O. V. Monoecia Pentandria.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Compositae. sub. ord. Heliantheae-Ambrosinae.

GESLACHTSKENMERKEN: Capitula in eadem planta alia feminea ad basin spicae, alia mascula ad apicem. ♂ Capitula pluriflora. Involucrum squamis uniserialibus fere omnino in capitulam concretis. Receptaculum epaleaceum, corolla tubulosa brevis. Stamina corollae non adhaerentia. ♀ Capitula plura uniflora aggregata, involucri communi cincta. Corolla nulla. Achaenium ovatum intra involucreo persistens et saepius in dentibus aut spinis excrescens. Herbae interdum suffruticosae.

Bloemhoofdjes in dezelfde plant, de vrouwelijke aan den voet van de aar, de mannelijke aan den top. — Mannelijke bloem: Hoofdjes veelbloemig. Omwindsel met ééne rij schubben', bijna geheel tot een hoofdje saamgegroeid. Bloembodem zonder kaffes; bloemkroon buisvormig, kort. Meeldraden niet samenhangende met de bloemkroon. Vrouwelijke bloem: Bloemhoofdjes talrijk, eenbloemig, opeengehoopt, omringd door een algemeen omwindsel. Geen bloemkroon. Nootje eirond, binnen het omwindsel aanblijvend en dikwijls in tandjes of stekeltjes uitwassend. Kruiden of struiken.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Caule tereti pubescente, foliis bipinnatifidis subcanescentibus, summis pinnatifidis; racemis terminalibus, fructus spinis brevibus acutis.

Stengel rolrond, zacht behaard; bladen dubbel vindeelig, min of meer grijsachtig; de bovenste vindeelig; bloemtrossen eidelingsch; stekeltjes der vruchtjes kort, spits.

De geslachten *Ambrosia* en *Xanthium* (*Fl. Bat. Dl. XVII, No. 1358 en Dl. XVIII No. 1428*) zijn zeer aan elkander verwant en onderscheiden van de overige Compositae. Niet ten onrechte heeft LINK ze indertijd als eene bijzondere familie, de Ambrosiaceae, afgescheiden. De meeste nieuwere auteurs hebben ze weer teruggebracht tot de Compositae, overeenkomstig De Candolle's Prodrumus.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a, b* mann. bloemhoofdje; *c* mann. bloem; *d* bloemkelk; *e* meeldraden; *f* vrouw. bloemh.; *g* id.; *h, i* vrouw. bloem; *k* kelk.

GROEIPLAATS: Oorspronkelijk in Amerika, waar zij zoowel in het Noorden als in het Zuiden, in Canada, Carolina, Mexico tot Brazilië en op de Westindische eilanden inheemsch is. In Europa hier en daar verwilderd.

NEDERLAND: Het eerst gevonden door den Heer H. J. KOK ANKERSMIT in 1875—'77 op een weiland bij Apeldoorn; later in 1894 door de Heeren ANKERSMIT en LAKO aan het Pothoofd bij Deventer, en in datzelfde jaar door den eerw. Heer Dr. J. P. VAN LUYCK S. J., bij Oudenbosch, die ons in Oct. 1894 het exemplaar ter afbeelding heeft aangeboden.

GEBRUIK: Deze plant is bij de Negers en Indianen in Amerika reeds sinds ouden tijd als geneeskrachtig bekend, vooral tegen koorts, rhumatische aandoening, zwakke maag, wormen enz. Nog in onzen tijd is zij aanbevolen als surrogaat voor kinine. Misschien verdient zij de aandacht wegens haar gemakkelijken groei in ons land.

POA SUDETICA HAENCKE.

Paturin de Silésie.

Fleurit: Juin-Août 2.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. III O. II. Triandria Digynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Monocotylédonées: O. Graminées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. VIII, vol. 571.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Racine gazonnante; tiges comprimées droites, à gaines allongées, rudes, comprimées à deux tranchants; feuilles largement linéaires, planes, abruptement acuminées et souvent contractées en capuchon; ligule courte obtuse; panicule allongée, à rameaux scabres, les inférieurs 5 à 5; épillets ovales-oblongs à 3 ou 5 fleurs glabres et chargées de 5 nervures; glumes et glumelles lancéolées aigues.

Cette espèce est facile à reconnaître aux feuilles abruptement acuminées et contractées, et aux gaines aplaties des fascicules stériles. *Poa rubens* Moench. *P. quadripedalis* Ehrh. *P. sylvatica* Vill. *P. trinervata* D. C. *P. Chaixi* Vill. *Festuca Compressa* D. C.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a* sommet de la feuille; *b* épillet; *c* glumelle infér.; *d* glumelle sup. *e* ovaire.

HABITAT. Bois montagneux en Caucasic et dans l'Europe méridionale. Régions de la plaine dans le nord et le centre de l'Europe, jusqu'en Finlande. Sporadique en Angleterre.

PAYS-BAS. Découvert en 1894 dans la province de Gueldre sous des chênes et en compagnie du *Bromus asper* Murr., par M. H. J. KOK ANKERSMIT, qui nous a offert les exemplaires représentés.

USAGE. Selon Watson cette Graminée est très recommandable comme plante fourragère.

PAXILLUS GIGANTEUS SOW. 1554

POA SUDETICA HAENCKE.

Silezisch Beemdgras.

Engelsch: Broad leaved Meadow Grass.

Hoogduitsch: Sudetisch Rispengras.

Bloeit: Junij—Julij 4.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. III O. II Triandria Digynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Monocotyledoneae. Ord. Gramineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel VIII No. 571.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Caespitosa, culmis compressis erectis basi vaginis cinctis, foliis late linearibus planis abrupte acuminatis et saepe cucullato-contractis, vaginis ancipitibus, ligula brevi obtusa, panícula elongata ramis scabris, inferioribus quinis, spiculis ovato-oblongis 3—5 floris, floribus elevato-5-nerviis, glumis et glumellis lanceolatis acutis.

Zodevormend; halmen saamgedrukt, opgericht, aan den voet met bladscheeden omgord; bladen breed lijnvormig plat, plotseling spits toeloopend en dikwijls kapvorming toegenepen; bladscheeden tweesnedig; bindseltje kort, stomp; bloempluim lang, met ruwe takken; de onderste vijftallig; bloempakjes eirond-langwerpig, 3—5 bloemig; bloemen met 5 scherp uitkomende nerven; kelk- en kroonkafjes lancetvormig. spits.

Deze soort is zeer kennelijk aan hare plotseling spits uitlopende en in een kapje saamgedrongen bladen, en aan de tweesnedige afgeplatte onvruchtbare bladbundels. *Poa rubens* Moench, *P. quadri-pedalis* Ehrh., *P. sylvatica* Vill., *P. trinervata* D. C., *P. Chaixi* Vill. *Festuca compressa* D. C.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a* bladspits; *b* bloempakje; *c* onderst kroonkafje; *d* bovenst id.; *e* vruchtbeginsel.

GROEIPLAATS: Hooge gebergten in Caucasië en Zuid-Europa; lagere streken in Midden- en Noord-Europa tot Finland. Westphalen en de Rijnstreek, in Frankrijk in de Vogezen, in de Jura en in het Maasdal. Sporadisch in Engeland.

NEDERLAND: Het eerst gevonden in 1894, onder eikenboomen op het buitengoed „het Hassink” te Epse, gemeente Gorssel, door den heer H. J. KOK ANKERSMIT, die ons de op onze afbeelding voorgestelde exemplaren heeft aangeboden.

GEBRUIK: Deze soort is door WATSON als een geschikt voedergras aanbevolen en verdient dus de aandacht der landbouwers.

PAXILLUS GIGANTEUS Sow.

Paxille gigantesque.

Eté et Automne.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. O. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES. Voyez le N° 1499, Vol. XIX.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Espèce très volumineuse. Chapeau charnu, mince, déprimé, puis plan et infundibuliforme, mou, à bord enroulé, plus tard étalé, glabre, sillonné-caniculé; stipe ferme, épais, glabre; lamelles plus ou moins décurrentes, parfois rameuses et anastomosantes, d'abord blanches puis chamois clair. *Fries Hym. eur.* p. 401; *Sow.* p. 244, *Letell.* p. 682; *Saccardo Syll.* V. 983.

Selon FRIES et SACCARDO les lamelles sont rapprochées. Notre exemplaire présentait des lamelles assez larges et espacées.

HABITAT: Europe; lieux boisés; prairies, décombres etc. Ce champignon est un des plus grands de la tribu des Agaricinées. Son chapeau dépasse souvent 2 Décim. en largeur.

PAYS-BAS. Trouvé par M. le Prof. C. A. J. A. OUDEMANS, dans l'Oranjepark à Apeldoorn en Août 1889, et par M. le Chevalier J. B. VAN MERLEN, dans sa campagne de Groenendaal et Bosbeek, près de Harlem, en Septembre 1894. L'exemplaire représenté nous a été offert par M. VAN MERLEN.

a

c

b

d

e

GEASTER SCHMIDELII VITTAD. 1555 .

PAXILLUS GIGANTEUS Sow.

Reusachtige Paxillus.

Hoogduitsch: Riesen-Paxillus.

Engelsch: Giant Paxillus.

Zomer en Herfst.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV O. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomycetes. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XIX. No. 1499.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Amplus alutaceo-albus, pileo carnosio tenui e depresso plano-infundibuliformi molli, margine involuto dein patente glabro-caniculato sulcato, stipite solido obeso glabro, lamellis subdecurrentibus passim ramosis et anastomosantibus, ex albido alutaceis.

Groot, geelachtig wit. Hoed vleezig, dun en vlak, later trechtersvormig zacht; rand omgebogen, later uitgespreid, met breede groeven; steel vol, zwaar, kaal; plaatjes min of meer aflopend, nu en dan vertakt en in elkaar loopend, eerst witachtig, later geelachtig. *Fries Hym. Eur.* p. 401. *Sow.* p. 244, *Letell.* p. 682. *Saccardo Syll.* V 983.

Volgens *Fries Hym. eur.* p. 401, zijn de plaatjes zeer dicht bijeen geplaatst. Bij het exemplaar, dat hier is afgebeeld, was dit niet het geval. Dat exemplaar had vrij breede en niet dicht bijeenstaande plaatjes.

GROEIPLAATS: Europa, in boschachtige streken en weilanden, op mesthoopen enz.

Deze zwam is een der grootste van de groep der Agaricineeën.

NEDERLAND. Het eerst gevonden door Prof. C. A. J. A. OUDEMANS, in het Oranjepark te Apeldoorn, in Aug. 1889. Het exemplaar onzer afbeelding is ons aangeboden door den Heer Jhr. J. B. VAN MERLEN, die het in zijn park Groenendaal en Bosbeek bij Heemstede in September 1894 heeft gevonden.

GEASTER SCHMIDELI Vitt.

Géastre de Schmidel.

Eté—Automne.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV O. V. Cryptogamie. Champignons.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. II Gastéromycètes. Trib. 2. Trichogastères.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES. Voyez le N°. 943, Vol. XII.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Périidium externe divisé jusqu'au milieu en 5 à 8 lanières épaisses révolues, formant une voûte basse, composées d'une couche extérieure, mince et papyracée d'un blanc roussâtre, et d'une couche intérieure cireuse molle blanchâtre et se détachant à la fin. Périidium interne globuleux ovale, comme étranglé et pédiculé à la base, d'un gris brunâtre; péristome circulaire sillonné plissé, nettement limité à la circonférence, floconneux frangé au sommet; columelle épaisse floconneuse ne dépassant pas le centre du peridium; capillitium lâche adné à la columelle et au périidium, d'une couleur brun de suie; spores globuleuses, verruqueuses, 4, 5—6 μ diam., d'un brun roussâtre. SACCARDO, *Syll. Fung.* V. VITT. *Monogr.*, t. I f. 7.

Cette espèce est très rapprochée du *G. striatus* D. C., *Fl. Bat.* No. 1144 Vol. XV et du *G. Cesatii* Rabenh. *id.* No. 1145.

HABITAT: Terrains sablonneux secs; bois. Europe centrale.

PAYS-BAS: Découvert par Mlle C. E. DESTRÉE, dans les dunes près de la Haye en Nov. 1887, et dans les dunes de Schouwen (prov. de Zélande) en Août 1894, par M. M. L. VUYCK et G. VAN VLOTEN, qui ont eu la bienveillance de nous offrir les exemplaires représentés.

CYNANCHUM VINCETOXICUM . R BR. 1556 .

GEASTER SCHMIDELI Vitt.

Schmidel's Aardster.

Hoogduitsch: Schmidel's Hüllenstreuling.

Engelsch: Schmidel's Geaster.

Zomer—Herfst.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV O. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes: O. II Gasteromycetes. Trib. 2 Trichogasteres.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XII No. 943.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Exoperidio ad medium 5—8 fido, laciniis crassis revolutis basi integra plane convexa, subfornicata, extus tenuibus papyraceis albido-rufescentibus, intus ceraceo-mollibus, strato albido-pallido secedente, endoperidio globoso-ovato basin versus constricto pedicellato griseo-brunneo, peristomio orbiculo marginata depressiusculo plicato, apice subfimbriato lacero, columella crassa floccosa, ultra endoperidii centrum non excurrente, capillitio laxo columellae endoperidioque adnato fusco fuligineo, sporis globosis verruculosus 4, 5—6 μ . diam. fuligineo-rufescentibus. *Saccardo, Sylloge Fung. VITTADINI Monogr., t. I f. 7.*

Buitenst omkleedsel tot op het midden 5—8 spletig, met dikke, teruggedogene slippen; aan den voet gaaf, vlak-bol, min of meer gewelfd; aan de buitenzijde dun, papierachtig, wit-rosachtig, van binnen wasachtig zacht, met een witachtige afscheidbare laag; binnenst omkleedsel bolvormig-eirond, aan den voet saamgesnoerd, gesteeld, grijs-bruin; mondbeslag schijfvormig met een scherp uitkomenden rand geplooid, aan den top min of meer franjeachtig. Zuiltje dik, vlokkig, niet boven het midden van het binnenst omkleedsel uitstekend; haarweefsel los aan het zuiltje en binnenst omkleedsel aangehecht, roetkleurig bruin; sporen bolrond, wrattig, 4, 5—6 μ in doorsnede, ros-roetkleurig.

Deze aardster is na verwant aan *G. striatus* D. C. en *G. Cesatii* Rab., afgebeeld in *Flor. Bat.*, deel XV, N°. 1144 en 1145.

GROEIPLAATS: Op zandige drooge plaatsen; in bosschen. Midden- Europa.

NEDERLAND. Op de zeeduinen. Bij Scheveningen, Monster en Wassenaar gevonden door Mej. C. E. DESTREE, in Oct. en Nov. 1887; en in Aug. 1894 door de Heeren L. VUYCK en Dr. G. VAN VLOTEN in de duinen van Haamstede, bij den vuurtoren, tijdens de excursie der Ned. Botanische Vereeniging naar Zierikzee. Van deze groeiplaats is het afgebeelde exemplaar afkomstig.

CYNANCHUM VINCETOXICUM R. B.

Dompte-venin officinal.

Fleurit: Mai—Juillet 2.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. V. O. II. Pentandria Digynia..

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Asclepiadées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Corolle presque rotacée à 5 divisions profondes; 5 étamines soudées à la base en couronne simple cylindrique à 5 lobes, placés devant les anthères, ou double à 5 appendices intérieurs. Masses polliniques renflées pendantes; 2 follicules.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Tige droite, feuilles acuminées, finement ciliées sur les bords; les intermédiaires ovales-cordées; corolle glabre à lobes ovales; couronne à 5 lobes ovales obtus, réunis par une membrane pellucide.

Le rhizôme est ascendant et muni de fibres nombreuses blanchâtres. La tige s'élevant à 3—8 décim, est droite, quelquefois légèrement courbée au sommet. Les feuilles sont brièvement pétiolées, [les pédoncules sont axillaires, courts, ramifiés au sommet en petits bouquets axillaires; le fruit est formé de deux follicules d'un jaune brunâtre. Les graines ovoïdes, comprimées, étroitement ailées, sont munies d'une houpe soyeuse blanche. — *Asclepias Vincetoxicum* L. *Vincetoxicum officinale*. Moench.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* Feuille et fragment de la tige; *b.* couronne; *c.* fleur; *d.* id. coupe; *e.* fruit; *f.* id. ouvert; *g.* graine.

HABITAT: Bois secs, coteaux, lieux pierreux et stériles, surtout dans les terrains calcaires. Asie occidentale; toute l'Europe excepté la Laponie et la Gde Bretagne.

PAYS-BAS: Environs de Mäestricht; aussi en Frise. L'exemplaire représenté, trouvé dans la prov. de Limbourg, nous a été présenté par Mlle C. LINDO et M. le Dr. G. VAN VLOTEN.

USAGE. Depuis les temps anciens cette plante a été employée par le peuple comme remède contre plusieurs maladies; elle n'est plus guère en usage que dans les maladies du bétail. Elle produit le *Rhizoma Vincetoxici*, *Radix Hirundinaria* s. *Asclepiadis*. Son goût est amer et âcre. Elle contient une huile éthérique et une matière émétique, diaphorétique et purgative, la Cynanchine ou Asclepiadine.

SALSOLA KALI L VAR. TENUIFOLIA MOG. 1557 .

CYNANCHUM VINCETOXICUM R. B.

Gifwerende Engbloem.

Hoogduitsch: Schwalbenwurz.

Engelsch: Swallow wort. Official Cynanchum.

Bloeitijd: Mei—Juli 4.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. V. O. II. Pentandria Digynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Asclepiadeae.

GESLACHTSKENMERKEN: Corolla subrotata profunde quinquefida, corona staminea monophylla simplex 5 loba, lobis antheris oppositis, vel duplex appendiculis 5 interioribus. Massae pollinis ventricosae pendulae. Folliculi 2.

Bloemkroon min of meer radvormig, met 5 diepe spleten; meeldraden aan den voet saamgewassen in een enkelvoudigen krans, wiens lobben tegenover de meeldraden staan, of in een dubbelen krans, met 5 aanhangsels van binnen. Stuifmeelklompjes buikig, gezwollen, hangend. — Twee schedevruchten.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Caule erecto, foliis acuminatis in margine venisque pubescentibus, intermediis ovato-cordatis, corollae glabrae laciniis ovatis, corona quinqueloba, lobis ovatis obtusis membrana interjecta pellucida connexis.

Stengel opgericht; bloemen spits toeloopend, aan den rand en op de nerven zachtbehaard, de middelste eirond-hartvormig; bloemkroon kaal met eironde slippen; krans vijflobbig, met eironde, stompe lobben, die door een tusschengeplaatst doorschijnend vlies verbonden zijn.

De wortelstok is opstijgend, met talrijke lange, sterke, witachtige wortelvezels. De stengel is 1—2 vt. hoog, opgericht, aan den top soms zacht gebogen. De bladen zijn kortgesteeld, gaafrandig; de bloemen zijn klein, in vrij langgesteelde trosjes. De vruchten bij 2 te zamen geplaatst, lancetkegelvormig, lang toegespitst, bruingeel. De zaden zijn eivormig-zaamgedrukt, smal gevleugeld en met een zijdeachtige kuif aan de punt. — *Asclepias Vincetoxicum* L. *Vincetoxicum officinale* Moench.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a* Fragment stengel en blad; *b* krans; *c* bloem (vergr.); *d* id. doorsnede; *e* vrucht; *f* id.; *g* zaad.

GROEIPLAATS: Steenachtige, drooge onvruchtbare gronden; vooral in kalkgronden. West-Azië, geheel Europa, behalve Lapland en Groot-Britannië.

NEDERLAND. Op drooge steenachtige gronden. Omstreken van Maastricht, volgens VAN HALL ook in Gaasterland. Gevonden bij Gronsveld in 1893, door Mej. C. LINDO en Dr. G. VAN VLOTEN, door wie de plant ter afbeelding is aangeboden.

GEBRUIK: Deze plant is van oudsher als geneeskrachtig bekend; thans alleen nog bij het volk tegen ziekte van het vee in gebruik. Levert de *Rhizoma Vincetoxici*, *Radix Hirundinaria* s. *Asclepiadis*. De smaak is bitterachtig scherp. Zij bevat een etherische olie en een emetisch, diaphoretisch en purgeerend werkende stof, Cynanchine of Asclepiadine. — Bij 't volk in achtung als zweet- en gifdrijvend, tegen booze zweeren, dollehondsbeet, waterzucht enz.

SALSOLA KALI L. Var. TENUIFOLIA Moq.

Soude à feuilles menues.

Fleurit: Juillet—Août. ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. V. O. II. Pentandria Digynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Chénopodiacées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES et SPÉCIFIQUES: Voyez le N°. 133, Vol. II.

Cette variété se distingue du type (*Ft. Bat.* Vol. II, N°. 133) par les appendices ailés du périanthe, qui sont moins larges, et par les feuilles allongées, étroites, subulées. Elle est probablement originaire de la Russie méridionale, où elle porte le nom de ronce tatar. Les Américains l'appellent ronce russe.

On la trouve ordinairement dans les terrains élevés et secs, p. e. le long des voies ferrées. Souvent elle s'étale en gazons de 6 p. de diamètre. Elle est très nuisible aux champs de blé dans l'Amérique du Nord. Elle l'est moins aux champs de maïs où on la détruit plus facilement.

Probablement importée de la Russie avec le grain de blé, cette plante est devenue une véritable calamité pour les Etats du Nord-Ouest, principalement dans le Dakota, où elle a obligé plusieurs fermiers de s'établir ailleurs. Voyez le *Report of the Secretary of Agriculture, U. S. America 1891*, p. 356.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a* Rameau, *b* feuille, *c*, *d* fleur.

HABITAT. Terrains sablonneux et maritimes. Endémique en Georgie, Caucasic, Russie mérid. et Turkestan.

PAYS-BAS. Bacs de sable dans la rivière le Waal; près de Nymègue; Deventer, environs de la Haye.

L'exemplaire représenté nous a été offert par Mlle C. E. DESTRÉE à la Haye, en Août 1893.

LEMNA TRISULCA L. 1558. a

LEMNA MINOR L. 1558. b

SALSOLA KALI L. Var. TENUIFOLIA Moq.

Smalbladig prikkend Loogkruid.

Hoogduitsch: Schmalblättriges Salzkraut.

Engelsch: Narrow leaved Glass wort.

Bloeitijd: Juli—Augustus ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. V. O. 11. Pentandria Digynia.

NATUURL. STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. Ord. Chenopodiaceae.

GESLACHTSKENMERKEN en SOORTELIJKE KENMERKEN: Zie Deel II, N°. 133.

Deze variëteit onderscheidt zich van den hoofdvorm (*Fl. Bat.* II, 133) door de zeer kleine vleugeluitwassen aan het bloemdek om de vrucht en door de lange, dunne, naaldvormige bladen. Zij is waarschijnlijk oorspronkelijk uit Zuid-Rusland en daar bekend als Tartaarsche Distel. De Amerikanen noemen haar Russische Distel. Zij groeit voornamelijk op hooge en drooge gronden, b. v. gaarne langs spoorwegen, en spreidt zich soms uit tot zoden van 6 voet middellijn, als een wagenrad. Op de tarwvelden in N. Amerika doet zij veel kwaad; minder op de maïsvelden, waar men haar beter verwijderen kan.

Vermoedelijk met graanzaad ingevoerd uit Rusland, is deze plant in de noordwestelijke Staten van N. Amerika, vooral Dakota, een ware plaag voor de geheele streek geworden, en heeft zij zelfs vele boeren van hunne nederzettingen verdreven. Zie *Report of the Secretary of Agriculture, U. S. America* 1891, p. 356. *Ned. Kruidk. Archief, 2e Serie*, deel VI, bl. 540.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a* takje; *b* blaadje; *c. d* bloem.

GROEIPLAATS In zandige streken aan de zee kust. Inheemsch in Georgie, Caucasië en Turkestan.

NEDERLAND. Op zandplaten in de Waal, Ooi bij Nijmegen, Kloppenwaard bij Werkendam, Pot-hoofd bij Deventer. De afgebeelde exemplaren, afkomstig van het Scheveningsche duin, ontving ik in 1893, van Mej. C. E. DESTRÉE.

LEMNA L.

Lentille d'eau.

Fleurit: Avril—Mai ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. II. O. I. Diandria Monogynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Monocotylédonées. O. Lemnacées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Très petites plantes herbacées annuelles, flottant à la surface des eaux dormantes. Tiges dilatées en forme de feuilles, souvent articulées, souvent lenticuliformes et munies en dessous d'une fibrille radicaire, simple, pendante. Fleurs très petites, sortant d'un des côtés de la tige, souvent hermaphrodites et renfermées dans une spathe monophylle comprimée; 2 étamines latérales, hypogynes saillantes; anthères à deux loges globuleuses distinctes; ovaire libre uniloculaire à 2 à 6 ovules dressés; style court, stigmate obtus; fruit utriculaire hyalin; périsperme très mince; embryon inverse, brièvement arqué. — HEGELMAIER, *Monogr. d. Lemnaceae*, comprend dans cette famille les trois genres Lemna, Spirodela et Wolffia.

LEMNA TRISULCA L.

Lentille d'eau à trois lobes.

Plantes membraneuses menues lancéolées, aiguës au sommet, finement denticulées, à la fin soudées en croix et formant ainsi trois lobes pointus: *a* la plante grossie, *b* id. avec la graine; *c*. id. avec la fleur (grossie 10 fois); *d* fruit (gr. 20 fois).

Eaux courantes et dormantes; sources, ruisseaux.

LEMNA MINOR L.

Lentille d'eau petite.

Plante obovale arrondie, plane des deux côtés, verte. — *a* la plante (grossie); *b* id. avec la fleur (grossie 10 fois); *c* fleur (grossie 20 f.); *d* pollen (gross.). Eaux dormantes, fossés.

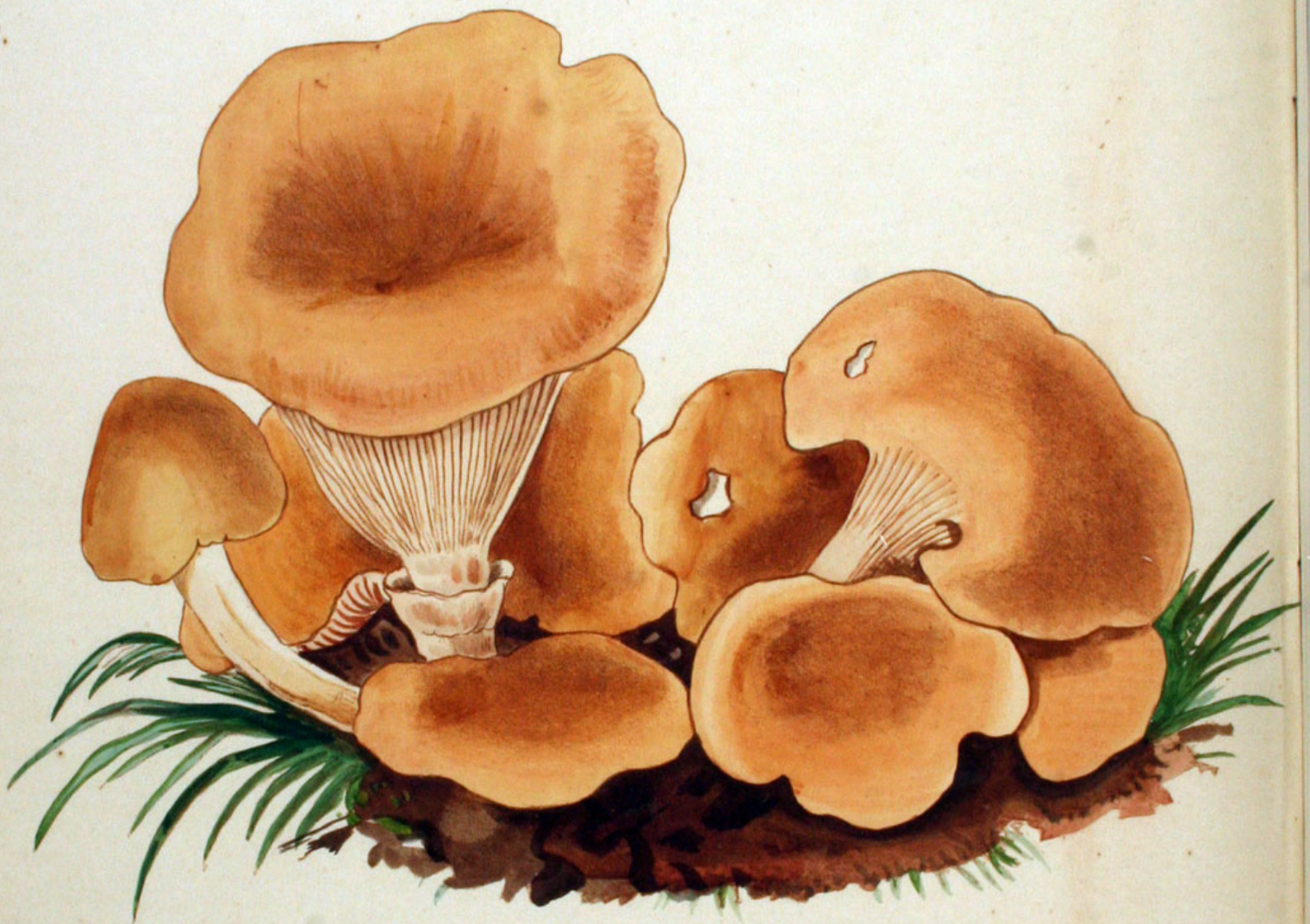
HABITAT. Ces deux espèces sont très abondantes dans les eaux douces d'un grande partie du monde. Toute l'Europe, Sibérie, Algérie, Abyssinie, Madère, Iles Açores, Amérique sept. et mérid., Indes Orientales, Australie, N. Zélande.

Les lentilles d'eau sont une nourriture très recherchée par les canards et autres oiseaux aquatiques. Autrefois elles ont été employées en médecine contre la jaunisse.

Les exemplaires fleuris représentés sur notre planche, ont été recueillis par M. L. VUIJCK, membre de la Soc. Néerl. de Botanique, qui a eu la bienveillance de m'en offrir les dessins.

AGARICUS LASCHII FR. 1559.

LEMNA L.

Eendenkroos.

Hoogduitsch: Wasserlinsen.

Engelsch: Duck Weed.

Bloeit: April—Mei. ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. II. O. I. Diandria Monogynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Monocotyledoneae. O. Lemnaceae.

GESLACHTSKENMERKEN: Herbulae aquaticae natantes, caule in formam folii dilatato saepe articulado plura folia unum ex altero egrediente, aemulante. Frondes a pagina inferiore radicellam singulam emittentes. Flores e fissura marginis frondis exserti spatha bivalva inclusi. Stamina bina, anthera ditheca, thecae bilocellatae, locellis superpositis transverse dehiscentibus. Ovarium 1—6 ovulatum. Fructus utricularis hyalinus.

Kleine op het water drijvende plantjes, wier stengel bladachtig tot een schijfje is verbreed, en dikwijls geleed, in den vorm van blaadjes, die uit elkander voortkomen. Schijfjes aan de onderzijde van een enkel worteltje voorzien. Bloemen, uit eene spleet aan den rand voortkomend, in een tweekleppige schede besloten. Twee meeldraden; helmknoppen met twee stuifmeelzakjes; zakjes tweehokkig; hokjes boven elkander geplaatst, dwars opensplijtend. Eierstok met 1—6 eitjes. Vrucht blaasachtig, doorschijnend.

Volgens HEGELMAIER, *Monog. der Lemnaceae*. wordt de familie der Lemnaceae ingedeeld in drie geslachten: Spirodela, Lemna en Wolffia. — Behalve de Lemna-soorten groeien in ons land ook Spirodela polyrrhiza en Wolffia arrhiza, doch zeldzaam,

LEMNA TRISULCA L.

Klein Waterveil.

Frondibus membranaceis tenuibus lanceolatis apice acutis minute denticulatis, in pedunculum tandem longum attenuatis, cruciatim congestis.

Loof vliezig, dun, lancetvormig, aan den top spits, fijn getand, eindelijk in een langen steel versmald, kruiswijs zaamgegroeid.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* de plant (vergroot); *b.* id. met het zaad; *c.* id. met de bloem (10 m. vergr.); *d.* vrucht (20 m. vergr.).

GROEIPLAATS: Stille en stroomende wateren, beeken enz.

LEMNA MINOR L.

Eigenlijk Kroos.

Frondibus obovatis-rotundatis, crassis utrinque planis, viridibus.

Loof omgekeerd-eirond, schijfvormig, dik, aan beide zijden vlak, groen.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* de plant (vergr.); *b.* id. met de bloem (10 m. vergr.); *c.* bloem (20 m. vergr.); *d.* stuifmeelkorrels (vergr.).

GROEIPLAATS: Stille wateren en slooten. Beide soorten zijn zeer talrijk in de zoete wateren van een groot deel der aarde. Geheel Europa, Siberië, Algerië, Abyssinië, Madera, Azoren, Noord- en Zuid-Amerika, Oost-Indië, Australië, Nieuw-Zeeland.

Het Eendenkroos is een geliefkoosd voeder van eenden en andere watervogels. In ouden tijd werd het als heilmiddel tegen geelzucht aanbevolen.

De bloeiende exemplaren, op onze afbeelding voorgesteld, zijn verzameld door den Heer L. VUYCK, lid der Ned. Bot. Vereen., en de teekeningen door hem welwillend voor de *Flora* beschikbaar gesteld.

AGARICUS LASCHII Fries.

Agaric de Lasch.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamie, Champignons.

SYSTÈME NATUREL: Cellulares Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Agaricinées.

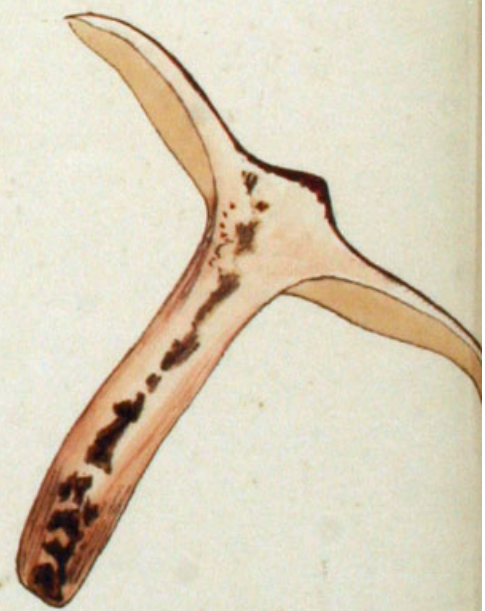
CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le N°. 725, Vol. X. Sous-genre *Armillaria*.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau charnu, d'abord convexe, puis plus ou moins en entonnoir, lisse, glabre; stipe ferme, court, plein, fibrilleux-strié, renflé à la base; anneau infère; lamelles décurrentes, rapprochées, minces, blanches. *Fries Ep.* p. 22, *Mon.* I. p. 41, *Icon. f.* 19, *Hym. eur.* p. 43.

HABITAT. Bois de pins. Suède, Allemagne, Suisse.

PAYS-BAS. Les exemplaires représentés ont été trouvés il y a plus de 50 ans, au bord d'un fossé près de Naaldwijk (Hollande), par feu le Dr. J. E. VAN DER TRAPPEN. — Le dessin original fait partie d'un recueil conservé dans la bibliothèque de la Société d'Horticulture et de Botanique à Amsterdam: M. L. A. SPRINGER, bibliothécaire de la Société, a eu la bienveillance de nous permettre d'en prendre une copie.

LACTARIUS RUFUS FRIES. 1560.

AGARICUS LASCHII Fries.

Hoogduitsch: Lasch' Blätterschwamm.

Engelsch: Lasch's Agaric.

Herfst.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV, Sect. V. Cryptogamia, Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares. Mycetes. O. Hymenomycetes. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel X, N°. 725; ondergeslacht *Armillaria*.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo carnoso e convexo demum sub-infundibuliformi, laevi glabro, stipite valido, curto, solido fibrilloso-striato, basi incrassato, annulo infero, lamellis decurrentibus confertis angustis albis. *Fries Ep.* p. 22, *Mon.* 1. p. 41, *Icon.* f. 19, *Hym. eur.* p. 40.

Hoed vleezig, eerst bol, daarna min of meer trechtvormig, glad, kaal; steel dik, kort, stevig, vezelachtig-gestreept, aan den voet verdikt; ring onderstandig; plaatjes aflopend, dicht oopen, smal, wit.

GROEIPLAATS. In dennebosschen. Zweden, Duitschland, Zwitserland.

NEDERLAND. De op de afbeelding voorgestelde exemplaren zijn gevonden tusschen de jaren 1840 en 1850, aan een slootkant bij den Geestweg, onder Naaldwijk, door wijlen Dr. J. E. VAN DER TRAPPEN. De oorspronkelijke afbeelding behoort tot eene verzameling, berustende in de bibliotheek der Maatschappij van Tuinbouw en Plantkunde, en is mij welwillend ten gebruike afgestaan door den Heer L. A. SPRINGER, Bibliothecaris dier Maatschappij.

Zoover ik weet, is de soort in ons land nog nergens elders gevonden.

LACTARIUS RUFUS Fries.

Lactaire roux.

Août—Octobre.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamie. Champignons.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le N°. 825, Vol. XI.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau charnu, ombonné, à la fin en forme d'entonnoir, sec, d'abord floconneux, bientôt glabre, sans zones, d'un brun marron, un peu luisant; stipe plein, roussâtre; lamelles plus ou moins décurrentes, rapprochées, ocracées ou rougeâtres; lait très âcre; spores plus ou moins globuleuses, d'environ 6—8 mm. diam., un peu aiguillonnées.

Selon FRIES cette espèce est une des plus vénéneuses. De là son nom Français „Meurtrier”.

Sacc. Syll. V, 442, Fries Epicr. p. 347, Hym. eur. p. 433, Berkl. Outl. p. 208, Hussey I, 15, Agaricus rufus Scop. II, p. 451, Fr Syst. Myc. I p. 71, Krombh. t. 39, fig. 12—15, Cooke Ill. tab. 985.

HABITAT. Bois de pins; très vulgaire dans toute l'Europe.

PAYS-BAS. Prov. de Hollande et de Gueldre. Très fréquent dans les jeunes bois de pins près du village de Bussum, où j'ai recueilli en 1893 les exemplaires représentés sur notre planche.

ANTHEMIS RUTHENICA M B. 1561 .

LACTARIUS RUFUS Fries.

Rosse Melkzwam.

Hoogduitsch: Rothbrauner Milchblätterschwamm.

Engelsch: Ruddy Lactarius.

Aug.—Oct.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV, Sect. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomyces. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XI N°. 825.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo carnosio umbonato demum infundibuliformi sicco e flocculoso glabrato azono, badio rufo subnitido, stipite farcto rufescente, lamellis subdecurrentibus, confertis, ochraceis rufescentibusque, lacte acerrimo albo, sporis subsphaeroideis circiter 6—8 mm. diam., leviter echinulatis.

Hoed vleezig met een bultje in 't midden, later trechtvormig, droog, eerst vlokkig, daarna kaal, zonder kringvormige banden, iets glanzig; steel gevuld, rosrood; plaatjes min of meer aflopend, dicht bijeenstaand, roodachtig en okerkleurig; melksap zeer scherp smakend, wit; sporen min of meer bolvormig, ongeveer 6—8 mm. diam., met zeer kleine stekeltjes bezet.

Sacc. Syll. V, 442. *Fr. Epicr.* 347, *Sverige äll. Svamp.* t. 11, *Hym. eur.* p. 433, *Berkl. Outl.* p. 208, *Hussey* I. 15. *Agaricus rufus Scop.* II, p. 451, *Fr. Syst. Myc.* 1 p. 71, *Weinm.* p. 47. *Wahlenberg Suec.* 1883, *Krombh.* t. 39 f. 12—15, *Vaillant, Par.* p. 61 n°. 10, *Cooke Ill.* tab. 985.

GOEIPLAATS. In naaldbossen; in Europa algemeen.

NEDERLAND. Bloemendaal, Naarden, Huis ten Deijl, tusschen Leiden en den Haag, Scheveningen, Rijzenburg, Driebergen. Baarn, Apeldoorn, Putten. OUDEMANS. Door mij gevonden in groote hoeveelheid, in jonge denneboschjes bij Bussum. De afgebeelde exemplaren zijn daar in 1894 verzameld.

Deze soort is zeer vergiftig.

ANTHEMIS RUTHENICA. M. B.

Camomille Russe

Fleurit: Mai—Octobre. ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XIX. O. II. Syngenesia Polygamia Superflua.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Composées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le N°. 565, Vol. VIII.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Plante couverte d'une pubescence courte, laineuse; feuilles bipinnatifides à lobes linéaires lancéolés entiers ou à deux ou trois dents, aigus mucronés; réceptacle cylindrique allongé à paillettes lancéolées plus ou moins obtuses au sommet, plus ou moins denticulées et acuminées dans une pointe roide; fruits quadrangulaires obtus, régulièrement sillonnés, ceux de la circonférence souvent munis d'une petite couronne dimidiée. — *Anthemis Neilreichii* Ortm.

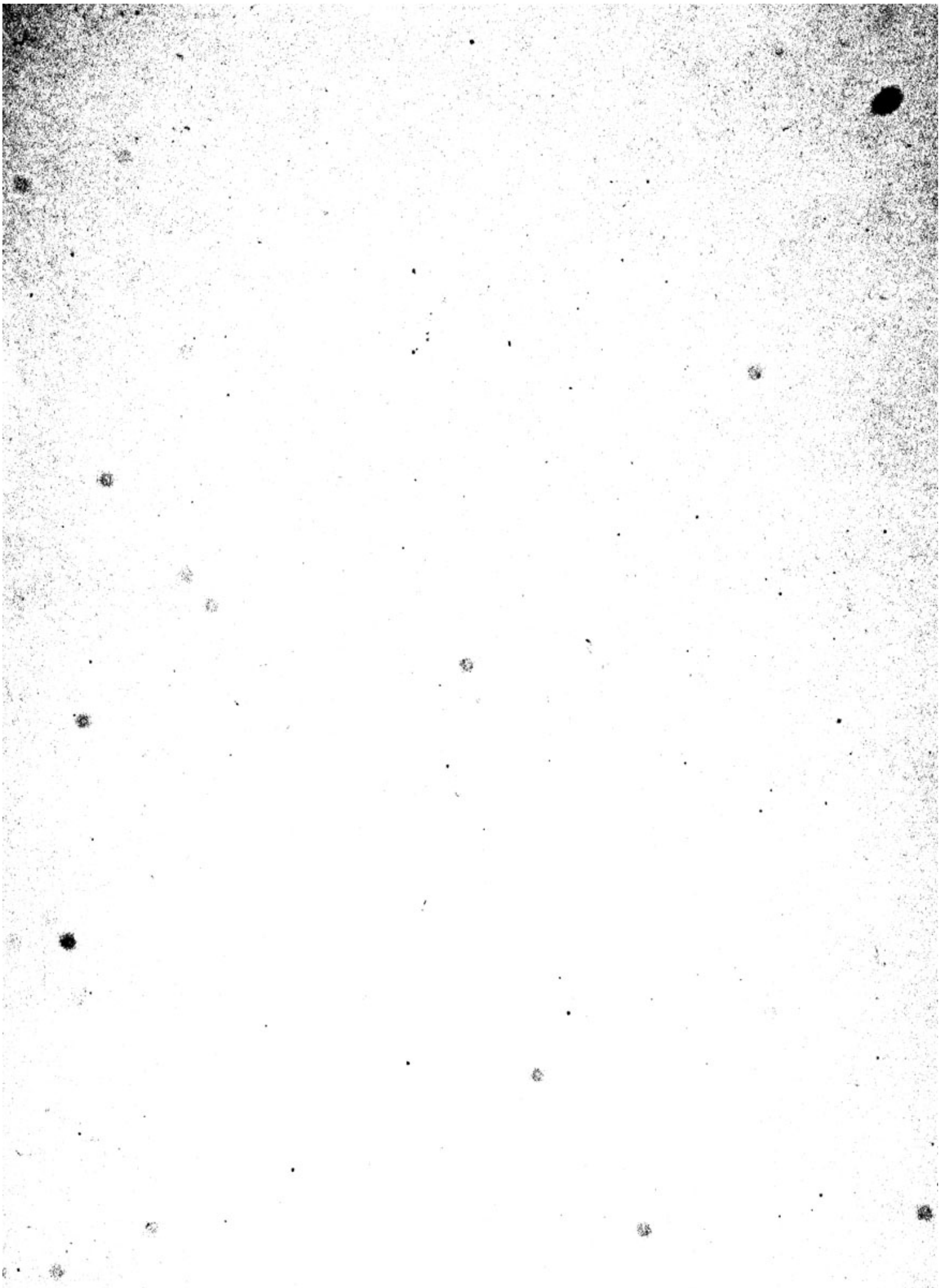
Cette espèce se distingue de ses congénères principalement par les réceptacles allongés et cylindriques et par la forme des paillettes.

EXPLICATION DE LA PLANCHE; *a.* la fleur (coupe); *b.* réceptacle; *c.* paillette; *d.* écaille de l'involucre; *e.* fleuron du disque; *f.* demi-fleuron; *g.* fruit du milieu; *h.* id. de la circonférence.

HABITAT: Terrains secs et pierreux; Caucasic et Taurie, Russie du sud-ouest. Autriche, région du Danube; Allemagne méridionale.

PAYS-BAS: Trouvé la première fois près d'Apeldoorn en Gueldre, par M. H. J. KOK ANKERSMIT, à qui nous devons l'exemplaire représenté sur notre planche.

OROBANCHE PALLIDIFLORA W.& GRAB . 1562 .

ANTHEMIS RUTHENICA. M. B.

Russische Kamille.

Hoogduitsch: Russische Hundskamille.

Engelsch: Russian Chamomile.

Bloeit: Mei—October. ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XIX. O. II. Syngenesia Superflua.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Compositae.

GESLACHTSKENMERKEN. Zie Deel VIII, N°. 565.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Lanuginoso-villosa, foliis bipinnatifidis, pinnulis lineari-lanceolatis integris bi-tridentatisve acutis mucronatis, receptaculo cylindrico-elongato, paleis lanceolatis apice obtusiusculus subdentatis inque mucronem rigidum acuminatis, acheniis obtuse quadrangulis aequaliter sulcatis, exterioribus saepe coronula oblique truncata instructis.

Met wollig vilt bekleed; bladen dubbel vinspletig; de vinnen lijn-lancetvormig, gaaf of met twee of drie tanden, met een spits puntje; bloembodem cilindervormig verlengd; strooschubben lancetvormig, aan den top stomp, min of meer getand en in een stijve punt uitlopend; vruchtjes stomp, vierhoekig, met gelijke diepe groeven; de buitenste dikwijls met een schuin afgeknot kroontje. *A. Neilreichii Ortm.*

Deze soort is meer bepaald gekenmerkt door haren langen cilindervormigen bloembodem en den vorm der strooschubben.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* bloem in doorsnede; *b.* bloembodem; *c.* strooschub; *d.* schubje van het omwindsel; *e.* schijfbloem; *f.* lintbloem; *g.* vruchtje van 't midden; *h.* id. van den rand met kroontje.

GROEIPLAATS: Drooge, steenachtige gronden. Taurië, Noord Caucasië, Zuid-Westelijk Rusland, Oostenrijk, Donaugebied, Zuid-Duitschland.

NEDERLAND. Voor het eerst in Nederland gevonden in 1894, bij een graanpakhuis te Apeldoorn, door den Heer H. J. KOK ANKERSMIT, die ons het exemplaar ter afbeelding heeft aangeboden. Andere groeiplaatsen zijn mij niet bekend.

OROBANCHE PALLIDIFLORA. Wimm. et Grab.

Orobanche pâle.

Fleurit: Juin ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XIV. O. II. Didynamia Angiospermia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Orobanchées.

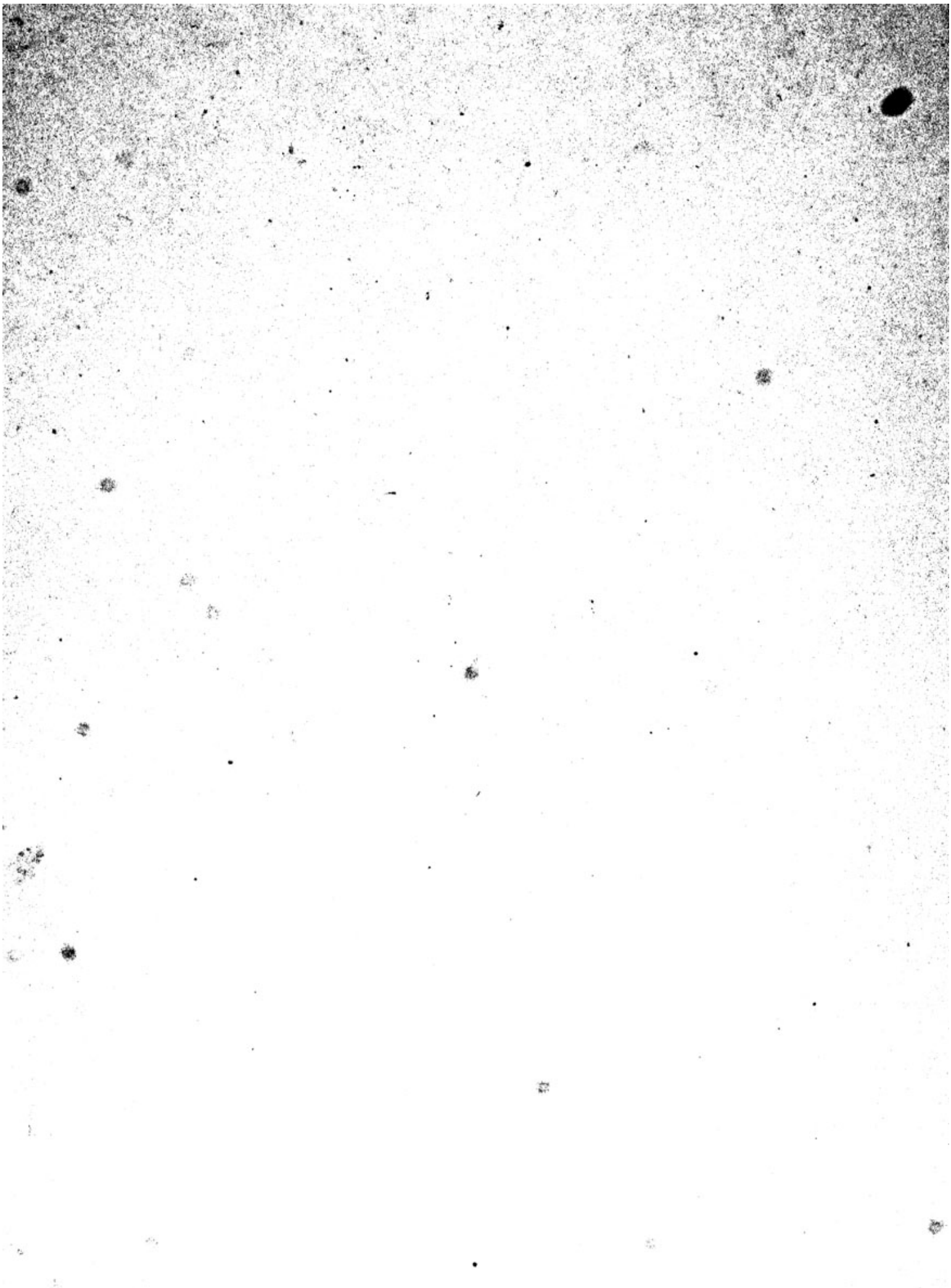
CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le N°. 987, Vol. XIII.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Sépales à base large acuminée, un peu plus courts que la corolle; corolle ventrue-campanulée, à dos légèrement arqué; lèvre supérieur émarginé, l'inférieur défléchi et profondément trilobé; étamines insérées sur la base de la corolle, un peu poilues en bas, glabres au sommet; style glabre.

Cette plante se distingue par les sépales larges en bas, se prolongeant en pointe linéaire aigue et pourvus d'une nervure principale, qui les fait paraître uninerviés; par la forme de la corolle et par les étamines et le style ordinairement glabres ou peu poilues. La fleur est d'un jaune brunâtre à nervures rouges, le style est d'un brun foncé et les glandes pilifères sont d'un jaune ocracé. — Elle est parasite sur le *Cirsium arvense* et d'autres espèces de *Cirsium*. Aussi sur le *Geranium pusillum*.

HABITAT: Allemagne, Autriche, Suède méridionale. Manque dans l'Orient, en Espagne et dans la Gde Bretagne.

PAYS-BAS. Prov. de Limbourg. L'exemplaire représenté, trouvé à Fauquemont près Maëstricht, m'a été offert par Mess. J. D. KOBUS et J. W. C. GOETHART, membres de la Soc. Néerl. de Bot., en Juillet 1886.

BROMUS UNIOLOIDES H.B. & KTH. 1563.

OROBANCHE PALLIDIFLORA Wimm. et Grab.

Bleekbloemige Bremraap.

Hoogduitsch: Blassblütige Sommerwurz.

Engelsch: Pallid Orobanche.

Bloeit: Junij. ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XIV. O. II. Didynamia Angiospermia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Orobancheae.

GESLACHTSKENMERKEN. Zie Deel XIII, N°. 987.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Sepalis e basi lata lineari acuminatis tubo corollae paulo brevioribus, corolla ventricoso-campanulata dorso leviter arcuata, labio superiore emarginato, inferiore deflexo profunde trilobo, staminibus supra basin corollae insertis inferne sparsim pilosis. superne glabris, stylo glabro.

Kelkbladen uit breeden voet lijnvormig, spits toeloopende, weinig korter dan de buis der bloemkroon; bloemkroon buikig-klokvormig, op den rug zacht gebogen; bovenlip uitgerand; onderlip neergebogen, diep drielobbig; meeldraden boven den voet der bloemkroon geplaatst, van onder schaars behaard, boven kaal; stijltje kaal.

Gekenmerkt door de uit breeden voet lijnvormig spits toeloopende kelkbladen, door een meer uitkomende hoofdnerf, waardoor de kelkbladen eennervig schijnen; door de korte buikig-klokvormige, uitwendig vrij kale bloemkroon en de meestal kale meeldraden en stijl. De bloem is bruingeel met roodachtige nerven; de stempel is donkerbruin; de haardragende kliertjes zijn okergeel.

VERKLARING DER AFBEELDING. *a.* onderlip; *b.* bovenlip; *c.* bloem ter zijde; *d.* kelkblad; *e.* vruchtbeginsel en kelkbuis (alles vergroot).

GROEIPLAATS: Woekert op *Cirsium arvense* en andere *Cirsium*soorten; ook op *Geranium pusillum*. — Duitschland, Oostenrijk, Zuid-Zweden; ook in Noord-Italië; niet vermeld voor Frankrijk, Spanje, Groot-Britannië en het Oosten.

NEDERLAND. In de provincie Limburg Het afgebeelde exemplaar, gevonden bij Valkenburg, ontvingen wij in 1886, van de Heeren Dr. J. D. KOBUS en Dr. J. W. C. GOETHART, leden der Ned. Bot. Vereeniging.

BROMUS UNIOLOIDES. Humb. et Kth.

Brome de Quito.

Fleurit: Juillet—Septembre. ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. III. O. II. Triandria Digynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Monocotylédonées. O. Graminées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le N°. 41, Vol. I.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Tige glabre; panicule rameuse unilatérale, à rameaux verticillés; l'axe et les feuilles, glumes et glumelles scabres; épillets linéaires oblongs, comprimés, à environ dix fleurs; glumes à arête courte. *Schenodorus unioloides* Roem. et Schult. *Festuca quitensis* Spreng. *Bromus Schraderi* Kth.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* glumes; *b.* glumelle infér. avec le rudiment d'une fleur; *c.* glumelle supérieure (coupe); *d.* id. de côté avec l'ovaire; *e.* id. de derrière; *f.* fruit (en face); *g.* id. (de derrière); *h.* id. de côté; *i.* id. coupe; *k.* monstruosité: étamines soudées avec l'ovaire *).

HABITAT: Amérique Centrale. Introduite en Europe comme graminée fourragère, cette plante a été trouvée çà et là hors des cultures.

PAYS-BAS: L'exemplaire représenté a été trouvé en Septembre 1895 près de Schiedam, par M. L. VUYCK, membre de la Soc. Néerl. de Botanique, qui a eu la bienveillance de le présenter pour notre Flora. — En Septembre de cette même année elle a été trouvée près de Middelbourg par M. D. LAKO et près de Leide, par M. le Prof. SURINGAR.

---

*) M. Vuyck a constaté cette monstruosité dans presque tous les exemplaires qu'il a examinés, aussi dans l'Herbier de Leide.

LENTINUS TIGRINUS FR. 1564 .

BROMUS UNIOLOIDES. Humb. et Kth.

Quito-gras. Schrader's Dravik.

Hoogduitsch: Hornschwingel.

Engelsch: Schrader's Brome Grass.

Bloeit: Julij—Sept. ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XII. O. II. Triandria Digynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Monocotyledoneae. O. Gramineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel I, N°. 41.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Culmo glabro, panícula ramosa secunda. ramis verticillatis, rhachi foliis glumis paleisque scabris, spiculis lineari-oblongis compressis sub-decemfloris, arista brevi. — *Kunth En. Plant.* I, 415.

Halm kaal; bloempluim vertakt, eenzijdig; takken kransgewijs; bloemspil, bladen en kafblaadjes ruw; bloemaartje lijnlangwerpig zaamgedrukt, ongeveer 10-bloemig; kafjes kortgenaald. — *Schenodorus unioloides* Roem. et Schult.; *Festuca quitensis* Spreng; *Ceratochloa unioloides* P. B.; *C. pendula* Schrad.; *C. australis* Spr.; *Bromus Schraderi* Kth.

VERKLARING DER AFBEELDING: a. kelkkafjes; b. onderst kroonkafje met aanhechting der afzonderlijke bloem; c. bovenst kroonk. doorsnede; d. id. van ter zijde, met vruchtbeginsel; e. id. van achteren; f. vruchtje van voren; g. id. van achteren; h. id. ter zijde; i. id. doorsnede; k. vergroeiing der meeldraden met het vruchtbeginsel *).

GROEIPLAATS: Centraal-Amerika; in Europa nu en dan als voedergras ingevoerd en hier en daar verwilderd. Het exemplaar op de afbeelding voorgesteld, gevonden in Sept. 1895, op de Stads mestvaalt te Schiedam, werd ons welwillend aangeboden door den Heer L. VUYCK, lid van de Ned. Bot. Ver. — In datzelfde jaar is onze plant ook gevonden door den Heer LAKO bij de meelfabriek te Middelburg en door Prof. W. F. R. SURINGAR op Endegeest.

---

*) De Heer Vuyck vond deze vergroeiing aan al de door hem onderzochte exemplaren, ook die van het Rijks Herbarium.

LENTINUS TIGRINUS. Fries.

Juillet—Novembre.

SYSTÈME DE LINNÉ : Cl. XXIV. O. V. Cryptogamie. Champignons.

SYSTÈME NATUREL : Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES : Voyez le N°. 948, Vol. XII.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES. Chapeau charnu, coriacé, mince, orbiculaire, ombiliqué, blanchâtre, couvert de squamules innées poilues noirâtres; stipe grêle non strié, squamuleux, muni au sommet d'un anneau fugace; lamelles étroites, rapprochées, blanc-jaunâtres; spores plus ou moins globuleuses.

Sacc. Syll. V. 580; *Fries Ep.* p. 89, *Hym. eur.* p. 481; *Berkl. Outl.* p. 224; *Pat.* I. 406; *Agaricus Bull.* t 70; *Sowerby* 68; *Fries. S. M. I.* p. 176; *Weinm.* 281; *Lasch in Linn.* III 395; *Batt.* t 12 f. B. D.; *Cooke Ill.* 1138—1139.

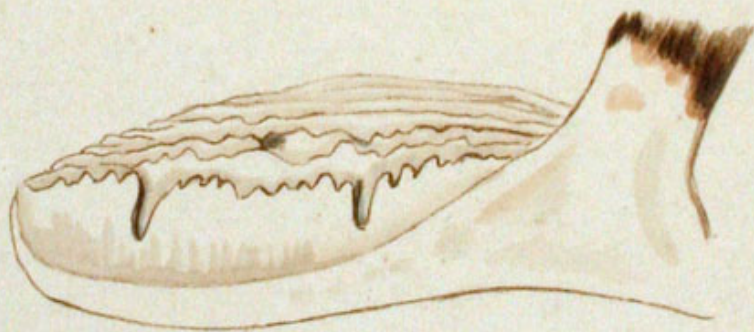
HABITAT : Europe. Vieilles planches et vieux troncs de chêne. Aussi en Amérique.

PAYS-BAS ; Prov. de Hollande et de Gueldre.

Les exemplaires représentés ont été trouvés par feu le Dr. VAN DER TRAPPEN à Naaldwijk (Hollande) en 1840. Le dessin original est conservé dans la bibliothèque de la Société de l'Horticulture et de Botanique d'Amsterdam. C'est à M. le bibliothécaire de cette Société, L. A. SPRINGER, que nous devons la faveur d'un prendre une copie.

LENTINUS LEPIDEUS FR. 1565 .

LENTINUS TIGRINUS Fries.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. O. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. Hymenomyces. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XII, N°. 948.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo carnoso-coriaceo, tenui orbiculari umbilicato albido, squamis innatis pilosis nigricantibus, stipite tenui exstrio squamuloso apice sub-velato, lamellis attenuato-decurrentibus perangustis albo-lutescentibus, sporis subsphaeroideis.

Hoed vleezig-lederachtig, dun, schijfvormig, genaald, witachtig, met ingewassen, harige, zwartachtige schubjes; steel dun, ongestreept, schubbig, aan den top met een spoedig verdwijnenden ring; plaatjes smal aflopend, dicht opeen, wit-geelachtig; sporen min of meer bolvormig.

Sacc. Syll. V. 580; *Fries Ep.* p. 89, *Hym. eur.* 481; *Berkl. Outl.* p. 224; *Pat.* 1406, *Agaricus Bull.* t 70; *Sowerby* 68; *Fries S. M. I.* p. 176; *Weinm.* 281; *Lasch in Linn.* III. 395; *Batt.* t 12 f. B. D.; *Cooke Ill.* 1138, t 1139.

GROEIPLAATS: Europa, op eikenhout en oude tronken; ook in Noord Amerika.

NEDERLAND: Vogelenzang, Westland, Heumen. OUDEMANS. Het op onze plaat voorgestelde exemplaar is door wijlen Dr. VAN DER TRAPPEN in het jaar 1840 gevonden in den Kortenbroek bij Naaldwijk. De oorspronkelijke teekening berust in de collectie toebehoorende aan de Ned. Maatschappij van Tuinbouw en Plantkunde, wier bibliothecaris, de Heer LEONARD A. SPRINGER, ons heeft vergund, er eene copie van te maken.

LENTINUS LEPIDEUS Fr.

Juin-- Novembre.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV O. V. Cryptogamie. Champignons.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le N°. 948. Vol. XII.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau charnu, compacte, souple, d'abord convexe, puis déprimé, plus ou moins difforme, ocracé pâle et pourvu de squamules apprimées, larges, simulant des tâches obscures. Pied robuste plein, presque excentrique, velu, écailleux, appendiculé en bas en forme de racine courte. Feuillettes larges, sinués décourants, déchirés, striés de travers. OUDEMANS. *Fries Ep.* 390; *Hym. eur.* p. 481; *Berkl. Outl.* 223; *Agaricus Fr. S. M. I.* p. 175; *Weinm.* p. 282; *Lasch* p. 396; *Schaeff.* t 29, 30; *Alb. Schw.* n°. 666; *Buxb. C. IV.* t 25.

HABITAT: Sur les vieux pieux, les vieilles planches de bois de pin, dans le Nord et les régions Alpines de l'Europe; troncs de bouleaux pourrissants, en Sibérie. Caroline du Sud.

PAYS-BAS: Prov. de Hollande, de Zélande et de Gueldre.

L'exemplaire représenté a été trouvé par feu le Dr. J. E. VAN DER TRAPPEN au Westland (Hollande mérid.), en Juillet 1846. Le dessin original fait partie de la collection appartenant à la Société d'Horticulture et de Botanique à Amsterdam, et nous devons la faveur d'en prendre copie à M. LÉONARD A. SPRINGER, bibliothécaire de la dite Société.

POTENTILLA RECTA L. 1567 .

LENTINUS LEPIDEUS. Fr.

Junij—November.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. O. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomycetes. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XII. N°. 948.

SOORTËLIJKE KENMERKEN: Pileo carnosio compacto lento e convexo depresso inaequali, ochraceo-pallido, in squamas obscurioribus maculiformis diffracto, stipite valido radicato tomentososo squarroso, lamellis sinuato-decurrentibus latis laceris transverse striatis albidis, sporis ovoideis.

Hoed vleezig, vast, taai, — eerst bol, dan ingedrukt, onregelmatig, bleek okerkleurig, in donkerder vlekvormige schubben loslatend; — steel stevig, vol, viltig-rappig, met een wortelachtig aanhangsel aan den voet; plaatjes bochtig aflopend, met breede inscheuringen, dwars gestreept, witachtig; sporen eivormig. *Fries Ep.* 390; *Hym. europ* p. 481; *Berkl. Outl.* 223; *Agaricus Fr. S. M.* I p. 175; *Weinm.* p. 282; *Lasch* p. 396; *Schaeff.* t 29, 30; *Alb. Schw.* n°. 666; *Buxb. C.* IV. t 25.

GROEIPLAATS: Op dennenhout in het Noorden en de Alpenstreken van Europa; op rottende berken in Siberië. Zuid-Carolina.

NEDERLAND: Het op onze afbeelding voorgestelde exemplaar is gevonden in Juli 1846, door wijlen Dr. J. E. VAN DER TRAPPEN, in het Westland. — De oorspronkelijke teekening, berustende in de boekerij van de Nederl. Maatschappij van Tuinbouw en Plantkunde, is voor de Flora welwillend ter copiëring afgestaan door den Heer LEONARD A. SPRINGER, Bibliothecaris dier Maatschappij.

POTENTILLA RECTA L.

Potentille droite.

Fleurit: Juin—Juillet. 21.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XII. O. III. Icosandria Polygynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Rosacées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 313, Vol. IV.

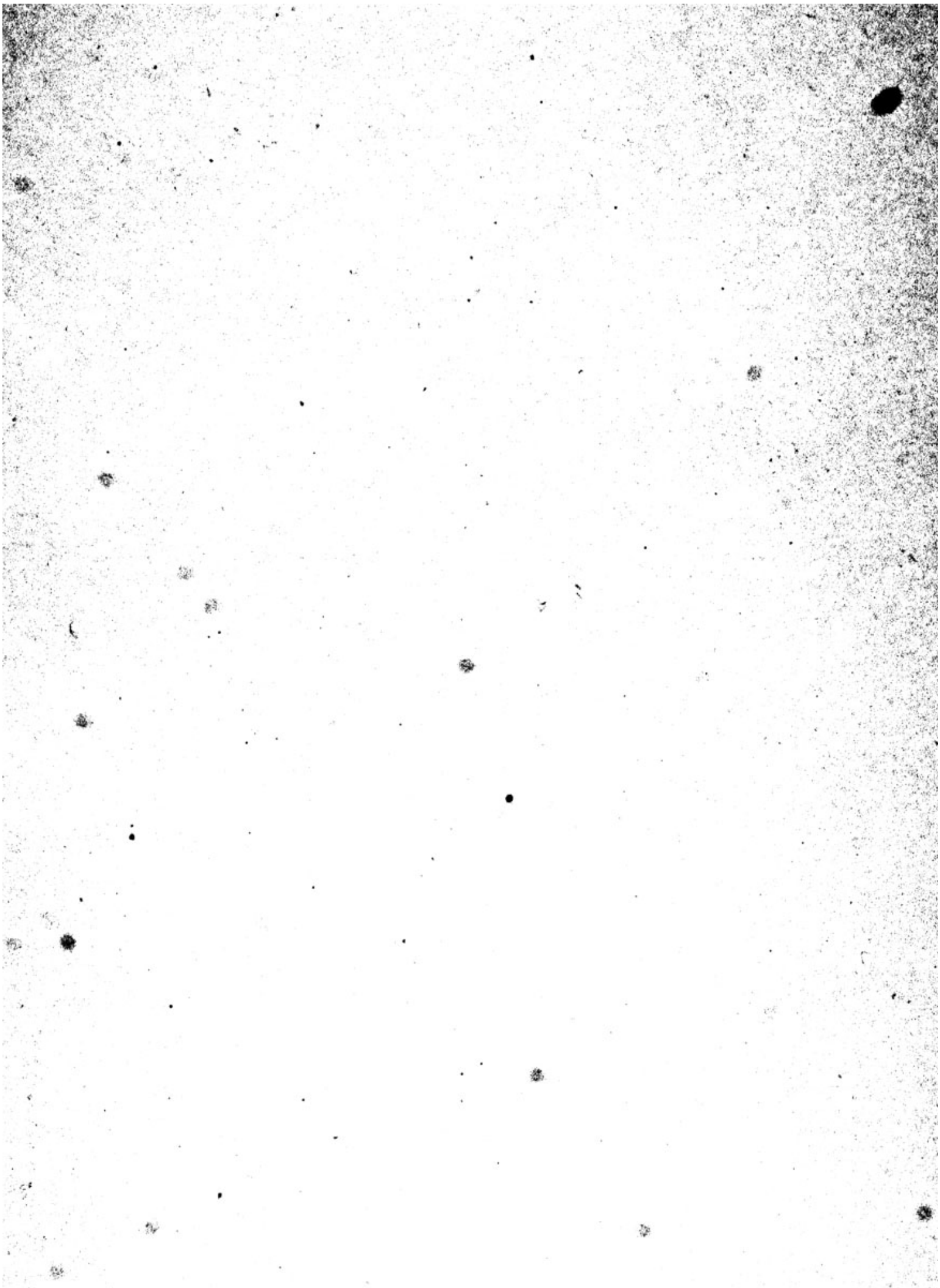
CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Tige droite parsemée, comme les feuilles, de longs poils blancs tuberculeux, mêlés de poils plus courts, glanduleux; feuilles à 5 et 7 folioles, oblongues, rétrécies à la base, grossièrement incisées dentées; fleurs en corymbe; lobes du calice aigues, presque égales en longueur, les extérieures plus étroites; pétales jaune clair; carpelles un peu rugueux, entourés d'un petit rebord membraneux.

Diffère du *P. canescens* Bess., par les feuilles non tomenteuses en dessous et par les ailes du fruit plus larges.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.*, *b.* fleur; *c.* calice; *d.* fruits.

HABITAT: Lieux pierreux; côteaux secs. Asie occidentale, Europe centrale et méridionale. Plus rare vers le Nord; échappée çà et là des jardins. Manque à la Gde Bretagne.

PAYS-BAS: Trouvée sur la montagne de St. Pierre près Maëstricht, en 1869, par Mess. OUDEMANS et VAN DER SANDE LACOSTE, plus tard par le rév. E. J. M. DE HAAS S. J. Les exemplaires représentés nous ont été offerts par M. DE HAAS.

VICIA ANGUSTIFOLIA ROTH. 1566.

POTENTILLA RECTA L.

Opgerigte Ganzerik.

Hoogduitsch: Aufrechter Gänserich.

Engelsch: Upright Cinquefoil.

Bloeit: Junij—Julij. 2.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XII. O. III. Icosandria Polygynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Rosaceae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel IV, No. 313.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Caulibus erectis foliisque hirsutis, pilis elongatis tuberculo insidentibus brevibusque glanduliferis, foliis quinatis septenatisque, foliolis oblongis basin versus cuneato-angustatis grosse inciso serratis, floribus corymbosis, calycis laciniis acutis subaequilongis externis angustioribus, petalis citrinis, carpellis obsolete rugulosis, carina alaeformi decolore cinctis.

Stengels opgerigt, evenals de bladen bekleed met lange, met een knobbelvoet voorziene haartjes, en daartusschen kortere klierdragende haartjes; bladen vijf- of zeventallig; blaadjes langwerpig, aan den voet wigvormig-versmald, met grove tanden ingesneden-gezaagd; bloemen in tuilen; kelkslippen spits, ongeveer even lang, de buitenste het smalst; kroonbladen geel; vruchtjes zwak gerimpeld, omringd door een bleek vleugelvormig kieltje.

Van *P. canescens* Bess. onderscheidt zich deze soort door de niet-zachtviltige onderzijden der bladen en door het bredere vleugeltje rondom de vrucht.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.*, *b.* bloem; *c.* kelk; *d.* vruchtjes. Aan de andere zijde een stukje stengel met de haartjes.

GROEIPLAATS: In boschrijke en steenachtige streken en op opene heuvels. Van West-Azië over Zuid- en Midden-Europa. Noordwaarts zeldzamer en hier en daar verwilderd. Ontbreekt in Groot-Brittannië.

NEDERLAND: Tot dusver alleen gevonden op den St. Pietersberg bij Maastricht, het eerst in 1869 door Prof. OUDEMANS en Dr. VAN DER SANDE LACOSTE, en later door den eerw. Heer E. J. M. DE HAAS S. J. De exemplaren van onze afgebeelde plant ontving ik van den Heer DE HAAS.

VICIA ANGUSTIFOLIA ROTH.

Vesce à feuilles étroites.

Fleurit: Mai—Juillet. ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XVII. O. IV. Diadelphia Decandria.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O Papilionacées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 117, Vol. II.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Tiges droites ou ascendentes; feuilles à 5—7 paires de folioles, et terminées par des vrilles rameuses; folioles des feuilles inférieures souvent obovales, échancrées; les autres lancéolées linéaires, échancrées ou aiguës; stipules semi-sagittées, profondément dentées; fleurs 1—2 axillaires; pédoncules plus courts que le calice; calice à dents lancéolées, toutes égales entre elles et avec le tube; légume noirâtre linéaire oblong, un peu comprimé; graines globuleuses lisses. *Vicia segetalis* Thuill., *V. Bobartii* Fort.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* fleur; *b.* calice; *c.* légume; *d.* graine.

HABITAT: Pelouses des lieux sablonneux et des terrains calcaires. Caucasic, Taurie, Europe, Afrique sept., Algérie, Iles Canaries et Açores, Amérique.

PAYS-BAS. Très commune dans les terrains sablonneux et les dunes maritimes. — L'exemplaire représenté a été trouvé dans les dunes de Harlem.

VERBASCUM PHLOMOIDES L. 1568.

VICIA ANGUSTIFOLIA Roth.
Smalbladige Wikke. Nachtwikke. Krok.

Hoogduitsch: Schmalblättrige Wicke.

Engelsch: Narrow leaved Vetch.

Bloeit: Junij—Julij. ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XVII. O. IV. Diadelphia Decandria.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Papilionaceae.

GESLACHTSKENMERKEN. Zie Deel II, No. 117.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Caulibus erectis vel scandentibus, foliis cirrhiferis 4—7 jugis, foliolis fol. infer. saepe obovatis retusis, caeteris vel omnibus lanceolato-linearibus vel linearibus retusis, vel acutis, stipulis semihastatis profunde dentatis, floribus 1—2 axillaribus, pedunculo calyce brevior, calycis laciniis lanceolatis inter se et tubo aequilongis, legumine nigricante anguste lineari plus minus compresso, seminibus globosis laevibus.

Stengels opgericht of opstijgend; bladen in klauwiertjes uitlopend, 4—7 jukkig; blaadjes van het onderste blad dikwijls omgekeerd-eirond afgeknot, de overige of alle lancet-lijnvormig, of lijnvormig of spits; steunblaadjes half spiesvormig, diep getand; bloemen 1 of 2 in de oksels der bladen; bloemsteeltje korter dan de kelk; kelk met lancetvormige slippen, die alle even lang zijn en ook even lang als de kelkbuis; peul zwartachtig, smal lijnvormig, eenigszins zaangedrukt; zaden bolvormig, glad. *Vicia segetalis* Thuill.

VERKLARING DER AFBEELDING: a. bloem; b. kelk; c. vrucht; d. zaad.

GROEIPLAATS: Zandige velden en bouwlanden. Caucasië, Taurië, Europa, Noord-Afrika, Algerië, Canarische- en Azorische-eilanden, Amerika.

NEDERLAND. Veel aan den duinkant in Holland en Zeeland.

Het afgebeelde exemplaar is van de duinen bij Haarlem.

VERBASCUM PHLOMOIDES L.

Molène Phlomide.

Fleurit: Juillet—Août ♂

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. V. O. I. Pentandria Monogynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Verbascées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 162, Vol. III.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Plante couverte d'un coton épais jaunâtre ou blanchâtre; tige simple ou rameuse au sommet; feuilles radicales crénelées oblongues lancéolées, rétrécies en pétiole, les supérieures amplexicaules, ovales acuminées, souvent en coeur à la base, un peu décurrentes; fleurs en fascicules, courtement pédicellées, en grappe spiciforme longue et grêle, un peu lâche et interrompue à la partie inférieure; calice tomenteux, divisé au dessus du milieu en lobes triangulaires lancéolées; corolle étalée; étamines blanchâtres laineuses, les deux plus longues à peu près deux fois plus longues que leur anthère longuement décurrente.

Cette espèce se distingue des *V. thapsiforme* et *V. Schraderi* par les feuilles très peu décurrentes.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* fleur; *b.* id. coupe; *c.*, *d.* étamines.

HABITAT: Prés montagneux, terrains sablonneux. Caucasic, Europe, du Danemark jusqu' en Grèce et Turquie. Douteux en Belgique et dans la Gde Bretagne.

PAYS-BAS. Prov. de Gueldre, d'Overysel, Brabant sept. et dans les dunes maritimes. Assez rare.

L'exemplaire représenté a été trouvé dans les dunes des environs de Harlem.

AGARICUS ACUTESQUAMOSUS WEINM. 1569.

VERBASCUM PHLOMOÏDES L.

Grootbloemige Toorts.

Hoogduitsch: Windblumenähnliches Wollkraut.

Engelsch: Woolly Mullein.

Bloeit: Julij—Aug. ♂.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. V. O. I. Pentandria Monogynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Verbasceae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel III, No. 162.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Dense albido vel lutescente tomentosum, simplex vel superne ramosum, foliis radicalibus crenulatis oblongo lanceolatis in petiolum attenuatis, caulinis amplexicaulibus ovatis acuminatis, saepe cordatis, brevissime decurrentibus, floribus fasciculatis brevissime pedicellatis racemum longiore parte inferiori interruptum et saepe laxum formantibus, calyce tomentoso ultra medium in lacinias triangulari-lanceolatas fisso, corolla explanata, filamentis albido-lanatis, longioribus anthera sua hinc longe decurrente sesqui vel duplo longioribus.

De geheele plant is met dicht witachtig of geelachtig vilt bekleed, onvertakt of alleen van boven vertakt; wortelbladen gekarteld, langwerpig lancetvormig, in bladsteelen versmald; stengelbladen eirond, toegespitst, stengelomvattend, zeer kort aflopend, dikwijls hartvormig; bloemen in bundeltjes, kort gesteeld en geplaatst aan een langen, naar beneden voor het langste gedeelte lossen en afgebroken tros; kelk viltig, boven het midden in driehoekig-lancetvormige slippen gespleten; bloemkroon uitgespreid; helmraden witachtig wollig; de 2 langste $1\frac{1}{2}$ of 2 maal zoolang als de lang aflopende helmknop.

Deze soort is door hare kort aflopende bladen en groote, vooral benedenwaarts meer uiteengeplaatste bloemen gekenmerkt. *Verbascum thapsioides* All., *V. australe* Schrad., *V. montanum* Griseb. non Schrad., *V. macranthum* Hoffm.

VERKLARING DER AFBEELDING: a. bloem; b. idem doorsnede; c., d. meeldraden.

GROEIPLAATS: Drooge bergvlakten, zandige streken. Caucasië, Europa, van Denemarken tot Griekenland en Turkije. Twijfelachtig in Gr. Brittannië en België.

NEDERLAND: Hier en daar in Gelderland, Overijssel, Noord-Brabant en in de duinstreken.

Het afgebeelde exemplaar is afkomstig uit de duinen bij Haarlem.

AGARICUS ACUTESQUAMOSUS Weinm.

Agaric à écailles aigues.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV, Sect. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Agaricinées.

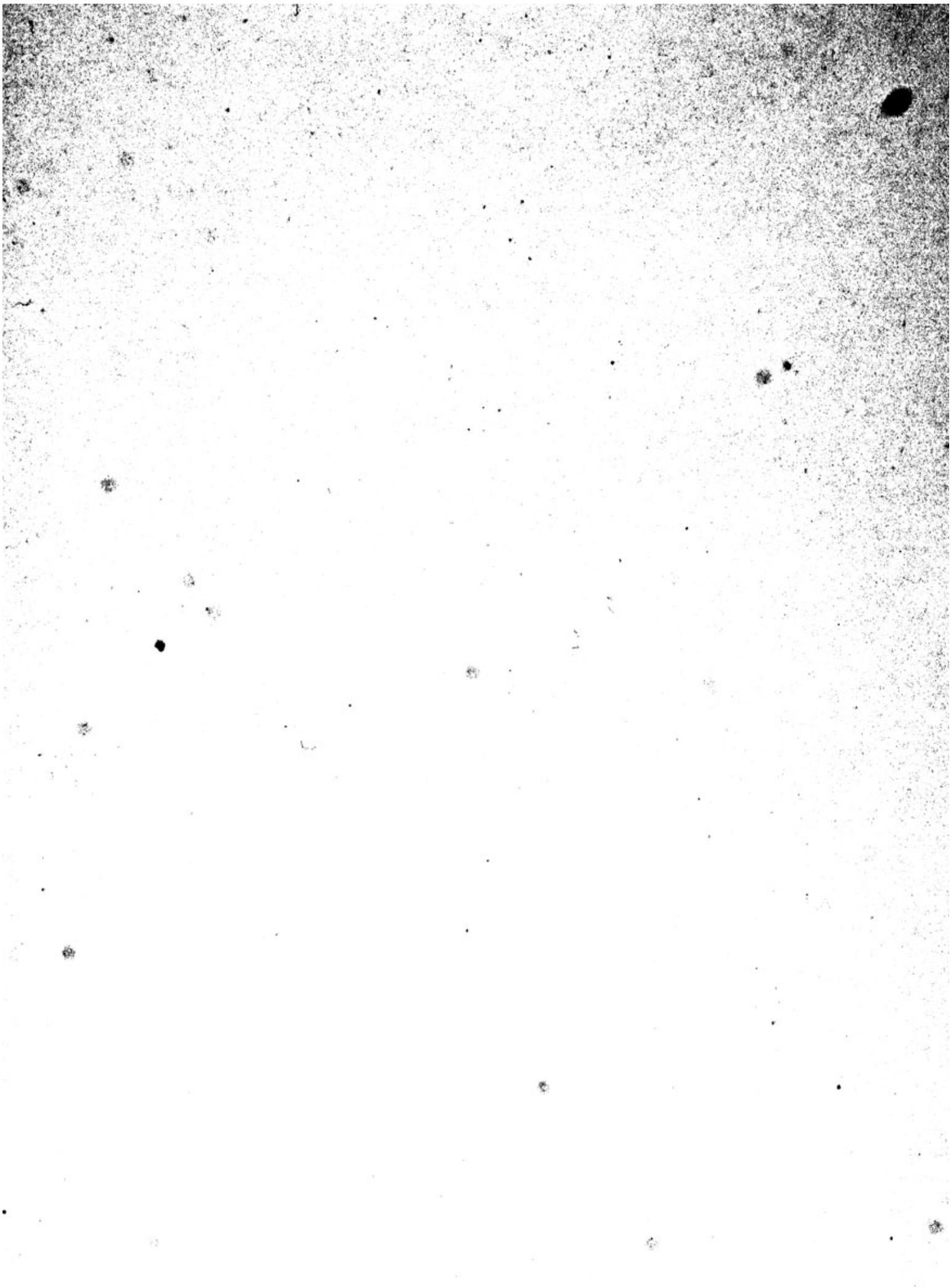
CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 725. Vol. X. Sous-genre Lepiota.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau charnu obtus, d'abord floconneux, puis hérissé d'écailles dressées, pointues, squarreuses; stipe plus ou moins creux, ferme, bulbeux, prumineux au milieu, au dessus de l'anneau; lamelles approximées, lancéolées, simples.

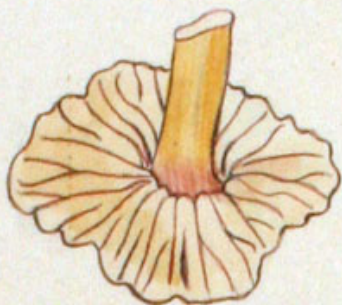
Ressemblant à l'*Agaricus Friesii*, mais différent de celui-ci par la couleur rougeâtre et les dimensions plus petites. *A. aculeatus* Vitt., *A. Mariae* Klotsch.

HABITAT: Lieux herbus dans les jardins. Toute l'Europe.

PAYS-BAS: Trouvé près d'Utrecht, Amsterdam, la Haye, et en Gueldre. Les exemplaires représentés, trouvés près d'Apeldoorn (Gueldre), nous ont été offerts par M. H. J. KOK ANKERSMIT, membre de la Société Néerl. de Botanique, en Septembre 1895.

HYGROPHORUS CHLOROPHANUS . FR . 1570 . a .

AGARICUS POLYCEPHALUS PAUL . 1570 . b .

AGARICUS ACUTESQUAMOSUS Weinm.
Spits-schubbige Plaatzwam.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV, Sect. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomycetes. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel X, No. 725. Ondergeslacht Lepiota.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo carnosus obtuso, primo hirto-floccoso, dein squamis erectis acutis squarrosis echinato, stipite subfarcto valido bulboso, supra annulum medium pruinoso, lamellis approximatis lanceolatis simplicibus.

Hoed vleezig, stomp, in 't eerst vlokkig behaard, later met opgerigte, spitse, rappige schubben als gestekeld; steel min of meer gevuld, zwaar, aan den voet knollig, boven het midden berijpt; plaatjes dicht bijeen, lancetvormig, onverdeeld.

Kleiner dan *A. Friesii* Lasch, met wien zij zeer overeenkomt. *A. aculeatus* Vittad., *A. Mariae* Klotsch.

GROEIPLAATS: In grazige tuinen; geheel Europa.

NEDERLAND: Bij Utrecht, Amsterdam, Putten, Haagsche Bosch, Apeldoorn. Het afgebeelde exemplaar, gevonden bij Apeldoorn, werd ons aangeboden door den Heer H. J. KOK ANKER-SMIT, in 1895.

HYGROPHORUS CHLOROPHANUS Fries.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes, Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 810, Vol. XI.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau plus ou moins membraneux, convexe obtus, légèrement lobé, strié, visqueux; stipe creux, égal, lisse, visqueux; lamelles espacées adnexes, ventruës, minces, d'un blanc-jaunâtre.

HABITAT: Pâturages et lieux herbus.

PAYS-BAS: Trouvé au Westland (Hollande mérid.) par feu le Docteur J. E. VAN DER TRAPPEN. Notre planche est copiée d'après le dessin original, conservé dans la bibliothèque de la Soc. Néerl. d'Horticulture et de Botanique, et dont la copie nous a été accordée par M. LÉONARD A. SPRINGER, Bibliothécaire de cette Société.

AGARICUS POLYCEPHALUS Paul.
Agaric polycéphale.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes, Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 725, Vol. X. Sous-genre Psilocybe.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Champignon rigide; chapeau charnu, convexe plan, obtus, lisse, hygrophane; stipe creux, tenace, pâle, flexueux. — Lamelles presque libres, à la fin d'un brun ombré.

Selon Fries une variété de *A. spadiceus*. *Fries Hym. europ.* p. 302. *Paul.* t. III, fig. 1—2.

HABITAT: Souches et troncs de différents arbres. Trouvé dans les prov. d'Utrecht et de Hollande. L'exemplaire représenté a été trouvé par feu le Docteur VAN DER TRAPPEN à Naaldwijk. Le dessin original faisant partie de la collection de dessins, appartenant à la Société d'Horticulture et de Botanique, nous a été confié par M. LEON. A. SPRINGER, Bibliothécaire de cette Société.

HYGROPHORUS CHLOROPHANUS Fries.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomycetes. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XI, No. 810.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Fragilis, pileo submembranaceo convexo obtuso sublobato striato; stipiteque cavo aequali laevi viscosis; lamellis adnexas ventricosis tenuibus subdistantibus albidioribus.

Hoed min of meer vleezig, bol, stomp, min of meer gelobd, gestreept; steel hol, gelijk glad; hoed en steel kleverig; plaatjes aangehecht, buikig, dun, min of meer uiteen, witachtig.

GROEIPLAATS: Tusschen gras en mos.

NEDERLAND: In het Westland gevonden door wijlen Dr. J. E. VAN DER TRAPPEN. Onze afbeelding stelt de door hem gevonden exemplaren voor. De oorspronkelijke teekening berust in de bibliotheek van de Maatschappij van Tuinbouw en Plantkunde, en is ons welwillend ten gebuike afgestaan door haren Bibliothecaris, den Heer LEON. A. SPRINGER.

GLAUCIUM CORNICULATUM CURT. 1571.

AGARICUS POLYCEPHALUS Paul.

Veelhoofdige Plaatzwam.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes; O. Hymenomycetes. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel X, No. 725. Ondergeslacht Psiloeybe.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Densissime stipatus, rigidus, pileo carnosio convexo plano obtuso, laevi udo hygrophano, stipite cavo tenaci pallido flexuoso; lamellis subliberis demum fusco-umbrinis.

In dichte zoden; stevig en taai; hoed vleezig, bol-vlak, stomp, glad, in vochtigen toestand waterig doorgevloeid; steel hol, taai, bleek, heen en weer gebogen; plaatjes min of meer vrij, later donkerbruin. Wordt door Fries beschouwd als een vorm van *A. spadiceus* Fr. *Hym. europ.* p. 302. *Paul t. III*, fig. 1—2.

GROEIPLAATS: Op tronken van berken en lijsterbessen; ook op andere boomen.

NEDERLAND: Utrecht, Westland.

Het afgebeelde exemplaar is gevonden in het Westland door wijlen Dr. J. E. VAN DER TRAPPEN. De oorspronkelijke afbeelding, berustende in de boekerij van de Maatschappij voor Tuinbouw en Plantkunde, is voor ons beschikbaar gesteld door den Heer LEON. A. SPRINGER.

GLAUCIUM CORNICULATUM Curt.

Glaucion corniculé.

Fleurit: Juin—Juillet. ♂

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XIII. O. I. Pentandria Monogynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. Ord. Papavéracées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 1061, Vol. XIV.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Tige droite rameuse; feuilles glauques; les radicales lyrées, pinnatifides, pétiolées; les caulinaires amplexicaules, pinnatifides, dentées, incisées; capsules brièvement pédicellées, allongées, hérissées de poils apprimés.

Pétales rouges tachétées à la base, très fugaces. *Glaucium phoeniceum* D.C.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* calice; *b.* bouton; *c.* graine (grossie).

HABITAT: Lieux cultivés, décombres. Asie occidentale, Perse sept., Europe centrale et méridionale, Afrique sept., Iles Canaries. Rare dans l'Europe septentr., sporadique dans les champs de blé.

PAYS-BAS: Trouvée près de Deventer dans l'année 1884, par M. J. D. KOBUS, retrouvée en 1894 et en 1895 par M. SCHROEDER VAN DER KOLK et par M. KOK ANKERSMIT, qui nous a présenté l'exemplaire de notre planche.

SALVIA SYLVESTRIS L. 1572.

GLAUCIUM CORNICULATUM Curt.

Roode Hoornpapaver.

Hoogduitsch: Rother Hornmohn.

Engelsch: Horned Poppy.

Bloeit: Junij—Julij. ♂.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XIII. O. I. Polyandria Monogynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. Ord. Papaveraceae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XIV, No. 1061.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Foliis omnibus pinnatipartitis, laciniis anguste oblongis dentatis, radicalibus lyratis petiolatis, superioribus amplexicaulibus dentato-incisis, siliquis brevissime pedunculatis setis adpressis, seminibus ovato-reniformibus.

Bladen alle vinachtig verdeeld; bladslippen smal-langwerpig getand, de onderste liervormig, gesteeld, de bovenste stengomvattend, ingesneden-getand; vruchten kort gesteeld, met aangedrukte haartjes, zaden eirond-niervormig.

De bladen zijn zeegroen; de bloembladen oranjerood, aan den voet gevlekt, zeer spoedig afvallend. *Glaucium phoeniceum* D.C. Wisselt af met gele, roode en driekleurige bloemen.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* kelk; *b.* bloemknop; *c.* zaad (vergr.).

GROEIPLAATS: Bouwlanden en ruigten. West-Azië, N. Perzië, Midden- en Zuid-Europa, N. Afrika, Canarische Eilanden. In Noord-Europa zeldzaam en sporadisch, in graanlanden.

NEDERLAND: Op het Pothoofd te Deventer; het eerst aldaar vermeld door den Heer J. D. KOBUS in 1884; later aldaar herhaaldelijk teruggevonden, als in 1894 door den Heer SCHROEDER VAN DER KOLK en in 1895 door den Heer H. J. KOK ANKERSMIT, die ons het exemplaar voor de afbeelding heeft gezonden. Zie *Ned. Kruidk. Archief*, 2e Serie, 5, bl. 673, 6, bl. 525.

SALVIA SYLVESTRIS L.

Sauge des bois.

Fleurit: Juillet—Août 2.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. II. O. I. Diandria Monogynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. Ord. Labiées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 251, Vol. IV.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Tiges dressées à poils tomenteux apprimés, densément feuillées, souvent terminées en panicule; feuilles oblongues lancéolées, à dents aiguës, pubescentes en dessous; les radicales cordées, pétiolées; les supérieures petites, ovales acuminées; bractées colorées, ovales orbiculaires, acuminées, plus courtes que la fleur; verticilles à 10—6 fleurs petites, plus ou moins sessiles; calice tubuleux campanulé; lèvre supérieure plus courte que l'inférieure, recourbée, à trois dents, l'inférieure à deux dents; corolle d'un violet pourpre, à lèvre supérieure plus longue que l'inférieure.

Cette espèce se caractérise par les bractées colorées d'un rose-violet. *Jacq. Austr.* 212; *Rchb. Icon. bot.* 707. *Salvia nemoralis* L.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* Bractée; *b.* fleur; *c.* étamines; *d.* fruit; *e.* fragment de la tige.

HABITAT: Prairies; bords des champs cultivés. Asie occidentale; Sibérie jusqu'à l'Altaï; Russie centrale et méridionale; Allemagne orientale; Région du Danube; Italie. Manque en Espagne, en France, en Belgique, dans la Gde Bretagne et l'Allemagne septentrionale. Rare dans les Pays-Bas.

PAYS-BAS: Trouvée en 1886 près de Deventer (Overijssel), par Mess. J. D. KOBUS et J. W. C. GOETHART, et retrouvée en 1894 par M. H. J. KOK ANKERSMIT, et à Sliedrecht (Hollande mér.) par M. L. POSTHUMUS.

L'exemplaire représenté nous à été offert par M. KOK ANKERSMIT en 1895.

SALVIA SYLVESTRIS L.

Bosch-Salie.

Hoogduitsch: Wald-Salvei.

Engelsch: Spotted Stalked Sage.

Bloeit: Julij—Aug. 24.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. II. O. I. Diandria Monogynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. Ord. Labiatae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel IV, No. 251.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Caulibus erectis adpresse tomentellis, crebre foliatis, saepius in paniculam strictam abeuntibus, foliis oblongo-lanceolatis acute dentatis acuminatis subtus pubescentibus, radicalibus basi cordatis petiolatis, caulinis paucis, superioribus parvis ovato-orbiculatis acuminatis, bracteis coloratis ovatis acuminatis flore brevioribus. Verticillastris 10—6 floris, floribus parvis subsessilibus, calycis tubuloso-campanulati labio superiore subbreuiore subrecurvo tridentato, inferiore bidentato, corolla purpureo-violacea, labio superiore inferius superante.

Stengels opgerigt, met aangedrukte viltige haartjes, sterk bebladerd, dikwijls in een opstaande pluim uitlopend; bladen langwerpig-lancetvormig, met scherpe tandjes, spits toeloopend, van onder zachtbehaard; wortelbladen aan den voet hartvormig, gesteeld; stengelbladen weinig, de bovenste klein, eirond-schijfvormig, spits toeloopend; schutbladen gekleurd, eirond, spits toeloopend, korter dan de bloemen; schijnkransen 10—6 bloemig; bloemen klein, min of meer ongesteeld; kelken verlengd-klokvormig; bovenlip van den kelk iets korter en naar beneden gebogen, drielandig, de onderlip tweetandig; bloemkroon rood-violet; bovenste kroonlip langer dan de onderste.

Deze soort onderscheidt zich vooral door de violet-rooskleurige schutbladen. *Jacq. Austr.* 212; *Rchb. Icon. bot.* 707. *Salvia nemoralis* L.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* schutblad; *b.* bloem; *c.* meeldraden; *d.* nootje; *e.* fragment van den stengel.

GROEIPLAATS: Graslanden; randen der bouwlanden. Westelijk Azië, Siberië tot den Altaï, Midden- en Zuid-Rusland, Oost-Duitschland, Donaugebied, Italië. Ontbreekt in Spanje, Frankrijk, België, Groot-Brittannië en Noord-Duitschland. Zeldzaam in Nederland.

NEDERLAND: Op het Pothoofd bij Deventer. Het eerst gevonden door de Heeren J. D. KOBUS en J. W. C. GOETHART, leden der Ned. Botanische Vereeniging, in 1886; later aldaar teruggevonden door den Heer H. J. KOK ANKERSMIT, L. N. B. V., in 1894. In datzelfde jaar is zij ook bij Sliedrecht gevonden door den Heer Dr. L. POSTHUMUS, L. N. B. V. Het afgebeelde exemplaar ontvingen wij in 1895 van den Heer KOK ANKERSMIT.

BLITUM RUBRUM Rehb.

Var. CRASSIFOLIUM.

Blite rougeâtre.

Fleurit: Juillet—Sept. ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. V. O. I. Pentandria Digynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. Ord Chénopodées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Calice à 3 ou 5 divisions planes; 1 à 5 étamines; 2 styles; graines réniformes crustacées, presque toutes verticales, enveloppées par le calice devenant rouge et succulent à la maturité, en sorte que le glomérule prend l'aspect d'une fraise

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Tige anguleuse, rameuse; feuilles rhomboïdales-triangulaires, largement et inégalement sinuées, presque hastées et trilobées, luisantes, charnues, souvent bordées de rouge; base de la feuille rétrécie cunéiforme; fleurs agglomérées en grappes axillaires; calice devenant rouge et presque charnu à la maturité. *Chenopodium rubrum* L. *Ch. crassifolium* Horn. non Bieberst. nec Schrad. *C. botryoides* Engl. Bot — D.C. Prodr. XIII, 84. Voyez *Flora Bat.* Vol. VI, No. 441.

Notre variété se distingue par ses glomérules arrondis, d'un rouge foncé. Je l'ai trouvée dans le village de Zandvoord près de Harlem, en Septembre 1895. Au premier aspect elle me semblait appartenir au *B. virgatum*.

AGARICUS RUGOSUS FRIES. 1574 .

BLITUM RUBRUM Rehb.

Var. CRASSIFOLIUM.

Roode Sapkelk.

Hoogduitsch: Rother Gänsefuss.

Engelsch: Red Goose foot.

Bloeit: Julij—Sept. ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. V. O. II. Pentandria Digynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Chenopodiaceae.

GESLACHTSKENMERKEN: Semina omnia erecta, vel floris supremi singulorum glomerulorum horizontalia, vel erecta horizontalibus inmixta. Stam. 1—5. Perigonium fructiferum saepe succulentum. Caetera ut Chenopodii.

Zaden alle vertikaal, of in de bovenste bloemen van enkele bloemhoopjes horizontaal, of opgericht, met horizontale gemengd. Meeldraden 1—5. Vrucht dragend bloemdek dikwijls vleezig en saprijk. Voor 't overige als Chenopodium. Zie *Flora Bat.* Deel VI, No. 441.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Caule anguloso ramoso, foliis rhombeo-triangularibus subhastato-trilobis sinuato-dentatis basi cuneiformibus crassiusculis nitidis glauco-viridibus interdum rubescentibus, glomerulis simplicibus vel subcompositis, superioribus subspicatis, calyce fructifero imperfecto clauso ecarinato, herbaceo vel subbaccato, semine e margine obtuso punctulato nitido.

Stengel hoekig vertakt; bladen ruitvormig-driehoekig, min of meer pijlvormig-drielobbig, bogtig getand, aan den voet wigvormig versmald, vleezig, glanzend, zeegroen, nu en dan roodachtig; bloemhoopjes enkelvoudig of min of meer samengesteld; de bovenste min of meer in aartjes; vruchtkelk onvolkomen, gesloten, ongekiel, kruidachtig of besachtig. Zaad van den stompen rand af fijn gekorrel, glanzig. *Chenopodium rubrum* L. Zie *Flor Bat.*, Deel VI, No. 441.

Onze variëteit onderscheidt zich door zijn kogelronde carmijn-scharlakenroode vruchthoopjes. Ik vond haar op een duintje in de kom van het dorp Zandvoord en meende eerst dat zij behoorde tot *Blitum virgatum*, bij welke de ronde besachtige bloemhoofdjes een kenmerk zijn. *C. crassifolium* Horn. non Bieberst. nec Schrad., *C. botryoides* Engl. Bot.—D.C. Prodr. XIII, 84.

AGARICUS RUGOSUS Fries.

Agaric rugueux.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV, Sect. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 725. Vol. X. Sous-Genre *Mycena*.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau plus ou moins charnu, campanulé-étalé, tenace, sec; sillonné de rides prononcées, d'un gris cendré pâlissant; stipe ferme, tenace, lisse, glabre, pâle; base pivotante courte, oblique à poils raides; lamelles adnées, courbées en crochet, plus ou moins distantes, anastomosantes, d'un blanc cendré. *Fries Hym. Europ.* p. 138.

HABITAT: Sur les souches d'arbres et sur la terre autour, ordinairement solitaire.

PAYS-BAS: Trouvé dans les provinces de Hollande, d'Utrecht et de Gueldre. J'ai recueilli les exemplaires représentés en Gueldre, en Octobre 1892.

PEZIZA VESICULOSA BULL. 1575.

AGARUCIS RUGOSUS Fries.

Rimpelige Plaatzwam.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV, Sect. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomyces. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel X, No. 725. Ondergeslacht Mycena.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo subcarnosulo campanulato-expanso tenaci sicco, rugis elevatis inaequabili (cinereo pallescente), stipite firmo tenaci laevi glabro pallido, radice brevi obliqua strigosa, lamellis arcuato-adsatis uncinatis venoso connexis subdistantibus albo-cinereis.

Hoed min of meer vleezig, klokvormig uitgespreid, taai, droog, met sterk uitkomende rimpels, bleek aschkleurig; steel stevig, taai, glad, kaal, bleek, van onder wortelachtig, kort, schuin, met stijve haartjes; plaatjes bogtig aangehecht, haakvormig, door aderen aan elkaar verbonden, vrij wijd uiteen, witachtig aschkleurig. *Fries Hym. Europ.* p. 138.

GROEIPLAATS: Aan den voet van boomstammen, ook op den grond, meest alleen, zelden zodevormend.

NEDERLAND: Gevonden bij Leiden, den Haag, Utrecht, Driebergen, Rijzenburg, Putten, Apeldoorn en Arnhem.

De afgebeelde exemplaren zijn door mij verzameld op Heijenoord bij Arnhem, in Oct. 1892.

PEZIZA VESICULOSA Bull.

Pézize vésiculeuse.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Discomycètes, Trib. Pezizae.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 1090, Vol. XIV.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Grand, entier, sessile, d'abord globuleux-turbiné connivent, puis campanulé, à embouchure un peu crénelée, furfuracé, blanc brunâtre en dehors; asques cylindriques; sporidies elliptiques, lisses hyalines.

HABITAT: Terre grasse, tas de fumier et de tan; décombres, souvent nombreux.

Europe, Sibérie, Amérique sept et mérid.

PAYS-BAS: Trouvé par M. le Prof. C. A. J. A. OUDEMANS, sur des tas de tan, dans le Jardin Botanique d'Amsterdam, par M. le Dr. CALKOEN, à Enkhuizen, par Mlle. C. E. DESTRÉE, près de la Haye, et par M. le Chevalier J. B. VAN MERLEN, près d'une ferme à Haarlemmermeer. M. VAN MERLEN nous a présenté les exemplaires représentés sur notre planche.

AQUILEGIA VULGARIS L. 1576.

PEZIZA VESICULOSA Bull.

Blaasachtige Schotelzwam.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes; O. Discomycetes. Trib. Pezizae (Aleuria).

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XIV, No 1090.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Major integra sessilis, primo globoso-turbinata connivens, dein campanulata ore subcrenato, fusciscenti-albida extus furfuracea, ascis cylindricis, sporidiis ellipsoidis levibus hyalinis.

Groot, gaaf, ongesteeld, eerst rond-tolvormig, samenluikend, daarna klokvormig, met eenigzins gekartelden rand, bruinachtig wit, uitwendig zemelachtig; sporeblazen cilindervormig; sporen elliptisch, glad, waterhelder.

GROEIPLAATS: In vetten grond, dikwijls talrijk bijeen, op vergane run, mesthoopen en ruigten. Europa, Siberië, Noord- en Zuid-Amerika.

NEDERLAND: Op oude run in den Amsterdamschen Hortus, herhaaldelijk gevonden door Prof. C. A. J. A. OUDEMANS; bij Enkhuizen in 1883 door Dr. CALKOEN (zie Ned. Kruidk. Archief, 2e Serie, IV, bl. 256); in het Haagsche Bosch door Mej. C. E. DESTRÉE.

De op onze afbeelding voorgestelde exemplaren, gevonden in Sept. 1894, op een hoop afval in den Haarlemmermeerpolder, zijn ons aangeboden door Jhr. J. B. VAN MERLEN te Heemstede.

AQUILEGIA VULGARIS L.

Ancolie commune.

Fleurit: Juin—Juillet. ♂

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XIII. O. IV. Polyandria Pentagynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Ranunculacées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Calice de 5 sépales pétaloïdes, colorés, caducs; 5 pétales à limbe ouvert en cornet, se terminant inférieurement en éperon recourbé et saillant entre les sépales; étamines nombreuses, les intérieures stériles, transformées en appendices entourant l'ovaire: 5 carpelles rapprochés acuminés.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Racine ligneuse, oblique; tige droite pubescente, feuillée, un peu rameuse, multiflore; feuilles biternées, à folioles trilobées, à lobes cunéiformes arrondis, crénelés, glauques en dessous; sépales ovales-oblongs; éperons enroulés en crochet, dépassant un peu leur lame arrondie très obtuse, un peu plus courte que les étamines; styles un peu saillants; filets stériles lancéolés aigus, égalant au moins les carpelles tomenteux.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* la fleur; *b.* étamines; *c.* pistil; *d.* fruits; *e.* graines.

HABITAT: Prés, haies, bois, coteaux buissonneux. Europe moyenne; France, Espagne, Italie sept., Région du Danube, Allemagne, Norvège, Suède, Danemark, Russie occidentale, Sibérie jusqu'à l'Oural, Gde Bretagne assez commune. Représentée dans le Caucase par une variété. Selon BOISSIER elle ne se trouve pas en Orient.

PAYS-BAS: Lieux herbus ombragés. Echappée çà et là des jardins. Provinces de Hollande, Zélande, Gueldre et Overijsel.

Les exemplaires représentés sur notre planche ont été trouvés près des dunes de Harlem (fleurs violettes) et dans les bois d'Ulenpas en Gueldre (fleurs roses).

USAGE. Cette plante partage les propriétés nuisibles des Ranunculacées. Autrefois les graines étaient employées en médecine, mais depuis longtemps elles sont hors d'usage. On dit que jadis les fleurs bleues ont été employées pour falsifier le syrop de violettes.

Depuis l'antiquité elle a été en grand honneur comme plante ornementale, et la tendance des fleurs à varier de forme et de couleur a été bien appréciée par nos aïeux.

Le nom dérive du latin *Aquila* (aigle) à cause de la forme des pétales. Les Anglais y ont vu une colombe; de là le nom *Columbine*.

TRIFOLIUM INCARNATUM L. 1577.

AQUILEGIA VULGARIS L.

Akelei.

Hoogduitsch : Akelei.

Engelsch : Columbine.

Bloeit : Junij—Julij. 2.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XIII. O. IV. Polyandria Pentagynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. Ord. Ranunculaceae.

GESLACHTSKENMERKEN: Calyx corollinus 5 sepalus. Petala 5 cucullato-infundibuliformia, deorsum calcarata, margine limbi obliqui inter sepala affixa, deorsum in calcar cavum producta. Stamina numerosa, interiora sterilia squamaeformia, folliculi 5 contigui acuminati.

Kelk bloemkroonachtig, 5 bladig. Kroonbladen 5, als een trechtvormig kapje, naar onder in een holle spoor uitlopend. Meeldraden talrijk, de binnenste onvruchtbaar, schubachtig. Vijf tegen elkaar liggende, spits toeloopende kokervruchtjes.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Foliis biternatis, foliolis trilobis crenatis, crenis rotundatis, calcaribus apice hamatis, staminibus laminam paulum superantibus.

Bladen driedubbeld gevind; blaadjes drielobbig, gekarteld, met afgeronde kartels; sporen aan den top haakvormig; meeldraden weinig langer dan het plaatje van het bloemblad.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* bloem; *b.* meeldraden; *c.* stamper; *d.* vrucht dragende tak; *e.* zaden.

GROEIPLAATS: Op grasvelden, in bosschen, in beschaduwde, rotsige streken in de lagere gebergten. Midden-Europa, Frankrijk, Spanje, Transsylvanië, Bukowina, Boven-Italië, Croatië, Noord-Duitschland, West-Rusland, Siberië tot den Oeral, Denemarken, Noorwegen en Zweden, maar niet noordelijker dan 64°; Groot-Britannië en Ierland algemeen. In den Caucasus door eene variëteit vertegenwoordigd.

Het gebied dezer plant strekt zich niet verder in het Oosten uit. In BOISSIER'S *Flora Orientalis* wordt zij niet genoemd.

NEDERLAND: Op beschaduwde grazige plaatsen. Ook hier en daar uit tuinen verwilderd. Bij Amsterdam, Meppel, Oosterland in Duiveland; Z.-Vlaanderen; Ulenpas bij Doesborgh, Valkenburg (Limburg), *Prodr. Fl. Bat*; Apeldoorn, KOK ANKERSMIT; Breesaap, BEIJERINCK; Herveld bij Nijmegen, ABELVEN; Steenwijk, Mej. J. KROON; Groenendaal bij Heemstede, Vogelenzang, v. E.; in 1896 gevonden bij Jagtlust en Duin-en-Kruidberg onder Santpoort, door den Heer J. VAN BAREN.

Op onze afbeelding zijn voorgesteld een exemplaar met rose bloemen, door mij gevonden op den Ulenpas in 1879, en een met violette bloemen, gevonden onder Santpoort door den Heer J. VAN BAREN.

GEBRUIK: Deze plant heeft dezelfde schadelijke eigenschappen die aan de Ranunculaceën gewoonlijk eigen zijn. Oudtijds werd het zaad als medicijn gebruikt, maar thans is de plant geheel in onbruik. Zij wordt door het vee gemedend. Men zegt dat eertijds de blauwe bloemen wel gebruikt werden om daarmee de violenstroop in de apotheken te vervalschen.

Als sierplant is zij reeds van ouds bekend geweest, vooral om de talrijke spelingen, die door zaaiing uit haar verkregen worden.

De naam is afkomstig van *Aquila*, arend, wegens de op een vogel gelijkende kroonbladen. De Engelschen zagen daarin een duif; van daar de naam Columbine.

TRIFOLIUM INCARNATUM L.

Trèfle incarnat.—Farouche.

Fleurit: Mai—Juillet. ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XVII. O. IV. Diadelphia Decandria.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Papilionacées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 558, Vol. VII.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Plante mollement pubescente, à tige dressée; stipules membraneuses, plus ou moins ovales dans leur partie libre, obtuses-dentées; folioles largement cunéiformes ob-ovales; capitules ovales oblongs, à la fin cylindriques; calices d'un quart plus courts que la corolle, à dents presque égales, lancéolées subulées, plus longues que le tube, étalées après la floraison, à gorge ouverte poilue; corolle d'un rouge foncé.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* fleur (grossie); *b.* fleur; *c.* calice; *d.* id. grossi; *e.* id. coupe; *f.* fruit; *g.* involucre du fruit; *h.* graine grossie.

HABITAT: France centrale et méridionale, Italie, Dalmatie, région du Danube, Espagne. Cultivée en grand dans les autres pays et naturalisée çà et là. Les fleurs des plantes sauvages sont ordinairement d'un rose pâle, celles des plantes cultivées d'un rouge foncé.

PAYS-BAS: Plusieurs endroits des provinces de Gueldre, Zélande et Limbourg, cultivé ou échappé des cultures.

USAGE: Cette plante donne un bon fourrage dans les climats méridionaux. Chez nous elle n'est cultivée que dans les provinces méridionales. Les capitules trop mûrs deviennent rudes et piquants et sont souvent nuisibles au bétail, causant une inflammation intestinale.

BIDENS CERNUA L. β RADIATA. 1578 .

TRIFOLIUM INCARNATUM L.

Inkarnaatklaver.

Hoogduitsch: Inkarnatkleef.

Engelsch: Crimson Clover.

Bloeit: Mei—Julij. ☉

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XVII. O. IV. Diadelphia Decandria.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. Ord. Papilionaceae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel VII. No. 558.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Molliter villosum erectum, stipulis membranaceis sub-inflatis, parte libera ovata obtusa dentata, foliolis late cuneo-obovatis, capitulis ovato-oblongis tandem cylindricis, calicis corolla punicea quarta parte brevioribus, laciniis subaequalibus lanceolatis subulatis tubo longioribus, fructiferis patentibus, fauce aperta pilosa.

Zacht viltig behaard; stengel opgericht; steunblaadjes vliezig, min of meer opgeblazen; het vrije gedeelte eirond, stomp getand; blaadjes breed wigvormig, omgekeerd eirond; bloemhoofdjes eirond, langwerpig, eindelijk cilindervormig; kelk een vierde korter dan de donkerroode bloemkroon, met min of meer gelijke lancetvormige, priemvormig uitlopende slippen, die langer zijn dan de buis; vruchtbare bloempjes uitstaande, met geopende harige keel.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* bloempje (vergr.); *b.* bloemhoofdje; *c.* kelk; *d.* id. (vergr.); *e.* id. doorsnede; *f.* vruchtje; *g.* vruchtomhulsel; *h.* zaad (vergr.)

GROEIPLAATS: In grasvelden, langs de wegen. Midden- en Zuid-Frankrijk, Italië, Dalmatië, Donau-gebied, Spanje. In de overige landen gekweekt en hier en daar verwilderd. De wilde planten hebben doorgaans licht rose bloemen, de gekweekte en verwilderde meestal donkerroode bloemen.

NEDERLAND: Op verschillende plaatsen in Gelderland, Zeeland en Limburg aangebouwd en verwilderd.

Het afgebeelde, exemplaar gevonden bij Gronsveld (Limburg) in 1894, werd ons aangeboden door Mej. P. C. LINDO.

GEBRUIK: Deze plant is een goed voedergewas, vooral in de graanstoppels voor vroeg te maaien voeder. Zij is echter alleen voor zuidelijke landen geschikt en wordt bij ons alleen in de zuidelijke provinciën gekweekt. Bij overrijpheid zijn de stekelige en harige vruchthoofdjes nadeelig voor het vee, en veroorzaken maag- en darmontsteking.

BIDENS CERNUA L. β RADIATA.

Bident penché à anthodes radiés.

Fleurit: Août—Sept. ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XIX. O. III. Syngenesia Polygamia Frustranea.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Composées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez No. 184, Vol. III.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Feuilles sessiles, presque connées à la base, lancéolées, atténuées au sommet et à la base; capitules penchés à la fin; fruits cunéiformes, quadrigones à deux tranchants, chargés sur les angles de petits aiguillons recourbés.

VARIÉTÉ β RADIATA. Anthodes radiés, souvent droits; demi-fleurons d'un beau jaune, striés. *Coreopsis bidens*. L.

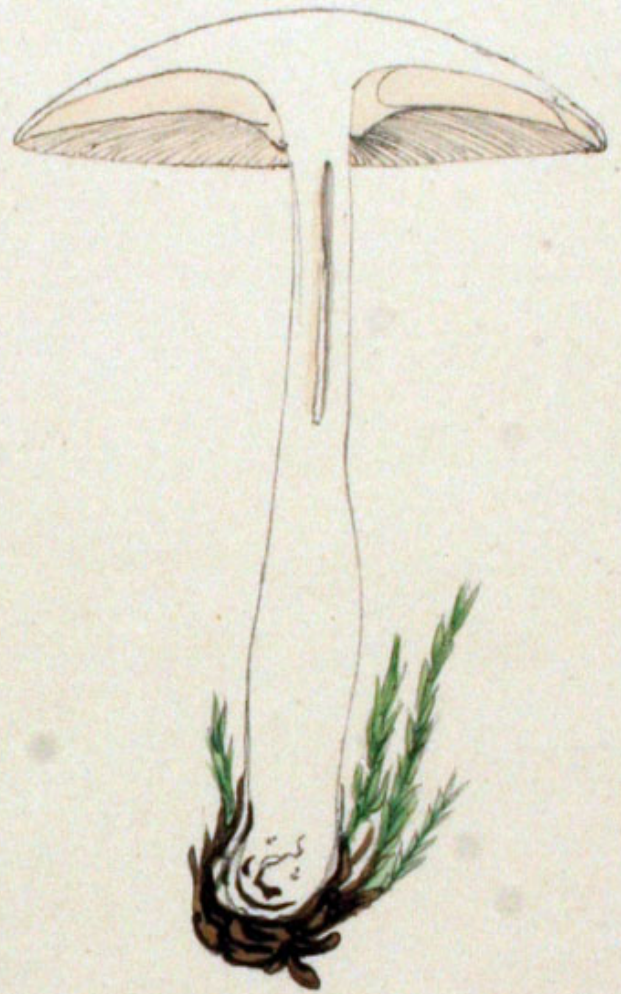
EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* demi-fleuron avec les paillettes; *b.* fleuron tubuleux du disque; *c.* paillette grossie; *d.* sépale; *e.* fleuron stérile; *f.* fruit.

HABITAT: Fossés, ruisseaux, lieux marécageux. La variété β surtout dans les lieux humides des terrains siliceux.

PAYS-BAS: Ça et là, dans les eaux stagnantes, surtout aux endroits où les plantes croissent à une plus grande profondeur. Voyez *Fl. Bat.*, Vol. III. No. 184. Nous avons recueilli les spécimen de notre plante dans un marais près d'Oostrum (prov. de Limbourg), en Août 1893.

AGARICUS CERUSSATUS FRIES. 1579 .

BIDENS CERNUA L. β RADIATA.
Knikkend Tandzaad met lintvormige straalbloemen.

Hoogduitsch: Nickender Wasserdost mit grossen Strahlblüten.

Engelsch: Nodding Bidens with broad ray flowers.

Bloeit: Julij—Oct. ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XIX. O. III. Syngenesia Polygamia Frustranea.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. Ord. Compositae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel III, No. 184.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Foliis sessilibus lanceolatis utrinque attenuatis serratis, capitulis demum cernuis, achaeniis cuneatis 4-gono-ancipitibus, marginis retrorsum aculeolatis.

Bladen ongesteeld, lancetvormig, naar boven en onder smaller, zaagtandig; bloemhoofdjes ten laatste knikkend; vruchtjes wigvormig, vierkantig, tweesnijdend; met rugwaarts loopende stekeltjes aan den rand.

Variëteit β *radiata* D.C. Floribus marginalibus ligulatis. Met lintvormige randbloempjes. *Coreopsis bidens* L.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* Straalbloempje met de stoppelblaadjes; *b.* schijfbloempje; *c.* stoppelbl. vergroot; *d.* kelkblaadje; *e.* onvruchtbaar bloemblaadje; *f.* vruchtje.

GROEIPLAATS; In slooten en stilstaand water. Noord-Duitschland, Frankrijk, Gr. Britannië, Skandinavië, behalve Lapland; Italië, Turkije; Z.-Rusland; ook in N.-Amerika.

NEDERLAND: Reeds in deel III bij No. 184 der *Flora Batava* is opgemerkt, dat deze verscheidenheid daar voorkomt, waar de plant diep onder water staat. Zij is echter slechts hier en daar gevonden.

De exemplaren op onze afbeelding voorgesteld, verzamelden wij bij de excursie van de Ned. Botanische Vereeniging, in een Veenplas bij Oostrum (prov. Limburg), in Aug. 1893.

AGARICUS CERUSSATUS Fries.

Agaric céruse.

Août—Octobre.

SYSTÈME DE LINNÉ: CL XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. Sect. Hyménomycètes. Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 725, Vol. X.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau blanc, charnu, d'abord convexe, puis plan, obtus, lisse, glabre; stipe blanc spongieux, solide, tenace, élastique, nu; lamelles adnées, très rapprochées, minces, puis décurrentes, non changeantes.

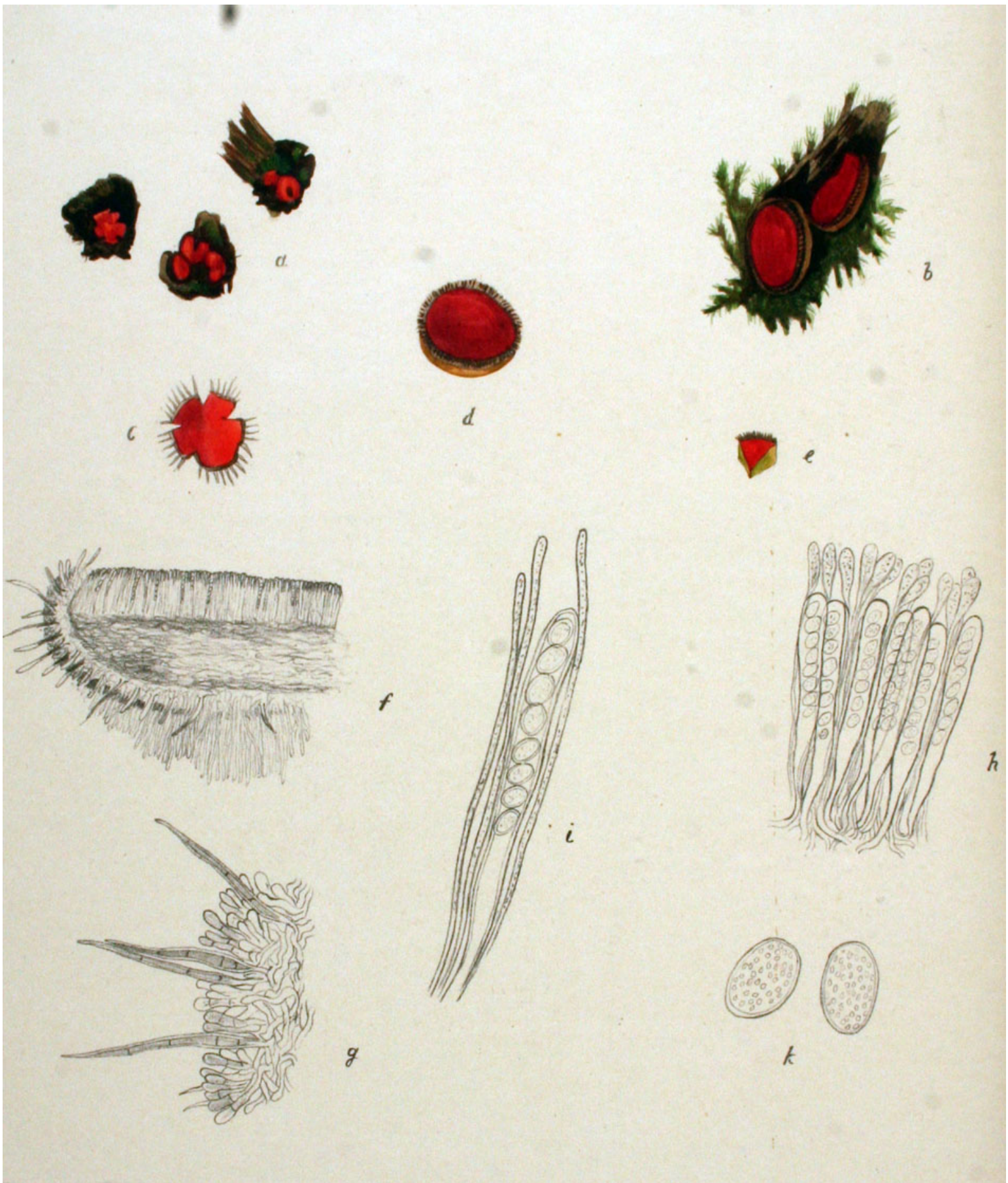
Le stipe est plus ou moins renflé et tomenteux à la base. Le chapeau n'est jamais gibbeux ni teint de rouge. *Fl. Dan.* 1796. *Weinm. Ross.* p. 58; *Pers. Myc. Eur.* 195.

HABITAT: Bois.

PAYS-BAS: Bois et lieux ombragés sablonneux. Prov. de Hollande et de Zélande. Les exemplaires représentés ont été cueillis à Bloemendaal (près de Harlem) en Octobre 1882.

LACHNEA [PEZIZA] HIRTA SCH. 1580.

AGARICUS CERUSSATUS Fries.

Loodwitkleurige Plaatzwam.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV, Sect. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomycetes. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel X, No. 725. Ondergeslacht Clitocybe.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Albus, pileo carnosio convexo-plano obtuso laevi nudo glabrato; stipite spongioso solido tenaci elastico nudo; lamellis adnatis confertissimis tenuibus, dein decurrentibus immutatis.

Wit; hoed vleezig, bol vlak, stomp, glad, vochtig, kaal; steel sponsachtig, stevig, taai, veerkrachtig. naakt; plaatjes aangehecht, zeer dicht bijeen, dun, daarna aflopend, onveranderd.

De steel is naar onder min of meer verdikt en viltig. De hoed is nooit bultig noch roodachtig. *Fl. Dan.* 1797, *Weinm. Ross* p. 58, *Pers. Myc. Eur.* 3, No. 195.

GROEIPLAATS: In bosschen en op beschaduwde plaatsen.

NEDERLAND: Leiden, Zuid-Beveland, Bloemendaal.

De voorgestelde exemplaren zijn door mij gevonden op de Schapenduinen bij Bloemendaal, in Oct. 1882.

LACHNEA (PEZIZA) HIRTA SCHUM.

Pézize hérissée.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. Ord. Ascomycètes.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 1090. Vol. XIV.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Sessile, plus ou moins hémisphérique, hérissé, brun foncé en dehors, à bord un peu infléchi, rouge vermillon en dedans; asques cylindracés; sporidies oblongues ellipsoïdes verruculeuses hyalines; paraphyses filiformes claviculées, à granules d'un jaune clair.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* Grandeur naturelle; *b.* grossi; *c.*, *d.* bord extérieur; *e.* fragment de la coupe; *f.* coupe verticale (très grossie); *g.* bord extérieur avec les poils (très grossi); *h.* asques jeunes avec les paraphyses; *i.* asque développé avec paraphyses; *k.* spores (grandeur moyenne, 18 μ sur 13.5 μ).

HABITAT: A terre sur la mousse humide. Europe sept. et centrale; Sibérie, Ceylon, Amérique sept.

PAYS-BAS: Beaucoup ressemblant au *Lachnea* (*Peziza*) *scutellata* L., qui a été trouvé, il y a 50 ans environ par feu le DR. VAN DER TRAPPEN. M. le DR. REHM (RABENHORST, *Kryptogamenflora*, *Pilze* p. 1060) déclare qu'il a taché de trouver une différence bien prononcée, mais en vain. COOKE (*Fung. Brit.* II. 570), unit le *L. scutellata* à notre espèce.

La seule différence consiste dans l'habitat; *L. hirta* est terrestre, *L. scutellata* se trouve sur le bois pourri.

Les exemplaires représentés ont été trouvés en Mai 1896 sur la terre dans une vallée de l'île Terschelling (Mer du Nord), par M.M. VUYCK, GRESHOFF, GOETHART et HUNGER, membres de la Société Néerl. de Botanique.

Les dessins nous ont été offerts par la bienveillance de M. VUYCK.

SISYMBRIUM IRIO L. 1581 .

LACHNEA (PEZIZA) HIRTA SCHUM.

Behaarde Schotelzwam.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes; O. V. Ascomycetes.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XIV, No. 1090.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Sessilis subhaemispherica, extus fusco-hirta, margine sub-inflexo, intus miniata, ascis cylindricis, sporidiis oblongo-ellipsoideis verruculosus hyalinis, paraphysibus filiformi-claviculatis flavido-granulatis.

Ongesteeld, min of meer half bolvormig, uitwendig bruin, behaard, met min of meer gebogen rand, inwendig menierood; sporeblazen cilindervormig; sporen langwerpig-elliptisch, wrattig, doorschijnend; paraphysen smal-knotsvormig met geelachtige korreltjes.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* natuurlijke grootte; *b.* vergroot; *c.*, *d.* buitenrand; *e.* fragment schoteltje; *f.* doorsnede van het schoteltje; *g.* buitenrand met haren (sterk vergr.); *h.* jonge sporeblazen met paraphysen; *i.* rijpe sporeblaas met paraphysen; *k.* sporen (grootte $18.5 \mu \times 13.5 \mu$ gemiddeld).

GRÖEIPLAATS: Op den grond tusschen vochtig mos. Zweden, Denemarken, Gr.-Brittannië, Duitschland, Frankrijk, Zwitserland, Siberië, Ceylon, Cuba, N.-Amerika.

NEDERLAND: Deze soort heeft veel overeenkomst met de *L. (Peziza) scutellata* L., die in ons land door wijlen VAN DER TRAPPEN te Naaldwijk, 50 jaren geleden, is gevonden. REHM (in RABENHORST *Krypt. Flora, Pilze*, p. 1060) zegt dat hij te vergeefs een onderscheid tusschen beide heeft trachten te vinden. COOKE (*Fung. Brit. II*, 576) brengt *L. scutellata* tot onze soort

Het eenige onderscheid schijnt dat de *L. hirta* groeit op den grond en de *L. scutellata* op rottend hout.

De afgebeelde exemplaren zijn gevonden in Mei 1896, op den grond, in eene duinvallei op het Noord-Oostelijk gedeelte van Terschelling, door de Heeren VUIJCK, GRESHOFF, GOETHART en HUNGER, leden der Ned. Botanische Vereeniging. De afbeeldingen danken wij aan de welwillende zorg van den Heer VUIJCK.

SISYMBRIUM IRIO L.

Sisymbre Irio.

Fleurit: Avril – Juin. ♂ et ♀.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XV, Ord. II. Tetradynamia Siliquosa.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Crucifères.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 419, Vol. VI.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Tige dressée, peu rameuse; feuilles roncées pinnatifides à lobes oblongs ou lancéolés, dentés, le terminal allongé, souvent hasté; calice un peu lâche; siliques courtement pédicellées, grêles et glabres, les plus jeunes s'élevant au-dessus des fleurs. *S. ramulosum* Poiret.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* fleur; *b.* sépale; *c.* pétale; *d.* pistil; *e.* fragment de la silique (coupe).

HABITAT: Décombres, vieux murs, bords des routes. Asie sud-ouest, Afrique sept.; Europe; Iles Canaries et Azores.

PAYS-BAS: Trouvé dans les prov. de Hollande, Zélande, Overijssel, Brabant et Limbourg. Notre planche a été faite d'après les exemplaires que M. H. J. KOK ANKERSMIT et le Rév. J. JORNA S. J. ont bien voulu m'offrir des environs d'Apeldoorn (Gueldre) et d'Oudenbosch (Brabant).

LOTUS TENUIFOLIUS RCHB. 1582

SISYMBRIUM IRIO L.
Langbladige Raket.

Hoogduitsch: Langblättriger Raukensenf.

Engelsch: London Racket.

Bloeit: April – Junij. ♂ en ♀.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl XV. Ord. II. Tetradynamia Siliquosa.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Cruciferae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel VI, No 419.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Foliis runcinato-pinnatipartitis, laciniis dentatis exauriculatis, foliorum inferiorum oblongis, terminali angulata, superiorum lanceolatis, terminali elongato-hastata, calyce subpatenti, siliquis erecto-patulis pedicello gracili 4 – 5-plo longioribus gracilis glabris, junioribus racemum superantibus.

Bladen onregelmatig uitgehoekt; bladslippen getand, zonder oortjes; die van de onderste bladen langwerpig, het bovenste hoekig; die van de bovenste lancetvormig, het bovenste verlengd-spiesvormig; kelk min of meer uitgespreid; hauwen opgericht-uitgespreid, 4—5 maal langer dan het steeltje; de jongere boven den bloemtros uitstekend. *S. ramulosum* *Poir.*

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* bloem; *b.* kelkblad; *c.* bloemblaadje; *d.* stamper; *e.* fragment der hauw (doorsnede).

GROEIPLAATSEN: Op woeste plaatsen en ruigten. Zuidwestelijk Azië, Noord-Afrika, Europa, Canarische en Azorische eilanden.

NEDERLAND: Vrij zeldzaam. Grazige duinstreek bij Loosduinen en bij Maastricht. OUDEMANS. Mij zijn exemplaren aangeboden door den Eerw. Heer J. JORNA S. J. te Oudenbosch in 1894 en den Heer H. J. KOK ANKERSMIT te Apeldoorn in 1895. Naar deze exemplaren is onze afbeelding gemaakt.

LOTUS TENUIFOLIUS Reich.

Lotier à feuilles menues.

Fleurit: Mai—Octobre. 24

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XVII. O. IV. Diadelphia Decandria.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O Papilionacées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 183, Vol. III.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Tiges très grêles allongées, tombantes, glabres ou à poils étalées; feuilles courtement pédicellées, folioles-linéaires-ovales ou linéaires; pédoncules minces, à capitule de 1—5 fleurs; dents du calice courtes subulées, plus ou moins égales; étendard arrondi; ailes oblongues obovales; carène ascendante à angle droit; siliques linéaires cylindriques droites.

Se distingue principalement du *L. corniculatus* L. (*Fl. Bat.* No. 183, *Vol.* III) par sa forme plus grêle et ses feuilles plus linéaires. Selon plusieurs auteurs, les ailes de la corolle sont plus étroites que celles du *L. corniculatus*; selon d'autres l'étroitesse des ailes ne constitue par un caractère; ce que je puis affirmer par les deux figures *d d* de notre planche, qui proviennent d'exemplaires non différents. Voyez aussi la planche de *L. corniculatus* (*Fl. Bat.* III, 183), qui représente des ailes étroites.

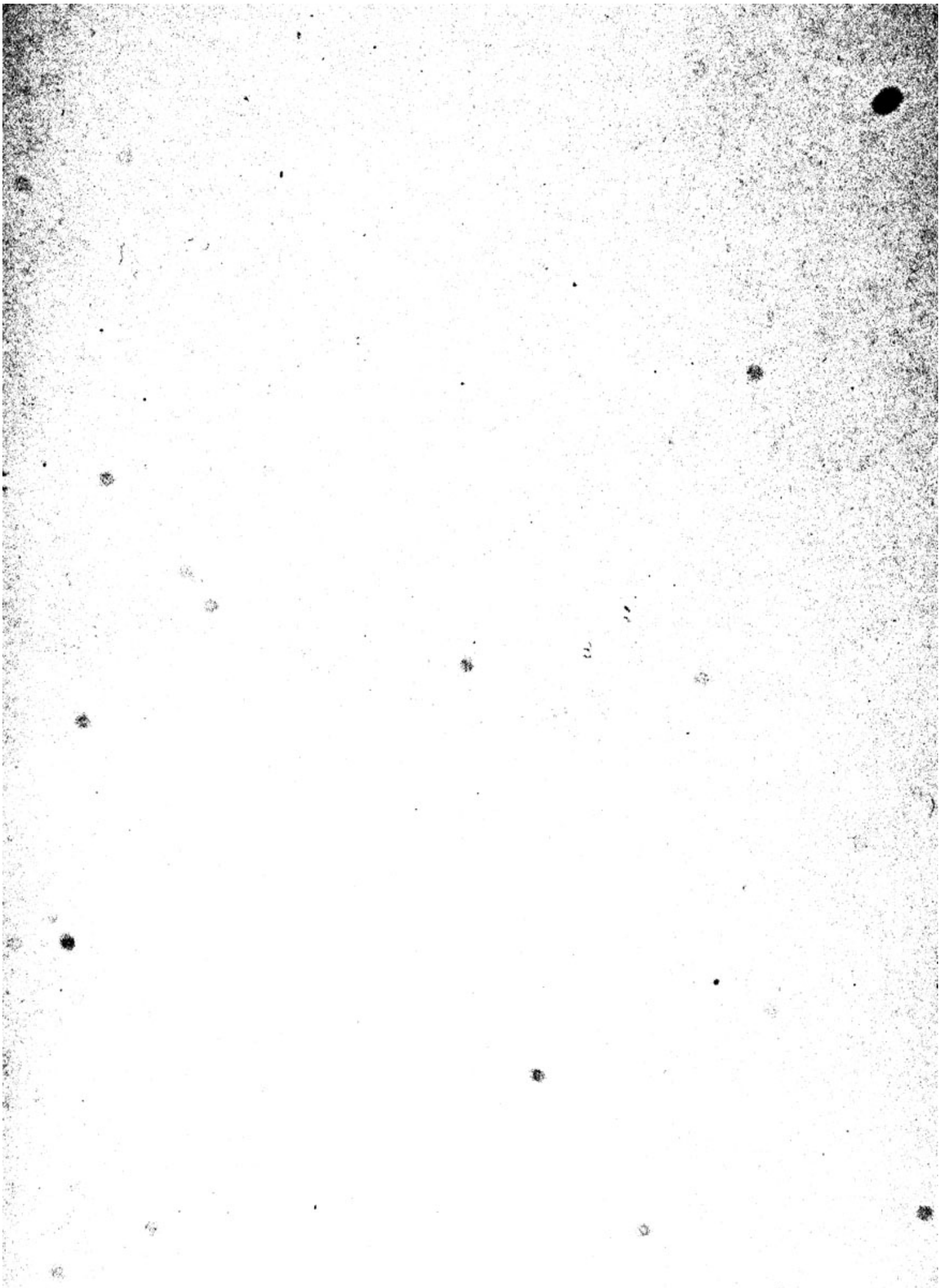
La seule différence valable me semble celle dans le port, différence qui pour notre plante est causée par le terrain salé et humide. *Lotus corniculatus*, *L. var. tenuifolius*, *L. tenuis* Kit., *L. decumbens* Engl. Bot.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* feuilles; *b.* fleur; *c.* calice; *d. d.* ailes; *e.* étendard, *f. g.* carène; *h.* silique; *i.* fruit; *k.* graine.

HABITAT: Prés et lieux humides, salés; régions maritimes. Asie centrale et occid., Caucasic et Trans-Caucasic, Perse sept., Afghanistan, Europe, Afrique sept.

PAYS-BAS: Pâturages près de la mer. Prov. de Zélande, Brabant sept. et Groningue.

L'exemplaire représenté provenant d'un pâturage argileux non calcaire près de Winschoten (prov. de Groningue), nous a été offert par M. W. W. SCHIPPER, membre de la Soc. Néerl. de Bot., à Winschoten.

VERBASCUM NIGRO-PHOENICEUM F.W.SCHULTZ. 1583.

LOTUS TENUIFOLIUS Rehb.

Smalbladige Rolklaver.

Hoogduitsch: Schmallblättrige Horn-Klee.

Engelsch: Narrow leaved Bird's Foot Trefoil.

Bloeit: Mei—October. ♀.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XVII. Ord. IV. Diadelphia Decandria.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Papilionaceae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel III, No. 183.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Glaber vel subhirsutus, caulibus procumbentibus saepius elongatis, foliis breviter petiolatis; foliolis lineari-obovatis linearibusque, pedunculis tenuibus 1—5 floris foliis multoties longioribus, calycis laciniis e basi triangulati subulatis tubo sub-aequilongis sub-aequalibus, vexillo orbiculato alis oblongo-ovatis, carina subrhomboidea rectangule adscendente, leguminibus linearibus teretibus rectis.

Kaal of min of meer behaard; stengels kruipend, dikwijls lang uitgegroeid; bladen kortgesteeld; blaadjes lijnvormig-omgekeerd-eirond en lijnvormig; bloemsteeltjes dun, 1—8 bloemig, veel langer dan de bladen; kelkslippen driehoekig-priemvormig, ongeveer even lang als de buis en onderling gelijk; vlagje schijfrond; vleugels langwerpige-omgekeerd-eirond; kieltje min of meer ruitvormig, rechthoekig, opstijgend; peultjes lijnvormig, rolrond, recht.

Onderscheidt zich van *Lotus corniculatus* L. *Fl. Bat.* III, 183, hoofdzakelijk door zijn tenerder vorm en meer lijnvormige blaadjes. Volgens de oudere auteurs zouden bij haar de vleugels der bloemkroon smaller zijn dan bij *L. corniculatus*; volgens anderen is de smalheid der vleugels geen onderscheidend kenmerk van onze soort. Ik kan dit bevestigen door de beide figuren onder *d* onzer afbeelding, die van overeenkomstige exemplaren zijn. De afbeelding van *L. corniculatus* *Fl. Bat.*, deel III, 183, vertoont even smalle vleugels als de smalste op onze afbeelding.

Vergelijkt men onze plant met *L. corniculatus* dan moet men aannemen, dat de bodem, de groeiplaats op ziltige gronden, hier van invloed is. *L. corniculatus* L. var. *tenuifolius*, *L. tenuis* Kit.; *L. decumbens* Engl. Bot.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* bladen; *b.* bloem; *c.* kelk; *d.* vleugels; *e.* vlagje; *f. g.* kieltje; *h.* hauw; *i.* vrucht; *k.* zaad.

GROEIPLAATS: Op vochtige, ziltige weiden en kustlanden. Midden- en West-Azië, Egypte, Taurië, Transkaukasië, Noord-Perzië, Afghanistan, Europa, Noord-Afrika.

NEDERLAND: Op grasvelden naar den zee-kant. In Zeeland, Noord-Brabant en in Groningen.

Het op onze afbeelding voorgestelde exemplaar is ons in Sept. 1894 aangeboden door den Heer W. W. SCHIPPER te Winschoten, Lid Ned. Bot. Ver., en door hem gevonden bij genoemde stad, op een weiland, welks bodem bestond uit kalk-arme potklei (zeebezinking).

VERBASCUM NIGRO-PHOENICEUM F. W. Schultz.

Molène roussâtre.

Fleurit: Mai—Août ♂

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. V. Ord. I. Pentandria Monogynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. Ord. Verbascées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 162. Vol. III.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Feuilles crénélées pubescentes en dessous, les inférieures oblongues, obtuses, pétiolées, les caulinaires oblongues ovales, un peu aigues, sessiles, les supérieures ovales aigues, plus ou moins cordées ou semi-amplexicaules; grappes paniculées, pédicelles plus longues que le calice; poils des étamines violets.

Les fleurs sont d'un brun-roussâtre en dehors et d'un jaune brunâtre en dedans, tachées de violet près du tube. Selon F. W. SCHULTZ un bâtard entre *V. nigrum* et *V. phoeniceum*. *Verbascum rubiginosum* Waldst. et Kitaib. *Pl. rar. Hung.* III, p. 216, T. 197. *V. ferrugineum* Mill. D. C. *Prodr.* X, p. 241.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* calice; *b.* corolle; *c.* pétale; *d.* étamine; *e.* pistil; *f.* fruit.

HABITAT: Bois secs, pelouses. Hongrie, S. Podolie et Lithuanie, sur les pentes des montagnes. Trouvé par SCHULTZ près de Munich et plus tard près de Brünn en Moravie et à Montreux.

PAYS-BAS: J'ai trouvé cette plante, nouvelle pour notre Flore, en présence de M. RUD. KATZ, en Août 1896 sur les dunes, dites Allodiales près Velsen (prov. Hollande sept.). Le garde champêtre les a découverts il y a quelques années dans un petit bois, et en avait transplanté un exemplaire dans son jardin où il s'est multiplié en grand nombre. Probablement les graines ont été apportées avec de la pâtre pour les canards.

La plante représentée provient de cette localité.

AGARICUS MAPPA. BATSCH. 1584.

VERBASCUM NIGRO-PHOENICEUM F. W. Schultz.

Roodbruine Toortsplant.

Hoogduitsch : Rothbraune Königskerze.

Engelsch : Rubiginous Mullein.

Bloeit : Mei—Augustus. ♂

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. V. Ord. I. Pentandria Monogynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. Ord. Verbasceae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel III, No. 162.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Foliis crenatis subtus pubescentibus, inferioribus oblongis obtusis petiolatis, caulinis oblongo-ovatis acutiusculis sessilibus, superioribus ovatis acutis subcordatis, semi-amplexicaulibus, racemis paniculatis, pedicellis calyce multoties longioribus, filamentis purpureo-lanatis.

Bladen gekarteld, van onder zachtbehaard, de onderste langwerpig-stomp, gesteeld, de hogere eirond-spits min of meer hartvormig en stengomvattend; bloemtrossen pluimvormig; bloemstelen veel langer dan de kelk: haren der meeldraden violet-wollig.

De bloemen zijn van buiten roodbruin, van binnen geelbruin, nabij de buis violet-gevekt.

Deze soort wordt beschouwd als een bastaard tusschen *V. nigrum* L. en *V. phoeniceum*. *Verbascum rubiginosum* Waldst. et Kitaib. *Pl. rar. Hung.* II, p. 216. T. 197. *V. ferrugineum* Mill. *D. C. Prod.* X, p. 241.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* kelk; *b.* bloemkroon; *c.* kroonblaadjes; *d.* meeldraad; *e.* stamper; *f.* vruchtje.

GROEIPLAATS: Op drooge boschgronden en grasvelden. Hongarije op berghellingen. Lithauen, Z. Podolië. Door F. W. SCHULTZ ontdekt op Berg bij München, in weinig exemplaren; later ook gevonden bij Brünn in Moravië en bij Montreux in Zwitserland.

NEDERLAND: Deze voor onze Flora nieuwe plant is door mij in gezelschap van den Heer RUD. KATZ in 1896 aangetroffen in de Allodiale Duinen achter Velsen. De opzichter JACOB DE VRIES heeft haar eenige jaren geleden het eerst gevonden bij een eendenkooi, en haar later overgeplaatst in zijn tuin, waar zij zich sterk heeft vermenigvuldigd. Waarschijnlijk is zij met eendenvoeder overgebracht. De afbeelding is genomen naar exemplaren verzameld in Aug. 1896.

AGARICUS MAPPA Batsch.

Agaric serviette.

Juillet—Octobre.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes, Trib. Agaricinées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 725, vol. X, Sous-tribu Amanita.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau d'abord convexe, puis plan, sans pellicule séparable, sec, ordinairement couvert des fragments écailleux du volve, qui s'est séparé en deux par une rupture circulaire, à bord lisse; stipe d'abord rempli, puis cave, renflé en boule à la base; anneau supère membraneux; lamelles annexées.

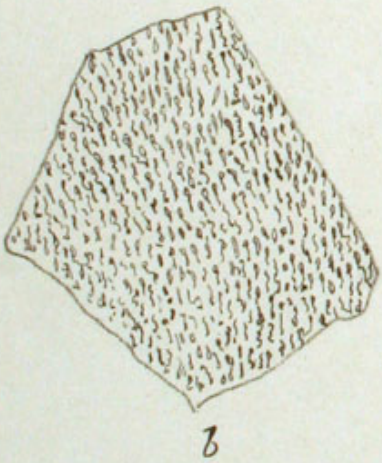
Ressemble à l' *A. phalloïdes* Fr. (*Fl. Bat.* No. 738, vol. X), mais en diffère par son chapeau ordinairement plus large, non viscide en temps de pluie et régulièrement couvert d'écailles, qui simulent une carte géographique. L' *A. phalloïdes* est souvent tout à fait lisse. Le pied de notre espèce présente un volve adné nettement rompu en cercle; tandis que le volve de l' *A. phalloïdes* est fendu en lanières et ouvert.

HABITAT: Bois sablonneux.

PAYS-BAS: Prov. de Hollande, d'Utrecht et de Gueldre. J'ai trouvé l'exemplaire représenté sur notre planche en Octobre 1896 dans les bois de Duin-en-Daal près de Haarlem, propriété de M. J. W. R. ARNOLD.

POLYPORUS BETULINUS FRIES. 1585 .

AGARICUS MAPPA Batsch.

Landkaart Plaatzwam. *)

Hoogduitsch: Mappe-Blätterschwamm.

Engelsch: Napkin-Agaricus.

Bloeit: Julij—October.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl XXIV. O. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares. Mycetes. O. Hymenomycetes Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie deel X, No. 725. Ondergeslacht Amanita.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo e convexo plano, absque pelliculo secedente, sicco, fragmentis volvae circumscissae vulgo squamoso, margine laevi, stipite e farcto cavo globoso-bulboso, annulo supero membranaceo, lamellis adnexis.

Hoed bol, later vlak, zonder afscheidbaar huidje, droog, bekleed met de schubachtige overblijfsels van den rondom cirkelvormig afgebroken sluijer; rand glad; steel eerst gevuld dan hol, bolvormig; ring bovenstandig; plaatjes aangehecht.

Komt veel overeen met *A. phalloïdes* (*Fl. Bat.* Deel X, No. 738), doch verschilt door zijn meestal breederen hoed, die bij nat weer niet kleverig is en het geschubde karakter geregeld vertoont; terwijl *A. phalloïdes* dikwijls geheel kaal is. De voet is knollig en de sluijer met een scherp rand tegen den voet aangroeid.

GROEIPLAATS: In bosschen.

NEDERLAND: Bij Haarlem, Scheveningen, Westland, Rijzenburg, Zeist, Ubbergen, Nijmegen, Putten, Apeldoorn en Hoog-Soeren.

Het afgebeeld exemplaar is door mij gevonden in de bosschen van Duin-en-daal bij Bloemendaal, toebehoorende aan den Heer J. W. R. ARNOLD. Deze soort is zeer giftig.

---

*) De naam „mappa” beteekent een servetje of doekje; waarschijnlijk is zij gegeven wegens de schubben op den hoed, die echter ook wel aan een mappe-monde doet denken.

POLYPORUS BETULINUS Fries.

Polypore des bouleaux.

Automne.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV, Sect. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Polyporées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 720, Vol. X.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau d'abord charnu, puis subéreux, à forme de sabot de cheval obtus, sans zones, glabre, obliquement bosselé au sommet, couvert d'une pellicule tendre séparable; pores apparaissant tardivement, courts, petits, inégaux, se détachant plus tard du chapeau *Fries Syst. I, 358, Grev. Scott. t. 246, Rostk. t. 22, Weinm. p. 320, Boletus Bull. t. 312, Boll. t. 159, Sow. t. 212, Fl. Dan. t. 1254, Bol. suberosus L. Suec. 1253, Wulf. in Jacq. Coll. I, p. 344, B. sutorius Scop.*

EXPLICATION DE LA PLANCHE: a. Vue latérale; b. pores; c. coupe.

HABITAT: Sur des troncs de bouleau.

PAYS-BAS: Trouvé par Mlle J. STARING à Lochem (Gueldre) en 1877 et par Mme V. D. ISAACHSEN—DUDOK VAN HEEL et moi dans un bois près de Naarden (Hollande sept.) en Septembre 1896.

GYPSOPHILA PANICULATA L. 1586.

POLYPORUS BETULINUS Fries.

Berken-Polyporus.

Hoogduitsch: Birken-Löcherpilz.

Engelsch: Birch-Polyporus.

Herfst.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomycetes Trib. Polyporei.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel. X, No. 730.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo e carnosio suberoso unglato obtuso azono glabro, vertice oblique umboniformi, pellicula tenui secedente, poris serotinis curtis minutis inaequalibus demum secedentibus.

Hoed vliezig, daarna kurkachtig, hoefvormig, stomp, zonder concentrische kringen; aan den top schuin gebocheld, met een dun en afscheidbaar huidje bekleed; poriën laat uitkomend, kort, klein, ongelijk, later van den hoed los latend.

Fries. Syst. 1 p. 358, *Grev. Scott.* t. 246, *Rostk.* t. 22, *Weinm.* p. 320, *Boletus Bull.* t. 312, *Bolt.* t. 159, *Sow.* t. 212, *Fl. Dan.* t. 1254, *Bol. suberosus L. Suec.* 1253, *Wulf.* in *Jacq. Coll.* t. p. 344, *B. sutorius Scop.*

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* zijdelingsch; *b.* poriën; *c.* doorsnede.

GROEIPLAATS: Op berkenstammen.

NEDERLAND: DOOR PROF. C. A. J. A. OUDEMANS vermeld als gevonden bij Lochem door Mej. J. STARING in Sept. 1877.

Het hier afgebeelde exemplaar is gevonden den 23sten September 1896, door Mevrouw V. D. ISAACHSEN—DUDOK VAN HEEL en mij in een der bosschen bij Naarden.

GYPSOPHILA PANICULATA L.

Gypsophile paniculée.

Fleurit: Mai—Août 24.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. X. O. 2. Decandria Digynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. O. Silénées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Calice à 5 dents ou divisions, nu à la base. Corolle à 5 pétales; pétales atténués en coin à la base; 10 étamines; 2 styles Capsule uniloculaire, à 4 valves au sommet.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Tiges très ramifiées à la base, paniculées; panicule grande, lâche, glabre; feuilles atténuées-lancéolées à la base, acuminées, uninerviées; les supérieures plus étroites, pédicelles 2—3 fois plus longs que le calice; calice hémisphérique à lobes arrondies obtuses; pétales blancs spathulés-linéaires, aussi longs que le calice; capsules égalant le calice.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* Calice; *b.* corolle; *c.* pétale; *d. e.* ovaire avec les styles; *e.* fruits.

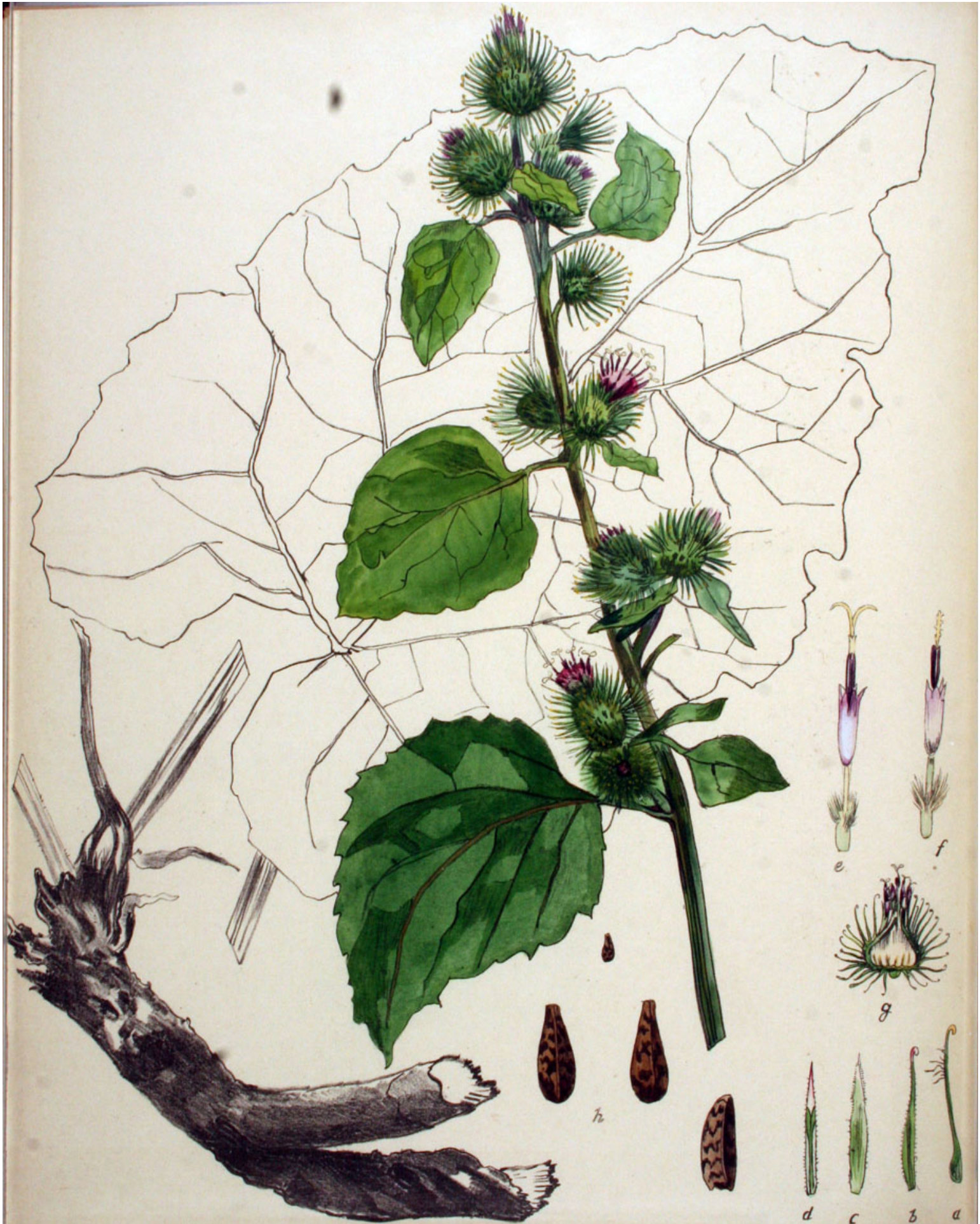
HABITAT: Asie occidentale, Russie méridionale, Allemagne occidentale. Sporadique dans les Pays-Bas.

PAYS-BAS: Décombres. Trouvé premièrement à Deventer en 1886; plus tard à Zutphen. L'exemplaire représenté nous à été offert par M. H. J. KOK ANKERSMIT.

LAPPA MINOR D.C. 1587 .

GYPSOPHILA PANICULATA L.

Pluimachtig Gipskruid.

Hoogduitsch: Rispiges Gypskraut.

Engelsch: Panieled Gypsophila.

Bloeit: Mei—Augustus. 91.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. X. O. 2. Decandria Digynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Sileneae.

GESLACHTSKENMERKEN: Calyx 5-dentatus vel 5-fidus basi nudus. Corolla 5-petala, petala basin versus cuneato-attenuata. Stam. 10. Styli 2. Capsula unilocularis apice 4-valvis.

Kelk 5-tandig of 5-spletig, aan den voet naakt. Bloemkroon 5-bladig. Kroonbladen naar den voet wigvormig versmald. Meeldraden 10; stijlen 2. Zaaddoos eenhokkig, aan den top 4-kleppig.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Caulibus a basi ramosissimis paniculatis, panicula ampla laxa glabra, foliis a basi subattenuato-lanceolatis acuminatis uninerviis; ramealibus angustatis, pedicellis calyci 2—3plo longioribus, calycis haemisphaerici lobis rotundatis obtusis, lamina alba spathulato-lineari calyci aequilongis, capsulis calyci aequilongis.

Stengels van onder op zeer vertakt, pluimvormig; pluim wijd, los, kaal; bladen aan den voet min of meer versmald-lancetvormig, spits toeloopend, eennervig, de bovenste smal; bloemstelen 2—3 maal langer dan de kelk; kelk halfbolvormig met ronde stompe lobben; kroonblad wit, spatel-lijnvormig, even lang als de kelk; zaaddozen even lang als de kelk.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* kelk; *b.* bloemkroon; *c.* kroonblad; *d. e.* vruchtbeginsel met de stijlen; *e.* vruchtjes.

GROEIPLAATS: Taurië, Caucasië, Noord-Perzië, Zuid-Rusland, Altaïsch Siberië, Donaugebied, West-Duitschland. Ontbreekt in Frankrijk, Spanje, Italië; in Groot-Brittannië sporadisch. In tuinen veel gekweekt.

NEDERLAND: Op ruigten in 1886 het eerst gevonden bij Deventer door de Heeren KOBUS en GOETHART, later ook bij Zutphen door den Heer H. J. KOK ANKERSMIT, die ons het exemplaar voor de afbeelding heeft aangeboden.

LAPPA MINOR D. C.

Bardane petite.

Fleurit: Juillet--Sept. 24.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XIX. O. I. Syngenesia Polygamia aequalis.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédones. O Composées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 1016, Vol. XIII.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Tige rameuse-pubescente, souvent rougeâtre; feuilles pétiolées ovales cordées, blanchâtres en dessous, inégalement dentées; capitules presque en grappes, glabres ou entremêlées de poils aranéeux peu abondants; écailles toutes subulées et terminées en pointe crochue, n'égalant pas les fleurs; les intérieures colorées; fruits tachetés, finement rugueux à la base.

Se distingue par ses fleurs petites en grappes et par ses fruits maculés.

La plante atteint de 6 à 9 décim.; son port est ordinairement pyramidal, diminuant sensiblement en largeur de la base jusqu'au sommet; les capitules ont jusqu'à 13 mm. de diamètre.

Arctium Lappa minor Schk.; *A minor Schk.*; *Lappa glabra Lam.*; *L. minor Schk.*

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a. b. c. d.* écailles du capitule, *e. f.* fleurs; *g.* capitule coupe.

HABITAT: Lieux incultes, bords des chemins, décombres. Asie occidentale, Europe, Ile de Madère.

PAYS-BAS: Très commun dans tout le pays.

LAPPA INTERMEDIA RCHB. 1588.

LAPPA MINOR D.C.

Kleine Klis.

Hoogduitsch: Kleine Klette.

Engelsch: Small Burdock.

Bloeit: July—Sept. 24.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XIX. O. I. Syngenesia Polygamia aequalis.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Compositae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XIII, No. 1016.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Foliis petiolatis ovatis cordatis subtus canis repando-dentatis, capitulis subracemosis minutis glabris vel parce arachnoideis, involucris phyllis omnibus subulatis et uncinatis, flores vix aequantibus interne coloratis, achaeniis maculatis basi transverse subrugosis.

Bladen gesteeld, eirond-hartvormig, van onder grijswit; bloemhoofdjes min of meer in trossen, klein, kaal of een weinig spinrag-achtig bekleed; schubjes van het omwindsel alle priemvormig en in haakjes uitlopend, ter nauwernood de bloemen bereikend, van binnen gekleurd; nootjes gevlekt, aan den voet overdwars gerimpeld. De stengel wordt van 60 tot 90 cM. hoog; de bloemhoofdjes zijn 13 mM. in doorsnede.

Arctium Lappa minor Schk., A. minor Schk., Lappa glabra Lam., L. minor Schk.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a. b. c. d.* Schubjes van het omwindsel; *e. f.* bloempjes; *g.* bloemhoofdje in doorsnede.

GROEIPLAATS: Taurië en Caucasië, Europa, Madeira.

NEDERLAND: Op ruigten, aan randen van wegen; zeer algemeen over het geheele land.

LAPPA INTERMEDIA Rehb. fil.

Bardane intermédiaire.

Fleurit: Juillet—Août 2.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XIX, O. I. Syngenesia, Polygamia aequalis.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. Ord. Composées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 1016, Vol. XIII.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Plante élancée et robuste, d'un vert foncé ou souvent pourpré; feuilles inférieures grandes, cordées, légèrement dentées; fleurs en grappes souvent inclinées; capitules grands, faiblement aranéux, les plus jeunes globuleux, les défleuris ovales; écailles de l'involucre subulées et à pointe crochue; égalant ou dépassant les fleurs, rouges à la base, les intérieures droites lancéolées; fruits d'un brun égal, deux fois plus grands que ceux du *L. minor*.

Cette espèce se distingue du *L. minor* par sa tige haute et rameuse et ses capitules plus grands, et du *L. major* par son inflorescence en grappe et non en corymbe. *Lappa Arctium intermedium* Lange; *Arctium nemorosum* Lej. *Lappa macrosperma* Wallr.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: A droite une tige fleurie, à gauche une esquisse de la plante entière.

HABITAT: Mentionnée en Danemark, Allemagne sept., dans les Pays-Bas et en Belgique. Probablement aussi ailleurs, mais souvent confondue avec le *L. minor*.

PAYS-BAS: Près d'Amsterdam et de Leide.

L'exemplaire de notre planche a été trouvée en 1892 dans la province de Zélande, île de Walcheren, par Mlle A. OGTEROP.

CORTINARIUS ALBO-VIOLACEUS FRIES . 1589 .

LAPPA INTERMEDIA Rehb. fil.

Middelste Klis.

Hoogduitsch: Hainklette.

Engelsch: Intermediate Burdock.

Bloeit: Julij—Augustus. 2.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XIX. Syngenesia. O. I. Polygamia aequalis.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Compositae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XIII, No. 1016.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Elata et robusta, saturate viridis vel saepe purpurascens, foliis inferioribus magnis cordatis leviter remoteque dentatis, inflorescentia racemosa saepe arcuato-nutante, capitulis magnis leviter arachnoïdeis, junioribus globosis, defloratis ovatis, involucri phyllis subulatis et uncinatis fermis aequalibus basi rubris, interioribus erectis lanceolatis, achaenio brunneo concolore quam in *L. minor* duplo majore.

Hoog en forsich opgroeiend, donkergroen of dikwijls paarsachtig. Onderste bladen groot, hartvormig, flauw en verwijderd getand; bloeiwijz trosvormig, dikwijls boogvormig knikkend; bloemhoofdjes groot, flauw spinneweb-achtig bekleed, de jongere bolvormig, de uitgebloeide eirond; schubjes van het omwindsel priem- en haakvormig, even hoog of hooger dan de bloempjes, aan den voet rood; de binnenste opgerigt, lancetvormig; nootje bruin, gelijkkleurig, tweemaal grooter dan bij *L. minor*.

Deze soort onderscheidt zich van *L. minor* door haar hooger vertakten stengel en grooter bloemhoofdjes; van *L. major* door haar trosvormige en niet tuilvormige bloeiwijz. *Lappa Arctium intermedium* Lange. *Arctium nemorosum* Lej. *Lappa macrosperma* Wallr.

VERKLARING DER AFBEELDING: Regts een bloeiende tak; links een schetsteekening der geheele plant.

GROEIPLAATS: Langs wegen, in ruigten en op woeste plaatsen. Vermeld voor Denemarken, den Harz, Thuringen, Hannover, Waldeck, Westfalen, Nederland, België. Komt zeker meer algemeen voor; dikwijls niet genoeg van *L. minor* onderscheiden.

NEDERLAND: Bij Amsterdam en Piet-Gijzenbrug. OUDEMANS. De afgebeelde exemplaren zijn gevonden door Mej. A. OGTEROP, lid der Ned. Botan. Vereen., te St. Joosland bij Middelburg in 1892.

CORTINARIUS ALBO VIOLACEUS Fries.

Cortinaire blanc-violacé.

Automne.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamie. Champignons.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Agaricinées. Sous-genre Cortinarius Inoloma.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le N°. 1315, Vol XVII.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau charnu, largement bosselé au centre, blanc violacé soyeux; pied renflé en massue à la base présentant une base partiellement chaussée, terminée par les restes d'un anneau filandreux. Lamelles un peu espacées, adnexes, serrulées, d'abord d'un violacé cendré, puis cannelle.

Le chapeau mesure de 5—10 centim. en largeur; la chair est succulente, blanchâtre, lavée de violacé. *Cooke Ill.* 747, *Saccardo Syll.* V. 925, *Prodr.* 352, *Arch. Soc. de Bot. Néerl.* XIV. 260.

HABITAT: Bois feuillés.

PAYS-BAS: Leide, Apeldoorn et probablement ailleurs.

Les exemplaires de la planche ont été cueillis en Sept. 1896 au bois de Bikbergen près Naarden par Mme ISAACHSEN—DUDOK VAN HEEL et moi.

CLAVARIA CRISTATA PERS. 1590.

CORTINARIUS ALBO-VIOLACEUS Fries.

Wit-violette Cortinarius.

Herfst.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomycetes. Trib. Agaricineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XVII, No. 1315. Ondergeslacht: Cortinarius Inoloma.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo carnosio fibrillis innatis sericeo demum late gibbo, stipiteque clavato medio subcingulato violaceo-albicantibus, lamellis adnexis subdistantibus serrulatis, primo cinereo-violaceis demum cinnamomeis.

Hoed vleezig, zijdeachtig, met een breeden bult; steel knotsvormig, in het midden met een dunnen ring of gordel, violet-witachtig even als de hoed; plaatjes aangehecht, eenigszins wijd gezaagd, eerst aschkleurig violet, daarna kaneelbruin.

De hoed is omstreeks 1 dM. breed of minder; het vleesch sappig, blaauw-wit. *Cooke* Ill. 747. *Saccardo*, *Syll.* V, 925, *Prodr.* 312; *Arch. Kruidk. Ver.* XIV, 62; *Weinm.* 153 en 155.

GROEIPLAATS: In loofbosschen.

NEDERLAND: Leiden, Apeldoorn. De afgebeelde exemplaren zijn gevonden in het Bikberger bosch bij Naarden, door Mevr. W. ISAACHSEN—DUDOK VAN HEEL en mij, in Sept. 1896.

CLAVARIA CRISTATA Pers.

Clavarie à crête.

Automne.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia. Champignons.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes; trib. Clavariées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. 814, Vol. XI.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Flasque, presque cespiteuse, lisse, farcie, blanche, rameuse; ramilles dilatées en haut en forme de crêtes, divisées en quelques dents aigues. *Pers. Syn.* p. 591.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a* Branche grossie.

HABITAT: Bois. Très variable, souvent en petits gazons.

PAYS-BAS: Assez abondante en diverses provinces. Les exemplaires représentés ont été trouvés dans le Bois de Harlem, en Octobre 1896.

AJUGA REPTANS L FL ROSEO. 1591.

CLAVARIA CRISTATA Pers.

Kamvormige Knots-zwam.

Herfst.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Hymenomyces. Trib. Clavariaceae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XI, No. 814.

SOORTELIJKE KENMERKEN: *Tenax laevis farcta alba, ramis superne dilatatis acute incisis cristatis.*

Taai, glad, gevuld, wit; takjes aan den top verbreed, scherp ingesneden, kamvormig. *Pers. Syn.* p. 591.

VERKLARING DER PLAAT: *a* vergroot takje.

GROEIPLAATS: Bosschen; zeer veranderlijk, soms kleine zoden vormend.

NEDERLAND: In vele streken verspreid. De exemplaren der afbeelding zijn gevonden in den Haarlemmerhout, in October 1896.

AJUGA REPTANS L. FL. ROSEO.

Bugle rampante à fleurs roses.

Fleurit: Avril--Mai 24.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XIV. O. I. Didynamia Gymnospermia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. Ord. Labiées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: }
CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: } Voyez Vol. I, N°. 16.

La variation à fleurs roses se montre çà et là parmi le type à fleurs bleu foncé. Moins rare que la variation à fleurs blanches. Je l'ai trouvée souvent sur les dunes et dans les bois près de Harlem.

PAYS-BAS: L'exemplaire représenté m'a été offert par M. H. J. KOK ANKERSMIT d'Apeldoorn en Mai 1889.

AJUGA REPTANS L. FL. ROSEO.
Rosekleurig Zenegroen.

Hoogduitsch: Kriechender Grünsel mit rosa Blumen.

Engelsch: Rosy Bugle.

Bloeit: April—Mei. 2.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XIV, O. I. Didynamia Gymnospermia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. Ord. Labiatae.

GESLACHTSKENMERKEN: }
SOORTELIJKE KENMERKEN: } Zie deel I, N°. 16.

Deze rozeroode speling komt hier en daar onder de gewone blauwe Ajuga voor, en is minder zeldzaam dan de witte. Ik vond haar veel op de duinen en in het bosch van Berkenrode bij Haarlem.

NEDERLAND: Het exemplaar der afbeelding, gevonden onder Apeldoorn, werd ons aangeboden door den Heer H. J. KOK ANKERSMIT, in Mei 1889.

KOELERIA PHLEOIDES PERSOON . 1592 .

KOELERIA PHLEOÏDES Pers.

Koeléria Fléole.

Fleurit: Mai—Juin ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. III. Ord. II. Triandria Digynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Monocotylédonées. Ord. Graminées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le N°. 1022. Vol. XIII.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Tiges souvent en touffes, ascendentes ou dressées, feuilles molles linéaires planes poilues; ligule raccourcie tronquée; panicule en forme d'épi, cylindrique, dense, souvent lobulée; épillets à 3—5 fleurs; glume inférieure un peu plus courte, plus étroite, lancéolée, la supérieure oblongue acuminée, plus courte que les fleurs, glabre ou un peu pubescente, hispide à la carène; glumelle velue ou plus ou moins glabre, à cinq nervures, souvent tuberculeuse, munie d'une arête naissant prèsqu'au sommet dans une échancrure. *Pers. Syn. I*, p. 97, *Desf. All. t 23, Festuca cristata L.*

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* glume inférieure; *b.* glume supérieure; *c.* glumelle inf.; *d.* id. sup. (fleur du sommet de l'épillet); *e.* fleur seconde; *f.* fleur troisième imparfaite; *g.* glume infér.; *h.* glume supérieure; *i.* glumelle inférieure; *j.* id. supérieure; *k.* glumelle supérieure, coupe.

HABITAT: Lieux secs, bords des chemins. Syrie, Arabie, Egypte, Caucasic, Perse, Afghanistan, Beloutchistan; Europe mér., France centrale, Istrie, Hongrie, Espagne, Italie, Afrique septent.

PAYS-BAS: Les exemplaires représentés ont été trouvés dans une pelouse près d'Apeldoorn (Gueldre), par M. H. J. KOK ANKERSMIT, qui les a offerts pour la Flore. Probablement cette espèce a été importée avec du fumier.

KOELERIA PHLEOÏDES Pers.

Hoogduitsch: Phleum-artige Koeleria.

Engelsch: Phleum-like Koeleria.

Bloeit: Mei—Junij. ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. III. Ord. II. Triandria Digynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Monocotyledoneae. Ord. Gramineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie deel XIII, No. 1022.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Culmis saepius plurimus ascendentibus vel erectis, foliis mollis linearibus planis pilosis; ligula abbreviata truncata, panicula spiciformi cylindrica densa saepe lobulata, spiculis 3—5 floris, gluma inferiore subbreuiore angustiore lanceolata, superiore oblonga acuminata, flosculis breuiore, utraque glabra vel puberula, carina aspera, glumella villosa vel glabriuscula quinquenervi, saepius tuberculosa breviter bidentata e sinu aristam ea saepius breuiorem interdum brevissimum in flosculis superioribus subnullam abeunte.

Halmen meestal talrijk, opstijgend of opgericht; bladen lijnvormig, vlak, zacht, met kleine haartjes; — bindseltje kort afgeknot; bloempluim aarvormig, cilindervormig, digt, dikwijls verdeeld; bloemaartje 3—5 bloemig; onderst kelkkafje korter, smaller, lancetvormig; het bovenste langwerpig, spits toeloopend, korter dan de bloempjes, beiderzijds kaal of zachtharig; kiel spits; kroonkafje harig of glad, vijfnervig, dikwijls met twee korte tandjes en in een korte naald uitloopend. *Pers. Syn.* I p. 97, *Desf. All.* t. 23; *Nees Ic. Germ. Rchb. Germ.* f 337. *K. brachystachya D.C.*, *Wilhelmna Caucasica C. Koch*, *K. Trapezuntium C. Koch*, *K. Figarei Notar*, *Festuca cristata L.*

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* onderst kelkkafje, *b.* bovenst id., *c.* onderst kroonkafje; *d.* bovenst id., (onderste bloem); *e.* tweede bloem; *f.* derde onvolkomen bloem; *g.* onderste kelkkafje; *h.* bovenst id.; *i.* onderst kroonkafje; *j.* bovenst id.; *k.* bovenst kroonk., dwarse doorsnede.

GROEIPLAATS: In zandige bouwlanden en langs wegen in Syrië, Arabië, Egypte, Caucasië, Perzië, Afghanistan, Beloetchistan, Zuid-Europa, Midden-Frankrijk, Istrië, Hongarije, Spanje, Italië, Noord-Afrika.

NEDERLAND: De afgebeelde exemplaren, gevonden op grasland bij Apeldoorn in Mei 1897, zijn ons aangeboden door den Heer H. J. KOK ANKERSMIT aldaar. Waarschijnlijk zijn de zaden met mest aangevoerd.

GASTRIDIDIUM LENDIGERUM . GAUD . VAR . MUTICUM . 1593 .

GASTRIDIDIUM LENDIGERUM GAUD. V. MUTICUM.

Gastridium ventru.

Fleurit: Juin—Août ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. III. Ord. II. Triandria Digynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Monocotylédones. Ord. Graminées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Glume à spathelles lancéolées acuminées, comprimées, cartilagineuses et ventruées à la base; glumelle très-courte sans poils à la base, renfermée dans le renflement de la glume; spathellules membraneuses, l'inférieure dentée et munie au-dessous du sommet d'une arête souvent avortée; stigmates plumeux. Fleurs en panicule spiciforme.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Tiges dressées ou ascendantes, glabres, souvent rameuses et géniculées à la base; feuilles linéaires planes; ligule lancéolée; panicule spiciforme atténuée au sommet et à la base, plus au moins étalée pendant la floraison; plus tard contractée; glumes ventruées à la base, falciformes, aiguës, luisantes, bordées d'aspérités, l'inférieure plus courte; glumelle hérissée, tronquée-dentée au sommet, le plus souvent sans arête.

Le genre *Gastridium* se distingue du g. *Agrostis* principalement par les glumes ventruées à la base. *Milium lendigerum* L. *Gastridium scabrum* Presl. *G. muticum* Gunth.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* épillet; *b.* fleur unique non ouverte; *c.* fleur sans les glumes; *d. f.* glumelle inférieure; *e. g.* glumelle supérieure; *h.* fragment de l'épillet, grossi.

HABITAT: Coteaux et prairies; bords des chemins; aussi dans les moissons. Asie-mineure, Caucasic, Europe centrale et méridionale, Afrique sept., Iles Canaries et Azores; Californie, Chine. En Europe en Grèce, Sicile, Italie et Espagne jusqu'en Angleterre, en France, en Belgique et en Allemagne. Manque dans la Russie d'Europe.

PAYS-BAS: Trouvé en Mai 1897 sur une pelouse près d'Apeldoorn, par M. H. J. KOK ANKERSMIT, qui l'a offert pour la Flore. Probablement importée avec du fumier.

GASTRIDIDIUM LENDIGERUM GAUD. V. MUTICUM.

Buikgras.

Bloeit: Junij—Aug. ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. III. O. II. Triandria Digynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Monocotyledoneae. Ord. Gramineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Glumae binae membranaceae carinatae acutae saepius basi ventricosae, glumella et palea membranaceae minimae, illa latior apice truncato-denticulata, sub apice vel ad basin arista geniculata aucta vel mutica, stigmata plumosa ad basin spiculae emergentia.

Kelkkafjes vliezig, gekield, spits, dikwijls aan den voet buikachtig gezwollen; kroonkafjes vliezig, klein, het eene breeder, aan den top afgeknot-getand, met of zonder naald; stempels pluimvormig, uit den voet van het bloempakje buitenwaarts komend.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Saepius multicaule, culmis erectis vel ascendentibus saepe basi geniculatis, foliis linearibus planis, ligula lanceolata, panícula spiciformi utrinque attenuata, per anthesin subpatente demum contracta, glumis basi ventricosis falciformibus acutis, carina scabris ceterum nitidis, inferiore brevior, glumella hirsuta apice truncato-dentata saepissime non aristata.

Meestal met veel stengels; stengels opgericht of opstijgend, dikwijls aan den voet geknikt; bladen lijnvormig, vlak; bindseltje lancetvormig; bloempluim aarvormig, van boven en onder smaller, tijdens den bloei saamgetrokken. Kelkkafjes aan den voet buikachtig gezwollen, zeisvormig, spits toeloopend, op de kiel ruw, verder glanzend, het onderste korter; kroonkafje behaard, aan den top afgeknot-getand, meestal ongenaald.

Het geslacht *Gastridium* onderscheidt zich van *Agrostis* voornamelijk door de aan den voet buikig gezwollen kelkkafjes. *G. scabrum* Presl. *G. muticum* Gunth.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* bloempakje; *b.* bloempje, eenbloemig, niet geopend; *c.* bloem, ontdaan van de kelkkafjes; *d. f.* onderst kroonkafje; *e. g.* bovenst kroonkafje; *h.* gedeelte der bloemaar vergroot.

GROEIPLAATS: Op heuvels en weiden; langs wegen; ook op bouwland. Klein-Azië, Caucasië, Midden- en Zuid-Europa, Noord-Afrika, Canarische en Azorische eilanden, Californië, China. In Europa, van Griekenland, Sicilië, Italië en Spanje tot Engeland en Noord-Westelijk Frankrijk en België; Duitschland. Ontbreekt in Europeesch Rusland.

NEDERLAND: Gevonden in Mei 1897 op grasland bij Apeldoorn door den Heer H. J. Kok ANKERSMIT, die de planten voor onze Flora heeft aangeboden. Zij zijn waarschijnlijk met mest aangevoerd.

TREMELLA MESENERICA RETR. 1594.

PEZIZA SEPULCRALIS REBENT. 1594.

TREMELLA MESENERICA Retz.

Trémelle mésentériororme.

Oct.—Janvier.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV, Sect. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trémellineae.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le No. XIX, Vol. 1515.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Simple, ascendente, polymorphe, un peu flasque, plissée-ondulée, souvent cérébriforme, d'un orange vif; spores brièvement ellipsoïdes. *Retz in Vet. Ak. Handl.* 1769, p. 249; *Jacq. Misc.* l. t. 15; *Engl. Bot.* t. 709; *Huss.* I t. 27; *Fr. Syst. Myc.* 2, p. 214; *Hymen. eur.* 619; *Brefeld Untersuch.* t. 7, f. 13—18; *Elvella Schaeff.* t. 168; *Tremella chrysocoma Bull.* t. 174; *Tr. auriformis Hoffm. Veg. Crypt.* I, p. 51, t. 6, f. 4; *Dan.* t. 885, *Saccardo Syll.* VI, 783.

HABITAT: Sur les branches mortes d'arbres feuillés. Europe, Amérique sept., Australie.

PAYS-BAS: Près d'Amsterdam et de Harlem; Leide, Utrecht, Zélande et sans doute ailleurs. Les exemplaires représentés ont été recueillis dans le bois dit Neethof, non loin de Harlem, en Oct. 1894.

TREMELLA MESENERICA Retz.

Darm-Trilzwam.

Hoogduitsch: Gekröse-Gallertpilz.

Engelsch: Orange Tremella.

Bloeit: Oct.— Januarij.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. Ord. Hymenomycetes. Tremellineae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XIX, N°. 1515.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Simplex adscendens subtenax, versiformis, plicato-undulata gyrosa aurantia, sporis breviter ellipsoidis.

Enkelvoudig, opstijgend, veelvormig, geplooid, gegolfd, rondgedraaid, oranje; sporen kort, ellipsvormig. *Retz in Vet. Ak. Handl.* 1769, p. 249, *Jacq. Misc.* 1. t. 25. *Engl. Bot.* t. 709. *Huss. I.* t. 27; *Fr. Syst. Myc.* 2, p. 214, *Hymen. Eur.* 691; *Brefeld, Untersuch.* t. 7, f. 13—18, *Elvella Schaeff.* t. 168. *Tremella chrysocoma Bull.* t. 174; *T. auriformis Hoffm. Veg. crypt. I.* p. 51, t. 6, f. 4. *Dan.* t. 885 *Saccardo Syll. VI.* 783.

GROEIPLAATS: Op doode takken van loofboomen, veelvuldig. Europa, Noord-Amerika, Australië.

NEDERLAND: Op doode takken en twijgen van loofboomen. De afgebeelde exemplaren zijn verzameld in het Neethof bij Santpoort, in Oct 1894.

PEZIZA SEPULCRALIS Rebent.

Pézize sépulcrale.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Ascomycètes. Pézizées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le N°. 1090, Vol. XIV.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Sessile, radicante, brune, verruculeuse en dehors, d'abord globuleuse campanulacée, puis étendue lacérée; asques cylindracées; spores globuleuses, lisses, à 7—8 μ . diam.; paraphyses nombreuses filiformes brunes.

Pers. syn. 641; *Cooke Mycol.* 297; *Barlaea arenaria Osbek* in *Vet. Ak. Handl.* 1762, p. 280; *Peziza arenaria b. expallens alutacea-fusca Fries*, *P. sepulcralis Rebent. Neom.* 384, f. 13; *Pers. Myc. europ.* p. 224.

HABITAT: Décombres dans les cimetières. En Jutlande, Allemagne septent., France.

PAYS-BAS: Les exemplaires représentés trouvés près de la Haye, nous ont été présentés par Mlle. C. E. DESTRÉE, en Novembre 1894.

PEZIZA SEPULCRALIS Rebent. *Graf-Schotelzwam.*

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Ascomycetes. O. Pezizeae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XIV, No. 1090.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Sessilis radicata fusca, extus verruculosa, primo globoso-campanulata dein dilatata lacerata, ascis cylindratis, sporidiis globosis levibus 7—8 μ diam., paraphysibus numerosis filiformibus brunneis.

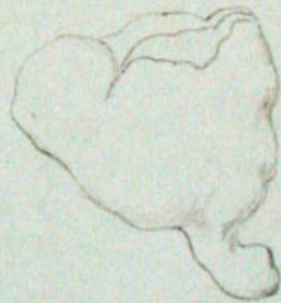
Ongesteeld, wortelend, bruin, van buiten met kleine wratjes, eerst bol-klokvormig, daarna uitgespreid en gescheurd; sporeblazen cilindervormig, bolvormig glad, 7—8 μ in doorsnede; paraphysen talrijk, draadvormig, bruin.

Pers. Syn. 641; *Cooke Mycol.* 297. *Barlaea arenaria* Osbek in *Vet. Ak. Handl.* 1762, p. 288. *Peziza arenaria* b. *expallens alutacea-fusca* Fries, *P. sepulcralis* Rebent. *Neom.* 384 f. 13 *Pers. Myc. europ.*, p. 224.

GROEIPLAATS: Op puinhoopen en grafheuvels in Jutland, Duitschland, Frankrijk.

De afgebeelde exemplaren bij den Haag gevonden, zijn ons aangeboden in November 1894, door Mej. C. E. DESTRÉE.

PEZIZA TECTORIA COOKE . 1595 .

PEZIZA TECTORIA Cooke.

Pézize des murailles.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Ascomycètes, Pézizées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le N°. 1090, Vol. XIV.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Sessile ou substipitée; cupule d'abord globuleuse puis étendue, aplatie, blanchâtre, furfuracée, puis nue; hyménium plan, plus ou moins ombiliqué, d'un orange pâle à bord lisse; asques cylindracées à couvercles; spores elliptiques, paraphyses filiformes. *Cooke Mycol.* 263; *Saccardo Syll.* 8, 89. Cette espèce très-rare a été confondue avec le *P. repanda* Wahl., espèce terrestre ou croissant sur les branches d'arbres. Voyez *Greville, Scott. Flora I*, 59.

HABITAT: Murailles plâtrées en Angleterre. Trouvée par moi dans un corridor du Pavillon près de Harlem en 1890.

PEZIZA TECTORIA Cooke.

Muur-Schotelzwam.

Hoogduitsch: Mauer-Becherpilz.

Engelsch: Wall-Peziza.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia. Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. O. Ascomycetes. Pezizeae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XIV, N°. 1090.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Sessilis vel substipitata, cupula globosa demum expansa applanata, albida, furfuracea dein nuda, hymenio plano subumbilicato, pallide ochraceo, margine levi, ascis cylindraceis, sporidiis ellipticis, paraphysis filiformibus.

Ongesteeld of zwak gesteeld; bolvormig, later uitgespreid en vlak, witachtig, zemelachtig, daarna naakt; kiemvlies vlak, min of meer genaveld, bleek oranje, met gladden rand; sporeblazen cilindervormig met dekseltjes; sporen elliptisch, paraphysen draadvormig. *Cooke Mycogr.* 263. *Saccardo, Syll.* 8, 89. Deze zeldzame soort is ten onrechte gehouden voor *Peziza repanda* Wahl., die op den grond en op boomtakken groeit. Zie *Greville, Scott. Fl.*, I, 59.

GROEIPLAATS: Op gepleisterde muren in Engeland Door mij gevonden in 1890, op een gepleisterden muur in het Paviljoen te Haarlem.

SINAPIS CHEIRANTHUS KOCH. 1596.

SINAPIS CHEIRANTHUS Koch.

Chou giroflée.

Fleurit: Mai—Septembre. 24.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XV. O. II. Tetradynamia Siliquosa.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées Ord. Crucifères.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le N°. 147, Vol. II.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Siliques cylindriques, plus ou moins toruleuses, à valves marquées de trois nervures proéminentes; calice dressé fermé; feuilles toutes profondément pinnatifides ou pennées, à lobes ovales oblongs; inégalement dentés; ceux des feuilles supérieures linéaires entiers. — *Sinapis recurvata* All., *Brassica Cheiranthus* Vill., *B. montana* D. C., *B. cheiranthiflora* D. C.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* Etamine; *b.* pétale; *c.* silique mûre; *d.* id. intérieure, *e.* id. grossie; *f.* graine grossie.

HABITAT: Champs et lieux incultes des terrains sablonneux graveleux ou granitiques; aussi dans les moissons. Toute l'Europe excepté la Russie.

PAYS-BAS: Découvert à Nymègue par M. H. J. KOK ANKERSMIT en Juillet 1897 et présenté par lui.

SINAPIS CHEIRANTHUS Koch.

Muurbloemachtige Mosterd.

Hoogduitsch: Lackblütiger Senf.

Engelsch: Wall flower Mustard.

Bloeit: Junij—Aug. 2.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XV. O. II. Tetradynamia Siliquosa.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Cruciferae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel II, N°. 147.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Siliquis cylindricis subtorulosis, valvulis trinerviis, nervis prominulis, calyce erecto clauso, foliis omnibus profunde pinnatifidis pinnatisve, pinnis oblongis inaequaliter dentatis, foliorum superiorum linearibus integerrimis.

Hauwen rolrond, min of meer uitpuilend; kleppen drienergig; nerven uitspringend; kelk opgerigt, gesloten; bladen alle diep vinspletig of gevind; bladvinnen langwerpig, ongelijk getand; die van de bovenste bladen lijnvormig, gaaf. — *Sinapis recurvata* All., *Brassica Cheiranthus* Vill., *B. montana* D.C., *B. cheiranthiflora* D.C.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* Meeldraad; *b.* achterzijde van het bloemblad; *c.* rijpe hauw; *d.* tusschenschot met zaad; *e, f.* id. (vergroot).

GROEIPLAATS: Tusschen het graan; op zandige en steenachtige velden, op akkers en aan berghellingen. Geheel Europa, behalve Rusland.

NEDERLAND: Voor het eerst gevonden door den Heer H. J. Kok ANKERSMIT, bij Nijmegen, in Julij 1897, en door hem aangeboden voor onze Flora.

MATRICARIA DISCOIDEA D.C. 1597.

MATRICARIA DISCOIDEA D. C.

Matricaire discoïde.

Fleurit: Juin—Août. ☉.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XIX. O. II. Syngenesia Polygamia Superflua.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Dicotylédonées. Ord. Composées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le N°. 290. Vol. IV.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Glabre, rigide, à ramifications raccourcies au sommet; feuilles pinnatifides et bipinnatifides, à lobes linéaires aigues; capitules discoïdes, réceptacles farcis; côtes de de l'akène discolores; les externes rousses résineuses, les intérieures (ou la plus intérieure seulement) brunes. — *Santolina suaveolens* Pursh. *Lepidotheca suaveolens* Nutt. *Tanacetum suaveolens* Hook., *Cotula matricarioides* Bongard, *Artemisia matricarioides* Less., *Tanacetum pauciflorum* D. C., *Pyrethrum defloratum* Engelm., *Matricaria tanacetoides* Fisch. et Mey., *Chamomilla discoidea* Gay.

EXPLICATION DE LA PLANCHE: a. Réceptacle; b. fleur; c. id. plus déflourie; d. capitule.

HABITAT: Sibérie orientale; Kamschatka, Unalashka, Amérique sept., partie occidentale, de la Californie vers l'orient; St. Louis (Missouri). Allemagne cà et là, rare et sporadique. Manque à l'Angleterre, à la France et à l'Italie. Du temps de De Candolle (*Prodr.*) (1837) la plante n'était pas encore connue en Europe. *Prodr.* VI, 50; *Torrey & Gray, Flore N. Amér.*, II. 413.

PAYS-BAS: Trouvée la première fois à Apeldoorn en Gueldre, en Juillet 1897, par M. H. J. KOK ANKERSMIT, et présentée par lui pour la Flore.

La plante est aromatique et odorante.

MATRICARIA DISCOIDEA D. C.

Straalloos Moederkruid.

Hoogduitsch: Strahllose Kamille.

Engelsch: Discoïd Matricaria.

Bloeit: Junij—Aug. ☉.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XIX O. II. Syngenesia Polygamia Superflua.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Dicotyledoneae. O. Compositae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel IV, N°. 290.

SOORTELIJKE KENMERKEN: *Glabra rigida, superne abbreviato-ramosula, foliis pinnatifidis bipinnatifidisque, laciniis linearibus acutis, capitulis discoideis, receptaculis farctis, acheniorum costis discoloribus, externis rufo-resinosi, internis (nunc interiora tantum) brunneis.*

Kaal, stijf, van boven kort vertakt; bladen vinspletig of dubbel gevind; bladvinnen lijnvormig spits; bloemhoofdjes schijfvormig zonder straalbloemen; bloembodem opgevuld; ribben van de vrucht ongelijkkleurig, de buitenste rosrood-harsig, de binnenste (soms alleen de binnenste rib) bruin. — *Santolina suaveolens Pursh, Lepidotheca suaveolens Nutt, Tanacetum suaveolens Hook., Cotula matricarioïdes Bongard, Artemisia matricarioïdes Less., Tanacetum pauciflorum D. C., Pyrethrum defloratum Engelm, Matricaria tanacetoides Fisch. et Mey., Chamomilla discoidea Gay.*

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* bloembodem (schutblaadje naar beneden gebogen om het inwendige zichtbaar te maken); *b.* bloempje (vergroot); *c.* id. meer uitgebloeid; *d.* vruchtje.

GROEIPLAATS: Oost-Siberië, Kamschatka, Oenalaschka, Westelijk Noord-Amerika, van Californië oostwaarts; St. Louis (Missouri); Duitschland hier en daar, zeldzaam en sporadisch. Ontbreekt in Engeland, Frankrijk, Italië. Door *De Candolle, Prodr.* VI, D. 50 (1837) alleen vermeld als ontdekt in Amerika. Zie verder *Torrey & Gray, Fl. N. Amer.* II. 413.

NEDERLAND: Voor het eerst gevonden door den Heer H. J. KOK ANKERSMIT, bij Apeldoorn in Juli 1897, en door hem voor onze Flora aangeboden.

Deze plant is aromatisch en aangenaam riekend.

ALLIUM CARINATUM L. 1598.

ALLIUM CARINATUM L.

Ail en carène.

Fleurit: Juin—Août. 2.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. VI. Ord. I. Hexandria Monogynia.

SYSTÈME NATUREL: Vasculaires Monocotylédonées. O. Liliacées.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le N°. 113. Vol. II.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Bulbe simple à tuniques brunâtres striées; tige cylindrique, feuillée jusqu'au milieu; feuilles linéaires striées, canaliculées en dessous, plus courtes que la tige; spathe à deux valves longuement acuminées, dont l'une dépasse longuement l'ombelle; pédicelles filiformes très inégaux, dépassant la fleur plusieurs fois; périgone cylindrique campanulé, rose ou violet, à lobes longuement spathulés-oblongs, très concaves et tronqués-obtus au sommet; étamines subulées, adnées à la base du périgone et deux fois plus longues que celui-ci. Ovaire trigone. Style saillant. — *Allium flexum* W. K. *Plant. rar.* I. 268. — *Flor. Dan.* II. 109.

Cette espèce se distingue principalement par les étamines saillantes; 4 variétés en sont mentionnées

EXPLICATION DE LA PLANCHE: *a.* fleur; *b.* étamines, stigmate et ovaire.

HABITAT: Lieux montagneux, secs et sablonneux. Toute l'Europe. Manque en Asie.

PAYS-BAS: Seulement mentionné pour les environs de Leide et de Wassenaar. L'exemplaire trouvé près de Leide, m'a été présenté par M. L. VUYCK en 1897.

ALLIUM CARINATUM L.

Kielbladige Ui.

Hoogduitsch: Gekielter Lauch.

Engelsch: Mountain Garlic.

Bloeit: Junij—Aug. 24.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. VI. O. I. Hexandria Monogynia.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Monocotyledoneae. O. Liliaceae.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel II, N°. 113.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Bulbi ovati tunicis externis fuscescentibus striatis, scapi tereti ad medium usque foliato, foliis linearibus striatis, inferne canaliculatis scapo brevioribus; spathae valvis binis longe rostratis, altera umbellam bulbiferam saepius valde superante, pedicellis filiformibus valde inaequalibus, flore pluries longioribus, perigonii cylindrico-campanulati rosei vel violacei, phyllis longe spathulato-oblongis apice valde concavis et tunicato-obtusis, filamentis subulatis basi perigonio adnatis eoque subduplo longioribus, ovario trigono, stylo exserto.

Bol eirond met bruinachtige gestreepte buitenste schubben; steel rolrond, tot het midden bebladerd; bladen lijnvormig, gestreept, onderaan gekield, korter dan de steel, met twee lang gesnavelde schutbladen, meestal veel langer dan het knolletjes voortbrengende bloemscherm; bloemstelen draadvormig, zeer ongelijk, veel malen langer dan de bloem; bloemdek cylinderklokvormig, rooskleurig of violet; bloemblaadjes lang, spatelvormig-langwerpig, stomp afgeknot; meeldraden priemvormig, aaneengegroeid aan den voet van het bloemdek, dat zij tweemaal in lengte overtreffen; vruchtbeginsel driekantig; stijltje naar buiten uitstekend. — *Allium flexum* W. K. *Plant. rar.* I. 268. — *Flor. Dan.* II. 109.

Deze soort verschilt in hoofdzaak van *Allium vineale* L. door hare ver buiten de bloem uitstekende meeldraden. Vier verscheidenheden zijn er van bekend.

VERKLARING DER AFBEELDING: *a.* de bloem; *b.* meeldraden, stamper en vruchtbeginsel.

GROEIPLAATS: Heuvelachtige graslanden. Europa. Van Denemarken en Gothland tot midden-Rusland. Noord-Griekenland, over het Donaugebied, Frankrijk, Italië, Spanje, tot in Groot-Brittannië. Ontbreekt in Siberië. Dus een echt Europeesche plant.

NEDERLAND: Alleen vermeld voor Wassenaar en Leiden. Het voorgestelde exemplaar ontving ik van den Heer L. VUYCK te Leiden in 1897.

AGARICUS HUMILIS FRIES. 1599.

AGARICUS HUMILIS Fries.

Agaric nain.

Sept.—Oct.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogames. Champignons.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Agaricinées. Sous-genre Tricholoma.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le N°. 725. Vol. X.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Chapeau charnu mou, d'abord mamelonné, puis convexe, plan ou déprimé, lisse, glabre, hygrophane, d'un brun cendré, à bord mince, saillant; stipe farci, court, égal, fragile, pâle, velu, poudreux; lamelles arrondies, à la fin décurrentes, rapprochées, ventruës, blanchâtres. *Fries S. M.* p. 51, *Buxb. Cent.* IV, 32, *A. blandus Berkl. Engl. Fl.* p. 20, *A. molybdeus Pers. M. E.* 3. p. 218, *Secr.* 692. *A. melaleucus var. Rabenh.* p. 555.

HABITAT: Lieux herbus, ombragés, humides.

PAYS-BAS: Provinces de Hollande, Zélande et Gueldre.

J'ai trouvé les exemplaires représentés, sous les pins, dans le parc de Vaart-en-Duin près de Harlem en Novembre 1870.

AGARICUS HUMILIS Fries.

Lage Plaatzwam.

Hoogduitsch: Niedlicher Blätterschwamm.

Engelsch: Dwarf Tricholoma.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Vasculares Mycetes. O. Hymenomycetes. Trib. Agaricineae. Ondergeslacht
Tricholoma.

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel X, N°. 725.

SOORTELIJKE KENMERKEN: Pileo carnosio molli ex umbonato convexo plano depressove, laevi glabro hygrophano, fusco-cinereo, margine tenui excedente, stipite farcto brevi aequali fragili pallido villosio pulverulento, lamellis rotundatis (demum decurrentibus) confertis ventricosis albidis.

Hoed vleezig, zacht, eerst bultig in 't midden, daarna bol, eindelijk vlak en neergedrukt, glad, kaal, waterig doorschijnend, donker aschkleurig, met dunnen, uitstekenden rand; steel gevuld, kort, gelijk, broos, bleek harig-poederig; plaatjes afgerond (later aflopend), dicht opeen, buikig, witachtig. *Fries S. M.* p. 51, *Buxb. Cent.* IV. 32, *A. blandus Berkl. Engl. Fl.* p. 20, *A. molybdeus Pers. M. E.* 3. p. 218, *Secr.* 692, *A. melaleucus var. Rabenh.* 555.

GROEIPLAATS: Op beschaduwden vochtigen grond.

NEDERLAND: Bij Leiden, Loosduinen, Apeldoorn, Haarlem en op Zuid-Beveland.

De afgebeelde exemplaren zijn door mij gevonden onder dennen, op Vaart-en-Duin bij Overveen, in November 1870.

HYGROPHORUS EBURNEUS FRIES. 1600.

HYGROPHORUS EBURNEUS Fries.

Hygrophore ivoire.

SYSTÈME DE LINNÉ: Cl. XXIV, Sect. V. Cryptogames. Champignons.

SYSTÈME NATUREL: Cellulaires Mycètes. O. Hyménomycètes. Trib. Agaricinées. Sous-Trib. Limacium.

CARACTÈRES GÉNÉRIQUES: Voyez le N°. 810, Vol. XI.

CARACTÈRES SPÉCIFIQUES: Blanchâtre; chapeau charnu d'abord convexe, puis plan, lisse, visqueux, à bord bientôt nu; stipe d'abord farci, puis cave, inégal, visqueux, scabre au sommet; lamelles décurrentes, distantes, rigides, fermes; spores plus ou moins sphéroïdes, irrégulières. — *Agaricus eburneus* Bull., *Fries Ep.* 321, *Hym. eur.* 406, *Berkl. Outl.* 15, f. 4, *Gonn. et Rabenh.* 11, f. 5, *Bull.* t. 551, f. 2, *Vivian.* t. 17, *Agaricus lacteus* Schaeff. t. 39, *A. nitens* Krombh. t. 61, f. 11—14, *Buxbaum IV*, t. 30.

HABITAT: Bois. — Europe, Sibérie.

PAYS-BAS: Pas encore mentionné jusqu'à présent. J'ai trouvé les exemplaires représentés dans le parc de Wildhoef, propriété de Mme. Vc. WILLINK près Harlem.

Cette espèce est comestible et sans odeur désagréable. Dans sa jeunesse elle est couverte d'une couche visqueuse-gélatineuse, qui se dessèche très vite.

HYGROPHORUS EBURNEUS Fries.

Ivoorkleurige Paddestoel.

Hoogduitsch: Knochenweisser Blätterschwamm.

Engelsch: Ivory Hygrophorus.

STELSEL VAN LINNAEUS: Cl. XXIV. Sect. V. Cryptogamia Fungi.

NATUURLIJK STELSEL: Cellulares Mycetes. Ord. Hymenomycetes. Trib. Agaricineae. Ondergesl. **Limacium.**

GESLACHTSKENMERKEN: Zie Deel XI, N°. 810.

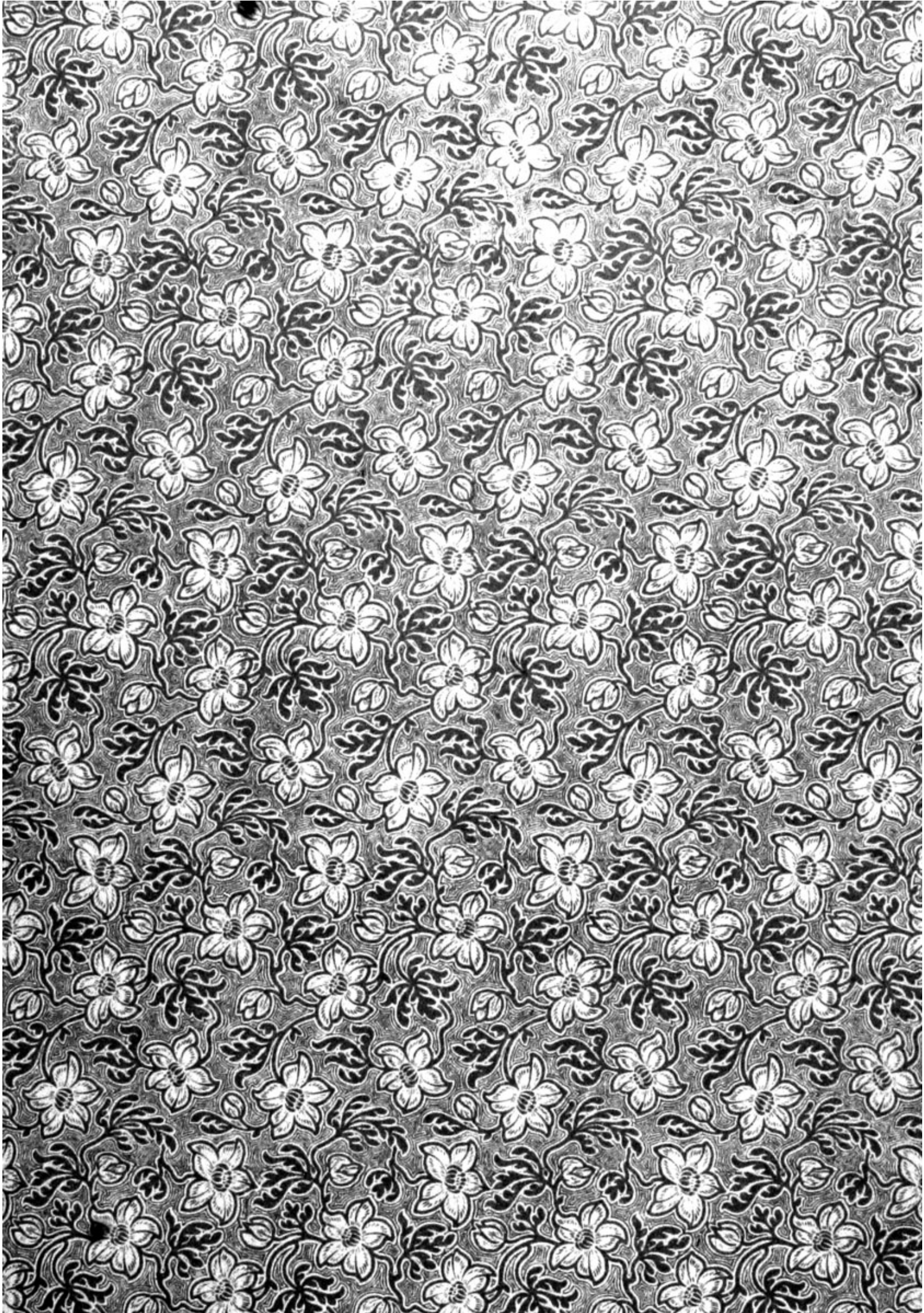
SOORTELIJKE KENMERKEN: Candidus; pileo carnosio e convexo plano levi viscoso, margine mox nudo, stipite e farcto cavo inaequali viscoso apice punctis squamulosis scabro, lamellis decurrentibus distantibus strictis fermis, sporis sphaeroideis vel subsphaeroideis, irregularibus.

Witachtig; hoed vleezig, eerst bol, dan vlak: glad, glibberig, aan den rand spoedig naakt; steel eerst gevuld, dan hol, ongelijk, glibberig, aan den top ruw door schubbige puntjes; plaatjes aflopend, wijd uiteen staande, stijf en strak; sporen schijfrond, ongelijk. — *Agaricus eburneus* Bull. Fries Ep. 321, Hym. eur. 406, Berkl. Oull. 15, f. 4, Gonn. et Rabenh. t. 11, f. 5, Bull. t. 551, f. 2, Vivian. t. 17, *A. lacteus* Schaeff. t. 39, *A. nitens* Krombh. t. 61, f. 11—14, *Buxbaum* IV, t. 30.

GROEIPLAATS: In bosschen. Europa, Siberië.

NEDERLAND: Tot dusver niet vermeld. De afgebeelde exemplaren zijn door mij gevonden op Wildhoef van Mevr. de Wed. WILLINK, te Bloemendaal, in November 1895.

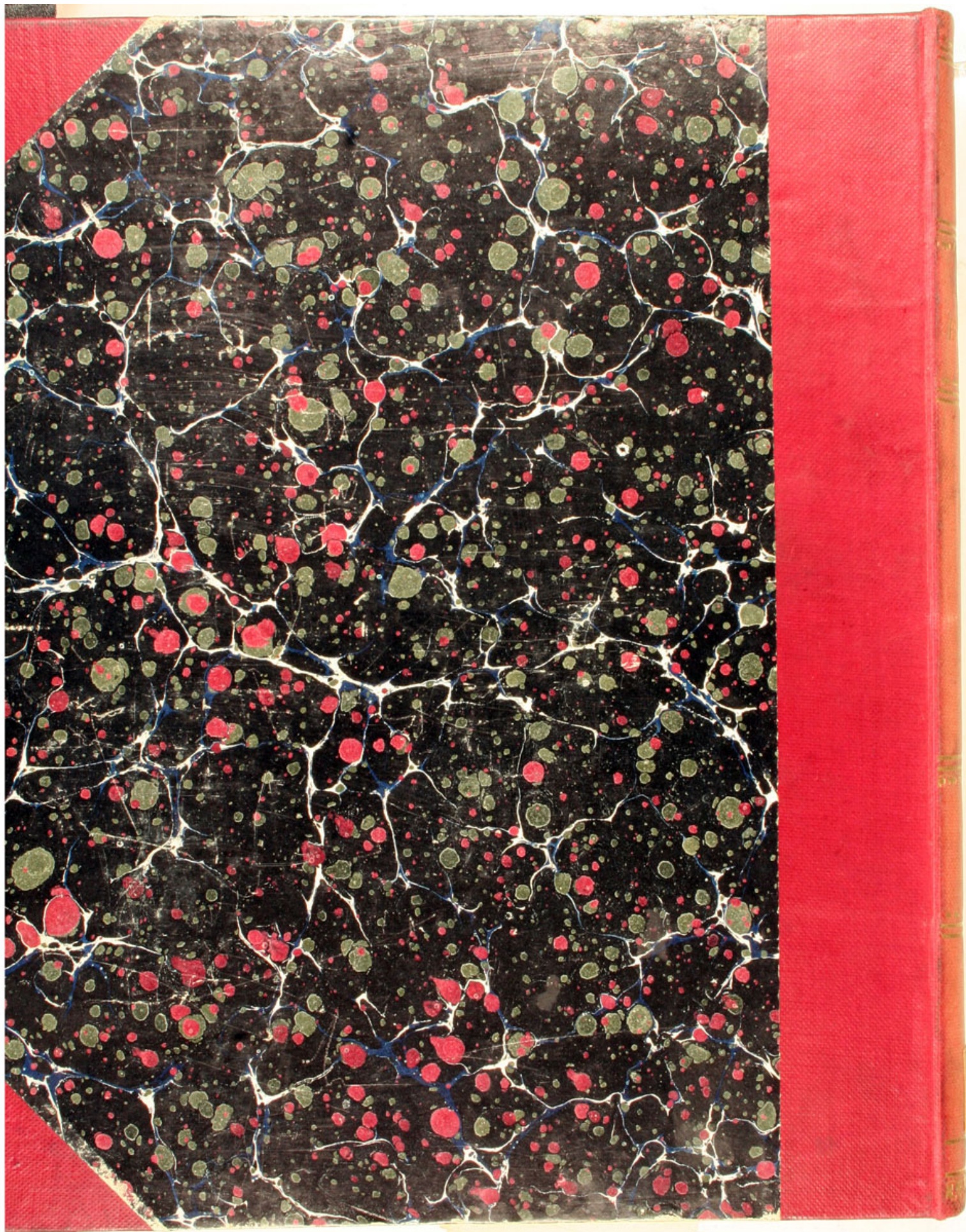
Deze soort is eetbaar en heeft geen onaangename lucht. Zij is in 't begin met een glibberige laag bekleed, die spoedig opdroogt.

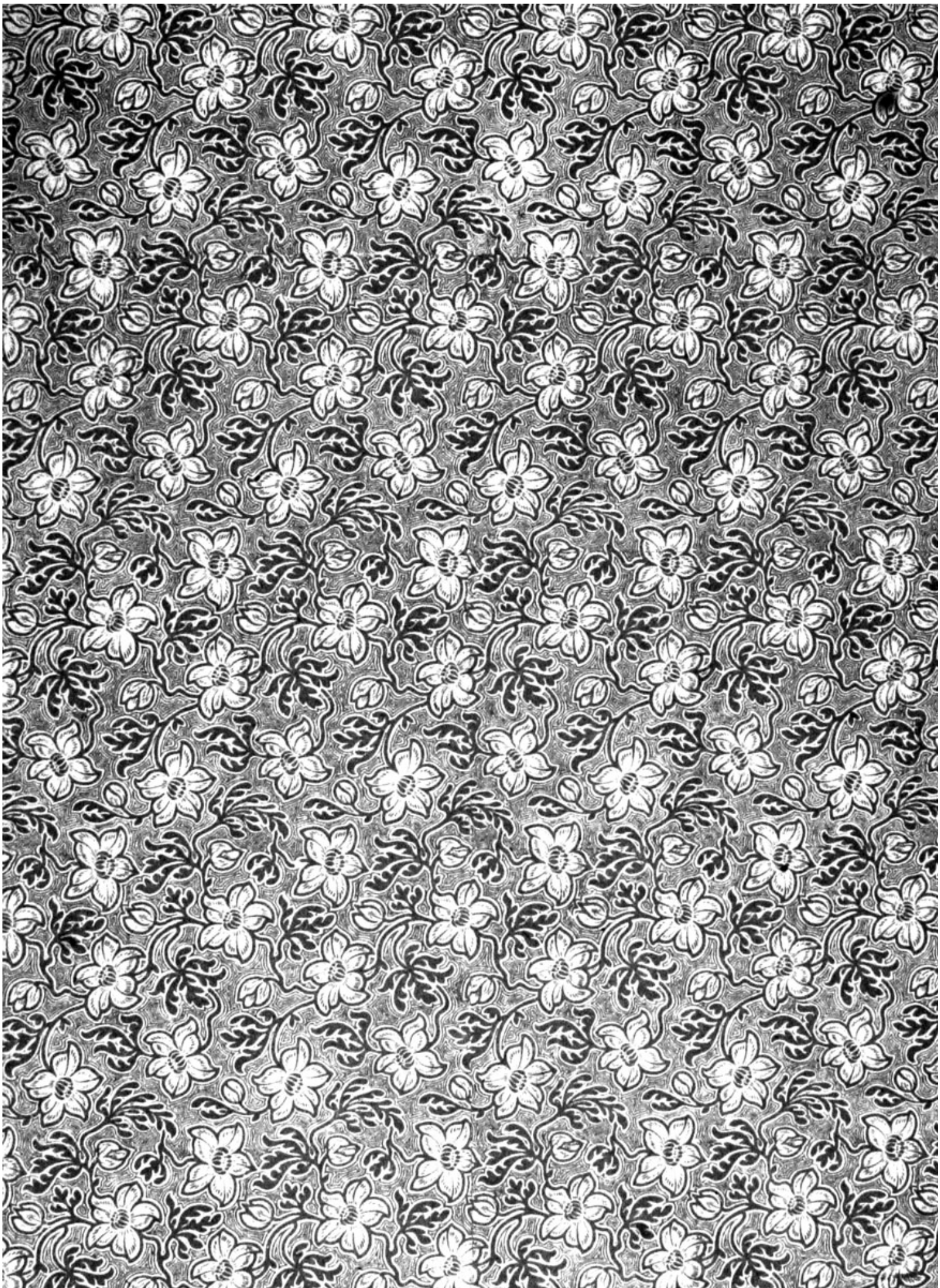

GNU Free Documentation License

Version 1.2, November 2002

Copyright (C) 2000,2001,2002 Free Software Foundation, Inc.

51 Franklin St, Fifth Floor, Boston, MA 02110-1301 USA

Everyone is permitted to copy and distribute verbatim copies of this license document, but changing it is not allowed.

0. PREAMBLE

The purpose of this License is to make a manual, textbook, or other functional and useful document "free" in the sense of freedom: to assure everyone the effective freedom to copy and redistribute it, with or without modifying it, either commercially or noncommercially. Secondly, this License preserves for the author and publisher a way to get credit for their work, while not being considered responsible for modifications made by others.

This License is a kind of "copyleft", which means that derivative works of the document must themselves be free in the same sense. It complements the GNU General Public License, which is a copyleft license designed for free software.

We have designed this License in order to use it for manuals for free software, because free software needs free documentation: a free program should come with manuals providing the same freedoms that the software does. But this License is not limited to software manuals; it can be used for any textual work, regardless of subject matter or whether it is published as a printed book. We recommend this License principally for works whose purpose is instruction or reference.

1. APPLICABILITY AND DEFINITIONS

This License applies to any manual or other work, in any medium, that contains a notice placed by the copyright holder saying it can be distributed under the terms of this License. Such a notice grants a world-wide, royalty-free license, unlimited in duration, to use that work under the conditions stated herein. The "Document", below, refers to any such manual or work. Any member of the public is a licensee, and is addressed as "you". You accept the license if you copy, modify or distribute the work in a way requiring permission under copyright law.

A "Modified Version" of the Document means any work containing the Document or a portion of it, either copied verbatim, or with modifications and/or translated into another language.

A "Secondary Section" is a named appendix or a front-matter section of the Document that deals exclusively with the relationship of the publishers or authors of the Document to the Document's overall subject

(or to related matters) and contains nothing that could fall directly within that overall subject. (Thus, if the Document is in part a textbook of mathematics, a Secondary Section may not explain any mathematics.) The relationship could be a matter of historical connection with the subject or with related matters, or of legal, commercial, philosophical, ethical or political position regarding them.

The "Invariant Sections" are certain Secondary Sections whose titles are designated, as being those of Invariant Sections, in the notice that says that the Document is released under this License. If a section does not fit the above definition of Secondary then it is not allowed to be designated as Invariant. The Document may contain zero Invariant Sections. If the Document does not identify any Invariant Sections then there are none.

The "Cover Texts" are certain short passages of text that are listed, as Front-Cover Texts or Back-Cover Texts, in the notice that says that the Document is released under this License. A Front-Cover Text may be at most 5 words, and a Back-Cover Text may be at most 25 words.

A "Transparent" copy of the Document means a machine-readable copy, represented in a format whose specification is available to the general public, that is suitable for revising the document straightforwardly with generic text editors or (for images composed of pixels) generic paint programs or (for drawings) some widely available drawing editor, and that is suitable for input to text formatters or for automatic translation to a variety of formats suitable for input to text formatters. A copy made in an otherwise Transparent file format whose markup, or absence of markup, has been arranged to thwart or discourage subsequent modification by readers is not Transparent. An image format is not Transparent if used for any substantial amount of text. A copy that is not "Transparent" is called "Opaque".

Examples of suitable formats for Transparent copies include plain ASCII without markup, Texinfo input format, LaTeX input format, SGML or XML using a publicly available DTD, and standard-conforming simple HTML, PostScript or PDF designed for human modification. Examples of transparent image formats include PNG, XCF and JPG. Opaque formats include proprietary formats that can be read and edited only by proprietary word processors, SGML or XML for which the DTD and/or processing tools are not generally available, and the machine-generated HTML, PostScript or PDF produced by some word processors for output purposes only.

The "Title Page" means, for a printed book, the title page itself, plus such following pages as are needed to hold, legibly, the material this License requires to appear in the title page. For works in formats which do not have any title page as such, "Title Page" means the text near the most prominent appearance of the work's title, preceding the beginning of the body of the text.

A section "Entitled XYZ" means a named subunit of the Document whose

title either is precisely XYZ or contains XYZ in parentheses following text that translates XYZ in another language. (Here XYZ stands for a specific section name mentioned below, such as "Acknowledgements", "Dedications", "Endorsements", or "History".) To "Preserve the Title" of such a section when you modify the Document means that it remains a section "Entitled XYZ" according to this definition.

The Document may include Warranty Disclaimers next to the notice which states that this License applies to the Document. These Warranty Disclaimers are considered to be included by reference in this License, but only as regards disclaiming warranties: any other implication that these Warranty Disclaimers may have is void and has no effect on the meaning of this License.

2. VERBATIM COPYING

You may copy and distribute the Document in any medium, either commercially or noncommercially, provided that this License, the copyright notices, and the license notice saying this License applies to the Document are reproduced in all copies, and that you add no other conditions whatsoever to those of this License. You may not use technical measures to obstruct or control the reading or further copying of the copies you make or distribute. However, you may accept compensation in exchange for copies. If you distribute a large enough number of copies you must also follow the conditions in section 3.

You may also lend copies, under the same conditions stated above, and you may publicly display copies.

3. COPYING IN QUANTITY

If you publish printed copies (or copies in media that commonly have printed covers) of the Document, numbering more than 100, and the Document's license notice requires Cover Texts, you must enclose the copies in covers that carry, clearly and legibly, all these Cover Texts: Front-Cover Texts on the front cover, and Back-Cover Texts on the back cover. Both covers must also clearly and legibly identify you as the publisher of these copies. The front cover must present the full title with all words of the title equally prominent and visible. You may add other material on the covers in addition.

Copying with changes limited to the covers, as long as they preserve the title of the Document and satisfy these conditions, can be treated as verbatim copying in other respects.

If the required texts for either cover are too voluminous to fit legibly, you should put the first ones listed (as many as fit reasonably) on the actual cover, and continue the rest onto adjacent pages.

If you publish or distribute Opaque copies of the Document numbering more than 100, you must either include a machine-readable Transparent

copy along with each Opaque copy, or state in or with each Opaque copy a computer-network location from which the general network-using public has access to download using public-standard network protocols a complete Transparent copy of the Document, free of added material. If you use the latter option, you must take reasonably prudent steps, when you begin distribution of Opaque copies in quantity, to ensure that this Transparent copy will remain thus accessible at the stated location until at least one year after the last time you distribute an Opaque copy (directly or through your agents or retailers) of that edition to the public.

It is requested, but not required, that you contact the authors of the Document well before redistributing any large number of copies, to give them a chance to provide you with an updated version of the Document.

4. MODIFICATIONS

You may copy and distribute a Modified Version of the Document under the conditions of sections 2 and 3 above, provided that you release the Modified Version under precisely this License, with the Modified Version filling the role of the Document, thus licensing distribution and modification of the Modified Version to whoever possesses a copy of it. In addition, you must do these things in the Modified Version:

- A. Use in the Title Page (and on the covers, if any) a title distinct from that of the Document, and from those of previous versions (which should, if there were any, be listed in the History section of the Document). You may use the same title as a previous version if the original publisher of that version gives permission.
- B. List on the Title Page, as authors, one or more persons or entities responsible for authorship of the modifications in the Modified Version, together with at least five of the principal authors of the Document (all of its principal authors, if it has fewer than five), unless they release you from this requirement.
- C. State on the Title page the name of the publisher of the Modified Version, as the publisher.
- D. Preserve all the copyright notices of the Document.
- E. Add an appropriate copyright notice for your modifications adjacent to the other copyright notices.
- F. Include, immediately after the copyright notices, a license notice giving the public permission to use the Modified Version under the terms of this License, in the form shown in the Addendum below.
- G. Preserve in that license notice the full lists of Invariant Sections and required Cover Texts given in the Document's license notice.
- H. Include an unaltered copy of this License.
- I. Preserve the section Entitled "History", Preserve its Title, and add to it an item stating at least the title, year, new authors, and publisher of the Modified Version as given on the Title Page. If there is no section Entitled "History" in the Document, create one stating the title, year, authors, and publisher of the Document as given on its Title Page, then add an item describing the Modified Version as stated in the previous sentence.

- J. Preserve the network location, if any, given in the Document for public access to a Transparent copy of the Document, and likewise the network locations given in the Document for previous versions it was based on. These may be placed in the "History" section. You may omit a network location for a work that was published at least four years before the Document itself, or if the original publisher of the version it refers to gives permission.
- K. For any section Entitled "Acknowledgements" or "Dedications", Preserve the Title of the section, and preserve in the section all the substance and tone of each of the contributor acknowledgements and/or dedications given therein.
- L. Preserve all the Invariant Sections of the Document, unaltered in their text and in their titles. Section numbers or the equivalent are not considered part of the section titles.
- M. Delete any section Entitled "Endorsements". Such a section may not be included in the Modified Version.
- N. Do not retitle any existing section to be Entitled "Endorsements" or to conflict in title with any Invariant Section.
- O. Preserve any Warranty Disclaimers.

If the Modified Version includes new front-matter sections or appendices that qualify as Secondary Sections and contain no material copied from the Document, you may at your option designate some or all of these sections as invariant. To do this, add their titles to the list of Invariant Sections in the Modified Version's license notice. These titles must be distinct from any other section titles.

You may add a section Entitled "Endorsements", provided it contains nothing but endorsements of your Modified Version by various parties--for example, statements of peer review or that the text has been approved by an organization as the authoritative definition of a standard.

You may add a passage of up to five words as a Front-Cover Text, and a passage of up to 25 words as a Back-Cover Text, to the end of the list of Cover Texts in the Modified Version. Only one passage of Front-Cover Text and one of Back-Cover Text may be added by (or through arrangements made by) any one entity. If the Document already includes a cover text for the same cover, previously added by you or by arrangement made by the same entity you are acting on behalf of, you may not add another; but you may replace the old one, on explicit permission from the previous publisher that added the old one.

The author(s) and publisher(s) of the Document do not by this License give permission to use their names for publicity for or to assert or imply endorsement of any Modified Version.

5. COMBINING DOCUMENTS

You may combine the Document with other documents released under this License, under the terms defined in section 4 above for modified versions, provided that you include in the combination all of the

Invariant Sections of all of the original documents, unmodified, and list them all as Invariant Sections of your combined work in its license notice, and that you preserve all their Warranty Disclaimers.

The combined work need only contain one copy of this License, and multiple identical Invariant Sections may be replaced with a single copy. If there are multiple Invariant Sections with the same name but different contents, make the title of each such section unique by adding at the end of it, in parentheses, the name of the original author or publisher of that section if known, or else a unique number. Make the same adjustment to the section titles in the list of Invariant Sections in the license notice of the combined work.

In the combination, you must combine any sections Entitled "History" in the various original documents, forming one section Entitled "History"; likewise combine any sections Entitled "Acknowledgements", and any sections Entitled "Dedications". You must delete all sections Entitled "Endorsements".

6. COLLECTIONS OF DOCUMENTS

You may make a collection consisting of the Document and other documents released under this License, and replace the individual copies of this License in the various documents with a single copy that is included in the collection, provided that you follow the rules of this License for verbatim copying of each of the documents in all other respects.

You may extract a single document from such a collection, and distribute it individually under this License, provided you insert a copy of this License into the extracted document, and follow this License in all other respects regarding verbatim copying of that document.

7. AGGREGATION WITH INDEPENDENT WORKS

A compilation of the Document or its derivatives with other separate and independent documents or works, in or on a volume of a storage or distribution medium, is called an "aggregate" if the copyright resulting from the compilation is not used to limit the legal rights of the compilation's users beyond what the individual works permit. When the Document is included in an aggregate, this License does not apply to the other works in the aggregate which are not themselves derivative works of the Document.

If the Cover Text requirement of section 3 is applicable to these copies of the Document, then if the Document is less than one half of the entire aggregate, the Document's Cover Texts may be placed on covers that bracket the Document within the aggregate, or the electronic equivalent of covers if the Document is in electronic form. Otherwise they must appear on printed covers that bracket the whole aggregate.

8. TRANSLATION

Translation is considered a kind of modification, so you may distribute translations of the Document under the terms of section 4. Replacing Invariant Sections with translations requires special permission from their copyright holders, but you may include translations of some or all Invariant Sections in addition to the original versions of these Invariant Sections. You may include a translation of this License, and all the license notices in the Document, and any Warranty Disclaimers, provided that you also include the original English version of this License and the original versions of those notices and disclaimers. In case of a disagreement between the translation and the original version of this License or a notice or disclaimer, the original version will prevail.

If a section in the Document is Entitled "Acknowledgements", "Dedications", or "History", the requirement (section 4) to Preserve its Title (section 1) will typically require changing the actual title.

9. TERMINATION

You may not copy, modify, sublicense, or distribute the Document except as expressly provided for under this License. Any other attempt to copy, modify, sublicense or distribute the Document is void, and will automatically terminate your rights under this License. However, parties who have received copies, or rights, from you under this License will not have their licenses terminated so long as such parties remain in full compliance.

10. FUTURE REVISIONS OF THIS LICENSE

The Free Software Foundation may publish new, revised versions of the GNU Free Documentation License from time to time. Such new versions will be similar in spirit to the present version, but may differ in detail to address new problems or concerns. See <http://www.gnu.org/copyleft/>.

Each version of the License is given a distinguishing version number. If the Document specifies that a particular numbered version of this License "or any later version" applies to it, you have the option of following the terms and conditions either of that specified version or of any later version that has been published (not as a draft) by the Free Software Foundation. If the Document does not specify a version number of this License, you may choose any version ever published (not as a draft) by the Free Software Foundation.

ADDENDUM: How to use this License for your documents

To use this License in a document you have written, include a copy of the License in the document and put the following copyright and license notices just after the title page:

Copyright (c) YEAR YOUR NAME.

Permission is granted to copy, distribute and/or modify this document under the terms of the GNU Free Documentation License, Version 1.2 or any later version published by the Free Software Foundation; with no Invariant Sections, no Front-Cover Texts, and no Back-Cover Texts. A copy of the license is included in the section entitled "GNU Free Documentation License".

If you have Invariant Sections, Front-Cover Texts and Back-Cover Texts, replace the "with...Texts." line with this:

with the Invariant Sections being LIST THEIR TITLES, with the Front-Cover Texts being LIST, and with the Back-Cover Texts being LIST.

If you have Invariant Sections without Cover Texts, or some other combination of the three, merge those two alternatives to suit the situation.

If your document contains nontrivial examples of program code, we recommend releasing these examples in parallel under your choice of free software license, such as the GNU General Public License, to permit their use in free software.